quo caput tuū tegis. ⁊ inde oculos meos li-
gabo ⁊ poſtmodū tibi reſtituā illd̄. Qd̄ dū
ſibi traderet irridebāt ei carnifices di. Quid i
poſtori iſti ⁊ mago tā p̄cioſū pānū c̄buis vt
ip̄m amittas. Cū ergo ad locū paſſiōis pau
lꝰ veniſſ3. ad oriente v̄ſꝰ ⁊ manibꝰ in celū extē
ſis diutiſſime cū lacrimis patria voce orauit. ⁊ ḡ
tias egit. Pꝰ h̄ valefaciēs fratribꝰ oc̄los ſibi
de velo plātille ligauit ⁊ vtrūq3 genu in t̄rā
figēs collū extēdit. ⁊ ſic d̄collatꝰ eſt. Mox eꝰ
caput d̄ corp̄e exiliēs. Jeſꝰ xp̄s q̄d ſibi in vita
tā dulce extiterat. ⁊ tā crebro noīauerat. he
braice clara voce īſonuit. D̄r eni ip̄m in ſuis
ep̄lis xp̄m vel ieſū vl' vtrūq3 q̄ngētis vicibꝰ
noīaſſe. De eiꝰ aūt vulnere vnda lactis vſq3
in veſtimēta militis exiliuit. ⁊ poſtea ſāguis
effluxit ī aere lux īmēſa emicuit d̄ corp̄e odor
ſuauiſſimꝰ emanauit C Dyo. aūt ī epi
ſtola ad thimotheū de morte pauli ſic di. Jn
hora aūt illa t̄ſtitie plena. frat̄ mi dilecte dicē
te carnifice paulo, collū para. tūc btūs ap̄ls
ſuſpexit in celū muniēs frōtē ⁊ pectꝰ ſuum ſi
gno crucis. ⁊ dixit. Dn̄e mi ieſu xp̄e in manꝰ
tuas cōmendo ſp̄ū3 meū. Et tūc abſq3 triſti
tia ⁊ cōpulſione extēdit collū ſuū. ⁊ ſuſcepit
coronā. Percutiēte aūt carnifice. ⁊ āputāte
pauli caput. tūc btiſſimꝰ ī ip̄o ictu explicuit
velū. ⁊ collegit ſanḡnē p̄p̄u3 in velo ⁊ ligauit
eū ⁊ obuoluit. ⁊ tradidit illi feīne. Et reuerſo
militi carnifici dixit lemobia. Ubi dimiſiſti
magiſtꝝ meū paulū. Rn̄dit miles. Cū ſocio
iac3 ibi extra vrbē in valle pugilū. ⁊ velo tuo
velata ē facies eiꝰ. Jp̄a āt rn̄dēs ait. Ecce in-
trauerūt nūc pe. ⁊ pau. induti veſte p̄clara ⁊
coronas fulgētes luce radiātes hēbant in ca
pitibꝰ ſuis. Et p̄tulit velū ſanḡne cruētatū. ⁊
⁊ mōſtrauit eis. Propt̄ qd̄ opꝰ m̄lti crediderūt dn̄o ⁊ xp̄iani facti ſūt. h̄ dyo. ¶ Audiēs
nero q̄ ꝯtigerāt vehement̄ extimuit. ⁊ de his
oībꝰ cū p̄his ⁊ amicis loq̄ cepit. Dū h̄ inui
cem loq̄rent̄. venit pau. ianuis clauſ. ⁊ an̄ ce
ſarē ſtās ait. Ceſar ecce pau. reḡ et̄ni ⁊ īuicti
miles. Uel nūc crede q2 nō ſū mortuꝰ ſed vi
uus. S3 tu miſer et̄na morte morieris. eo ꝙ
ſctōs dei iniuſte interficis. Et his dictis diſpa
ruit. Nero aūt ex nimio t̄iore velut amēs ef-
fectus q̄d ageret ignorabat. ⁊ ſuaſu ⁊ cōſilio
amicoꝝ patroclū ⁊ barnabā cū3 alijs ſoluit
⁊ quo vellent libere abire permiſit. Jlli vero
milites. ſ. longinꝰ magiſter militū ⁊ acceſtus
ad ſepulcrū pauli mane venerunt ⁊ duos vi
ros. ſ. titum et lucam orantes. ⁊ in eorū me-
dio paulū ſtantem viderūt. Quos titus et
lucas videntes vehement̄ territi fugere cepe
runt. ⁊ paulus diſparuit. Jlli autem poſt eos
clamantes dicebāt. Nō vt putatis vos p̄ſe
quimur. ſed a vobis baptizari volumꝰ ſicut
paulus nobis dixit. quem mō vobiſcū oran
tē vidimꝰ. Hoc illi audientes reuerſi ſunt. ⁊
cū magno gaudio eos baptizauerūt. ¶ Ca
put autē pauli ī quādā vallē p̄iectū eſt. ⁊ pre
multitudine alioꝝ q̄ interfecti fuerūt. ⁊ illuc
p̄iecti inueniri nō potuit. Legit̄ autē ī eade3
ep̄la dyo. ꝙ cū quadā vice fouea mundare
tur. et caput illud pauli cū alijs purgamen-
tis proiectū fuiſſet. q̄dam paſtor illd̄ in v̄ga
ſua leuauit. ⁊ iuxta caulas ouiū3 fixit Uidit
autē p̄ tres noctes cōtinuas ip̄e cū dn̄o ſuo
ſuper predictū caput lucē ineffabilē refulge-
re. Qd̄ cū ep̄o ⁊ fidelibꝰ nūciatum fuiſſet di-
xerūt. Uere hoc eſt caput pauli. Egreſſꝰ igit̄
ep̄s ⁊ vniuerſa fidelium multitudo caput il
lud ſecū d̄tulerunt. ⁊ in quadā menſa aurea
illud deponētes illud corpori ꝯiungere attē
p̄tabāt. Quibus patriarcha reſpōdit. Nos
ſcimus ꝙ multi fideles occiſi ſunt. ⁊ eoꝝ capi
ta ſunt diſperſa. Un̄ dubito illud caput cor-
pori pauli coniungere. S3 caput hoc ad pe-
des corporis ponamꝰ. ⁊ omnipotentē dn̄m
exoremꝰ. vt ſi caput ſuum eſt. conuertat̄ cor-
pus ⁊ capiti cōiungatur. Qd̄ cū oībus pla-
cuiſſet. caput ip̄um ad pedes corporis beati
pauli poſuerūt. Et ecce cūctis orantibꝰ ⁊ ſtu
pētibus. corpꝰ ſe vertit. ⁊ in loco ſuo capiti ſe
iūxit. Et ſic omnes deū benedixerunt. ⁊ h̄ eē
caput pauli v̄aciter cognouerunt. Hec dyo
niſius B ¶ Refert Greḡ. turonen̄. q̄ t̄pe
iuſtini iunioris claruit. ꝙ quidam deſperās
laqueū ſibi parabat. nomen tamen pauli in
uocans ſemp̄ dicebat. Adiuua me ſctē pau
le. Tunc affuit quedā3 vmbra ſqualida hor-
tans eū ac dicens. Eya bone vir age qd̄ agis
moram ne feceris. At ille ſp̄ parās laq̄u3 di-
cebat. Beatiſſime paule adiuua me. Expedi

to iā laqueo affuit alia vmbra tāq̄ȝ hoīs di
cēs illi q̄ hoīeȝ hortabat̄. Fuge miſerrime q̄a
paulꝰ aduocatus aduēit. Tūc ſqualida vm
bra euanuit. ⁊ hō ad ſe rediēs ⁊ laqueū pijci
ens pnīaȝ ꝯdignā accepit. ¶ Gregꝰ. in regi
ſtro. Ex catenis beati pauli multa miracl'a
d̄monſtrāt̄. ⁊ dū multi parū q̄d ex limatura
petūt. aſſiſtit ſacerdos cū lima. et aliquibus
petentibꝰ ita cōcite aliq̄d de catenis ipis ex-
cutit̄ vt nulla mora ſit. Quibuſdā v̉o petēti
bus diu per catenas ipas lima ducit̄. ⁊ tñ vt
aliq̄d inde exeat nō obtinet̄. ¶ In eadem q̄ȝ
ep̄l'a q̄ ſupra dicta ē. btūs dionyſiꝰ mortem
pauli magiſtri ſui pijs v̉bis deplorat dicēs.
Quis dabit oculis nr̄is aquas. et pupillis
nr̄is fontē lacrimarū. vt ploremꝰ die ac no-
cte lumen eccl'iaꝝ q̄d extinctū ē. Quis nō in
duet fletū ⁊ gemitū aut non veſtiet̄ lugubri
bus. ⁊ mente attonitꝰ non obſtupeſcet Ecce
etenī petrꝰ fundamentū eccl'iaꝝ. gl'ia ſāctoꝝ
ap'loꝝ a nobis receſſit. et nos orphanos de-
reliq̄t. Paulus q̄ȝ gentiū familiaris ⁊ cōſo
lator pauperū deficit nobis ⁊ vlteriꝰ non in
uenit̄. Qui fuit pater patrū. doctor doctoꝝ.
paſtor paſtorū. Abyſſum ſapientie. fiſtulaȝ
altiſonā p̄dicatorē v̉itatis infatigabilē. pau
lū dico nobiliſſimū ap'l'm. hāgelꝰ t̄reſtris et
hō celeſtis. imago et ſilitudo deitatis. ⁊ ſp̄ūſ
deiformis. oēs nos dereliq̄t. nos inq̄ȝ inopes
⁊ indignos in h̄ mūdo ꝯtēptibili ⁊ maligno
⁊ ingreſſꝰ eſt ad deū ſuū dñm ⁊ amicū. Heu
frat̄ mi thimothee dilecte aīe mee. vbi eſt pa
ter tuꝰ magiſter ⁊ amator. Vñ te vlteriꝰ ſalu
tabit. Ecce enī orphanꝰ factꝰ es ⁊ remanſiſti
ſolꝰ. iā neq̄q̄ȝ ſcribet tibi ſua ſctiſſima manu
di. tibi. Fili cariſſime Ve mihi frat̄ mi thimo
thee Quid h̄ accidit t̄ſtitie ⁊ tenebraꝝ ⁊ dāni
q̄ orphāi fcti ſumꝰ Jā ñ veniēt ad te ep'l'e eꝰ
in q̄bꝰ ſcp̄tū ſit. Paulꝰ modicꝰ ſuꝰ ieſu xp̄i.
Jam non ſcribet de te vlterius ciuitatibus
dicens Suſcipite filiū meū dilectū. Cōplica
frat̄ libros ꝓphārū. ⁊ ſigna ſuꝑ eos. q̄ nemi
nē hēmꝰ inꝑpretē ꝑabolaꝝ ⁊ ꝑadigmatū ⁊ elo
q̄oꝝ ipoꝝ. Dauid ꝓpha plāgebat filiū ſuū
⁊ dicebat. Ve mihi p̄ te fili mi. Ve mihi. Ego
autem. Ve mihi magiſter mi. vere ve mihi
Amodo defecit ⁊ ceſſauit ꝯcurſus diſcip'lo
rum romā venientium et querentium nos
Jam nemo dicturus eſt. eamus ⁊ videamꝰ
doctores noſtros et interrogemꝰ eos quali
ter nos regere oporteat eccleſias nobis cō
miſſas. et interp̄tabūt̄ nob eloq̄a dñi noſtri
ieſu xp̄i ⁊ eloq̄a ꝓphaꝝ. Vere ve hiſ filijs fra
ter mi qui priuati ſunt patribus ſp̄ūalibus
q̄bus p̄uatus eſt grex. Et nob etiam frat̄ ve
qui p̄uati ſumꝰ magiſtris noſtris ſp̄ūalibꝰ
qui collegerāt intellectū ac ſcientiam veris
ac noue leḡ. ⁊ colligauerant in ſuis epiſtoliſ
Vbi eſt curſus pauli. ⁊ labor ſctōrum pedū
eius. Vbi eſt os loquēs. ⁊ lingua conſulens
⁊ ſp̄ūs beneplacens deo ſuo. Quis nō plo
ret ⁊ vlulet. Nam q̄ meruerunt gl'am et ho
norem apd̄ deum. tāq̄ȝ malefactores tradū
tur in mortē Ve mihi quoniā in illa hora in
tuitus ſū corpꝰ ſanctū ſangn̄e innocēti cruē
tatū. Heu mihi pater mi magiſter ⁊ doctor
nō q̄dem reus tali morte extitiſti Nūc ergo
quo ibo te querere gl'a xp̄ianorum ⁊ laus fi
delium. Quis conticeſcere fecit vocē tuam.
fiſtula eccleſiarnm ⁊ fiſtula altiſona plectrū
pſalterij decacordi. Ecce introiſti ad dñȝ de
um tuū quē deſideraſti. ⁊ toto affectu cōcu
piſti. Hieruſalē ⁊ roma praua amicicia eq̄
les facte ſunt in malo. Hierl'm crucifixit dñȝ
nr̄m ieſum xp̄m. roma vero ap'l'os eiꝰ intē
mit. Hierl'm aūt ſuit ei quē crucifixit. roma
autē ſolēnizando glorificat quos intēmit Et
nūc frat̄ mi thimothee. quos dilexiſti. ⁊ toto
corde deſiderabas. ſaul dico regē ⁊ ionathā.
in vita ſua nō ſunt ſeꝑati nec ī morte. Et ego
nō ſū ſeꝑatus a dño magiſtro meo niſi cuȝ
ſeꝑauerūt nos homines peſſimi ⁊ iniq̄. Et ſe
ꝑatio huius hore nō erit ſemp. Aīa eius co
gnoſcit dilectos etiam ſine h̄ q̄ eis loquat̄ q̄
nūc ab eo elōgati ſunt In die autē reſurrecti
onis magna iactura eēt ſeꝑari ab eis. h̄ dyo
niſius. ¶ Johēs chryſoſtomꝰ in libro de lau
dibus pauli hūc gl'ioſum ap'l'm multiplicit̄
cōmendat ſic dicens. Nihil prorſus errauit
qui pratum inſigne v̉tutum ac paradiſuȝ
ſp̄ūalem pauli animā nuncupauit. Que aūt
lingua laudibꝰ eiꝰ inueniat̄ eq̄l'. cū oīa que ī
oībus ſūt bona. aīa ſua vna poſſideat. et ea
cūcta plene accumulet nec ſolum hominuȝ

ſe etiā qđ eſt āplꝰ angeloꝝ. Nec tñ idcirco re
ticebimꝰ qn potiꝰ pauca dicemꝰ. Eſt enīꝫ h
maximū laudis genꝰ cū orōnis copiā vtuſ
ſupat et magtudo laudati. Sicqꝫ vinci mlˀ
to eſt nob glˀoſiꝰ qꝫ ſepe viciſſe. vñ igit̄ opor
tuniꝰ laudū eiꝰ ſumemꝰ exordiū niſi ab hip
ſo pmū. vt oñdamꝰ eū bona oīm poſſidēte.
E ¶ Abel obtulit ſacrificiū ⁊ inde laudat̄. ſꝫ
ſi pauli hoſtiā adducamꝰ in mediū quātuꝫ
celū a t̄ra ſupior appebit. Si qđē ſemetipm
p dies ſinglˀos imolabat. Quā tñ hoſtiā du
plicit̄ offerebat. tū in corde. tū in corpe morti
ficationē circūferēs. Nō enī oues offerebat
aut boues. ſed ſeipm duplr̄ imolabat. Neqꝫ
his ꝯtentꝰ fuit. ſꝫ etiā orbē vniuerſū ſtuduit
offerre. q̄ t̄raꝫ ac mare. greciā atqꝫ barbarieꝫ
oēꝫqꝫ ſub ſole regionē q̄ſi volitās circuiuit.
ex hoībꝰ āgelos faciēs. qnimo ipos hoīes q̄
ſi ex dmonibꝰ in āgelis pućbēs. Quid huic
hoſtie repiet̄ equale quā paulꝰ gladio ſpiri
tuſſācti imolauit. et in illo altari qđ ſuper ce
lū locatū eſt obtulit. Sed abel dolo germa
ni percuſſus occubuit. paulꝰ vō ab eis inter
fectꝰ eſt q̄s ab inumeris malis cupiebat eru
ere. Vis autē eiꝰ innumeras tibi oñdā mor
tes. tot vtiqꝫ q̄t etiā dies vixit. ¶ Noe ſe tan
tū in archa legit̄ hualſe cū liberis. h autē mlˀ
to ſeuiore inundante diluuio nō archā coa
ptādo cōpaginibꝰ tabularū. ſꝫ epiſtolas cō
ponēdo p tabulis. vniuerſū orbē piclitanteꝫ
ex medijs fluctibꝰ liberauit. Hec autē archa
non vno loco circūfert̄. ſed ſpū orb termīos
cōprehēdit. nec bitumine ac pice. ſed ſpūſctō
eiꝰ tabule ſūt pūcte. Hec ſuſcipiēs pene irra
tionabilibꝰ aīalibꝰ ſtultiores. imitatores ef
ficit angeloꝝ. Hinc q̄ꝫ illā vicit archā. qꝛ illa
coruū recipiēs coruū rurſū emiſit. ⁊ icludēs
lupū feritatē eiꝰ mutare nō potuit. Hec vō
accipitres miluoſqꝫ ſuſcipiēs fecit colūbas.
⁊ excludēs oēꝫ feritatē māſuetudīeꝫ ſpūs in
troduxit ¶ Abraā mirāt̄ oēs qꝛ ad dei pcep
tū patriā atqꝫ cogˀtos reliqt. Sed qūo pau
lo poſſit eq̄ri q nō tātūmodo patriā vel cogˀ
tos. ſꝫ ipm q̄ꝫ mūdū reliqt imo etiā celū ⁊ ce
lū celi. et h oīa xpm ſuſcipiēdo deſpexit. Vñ
pcūctis iſtđ ſolū. i. xpi caritatē reqrēs neqꝫ p
ſētia inqt. neqꝫ futa. neqꝫ altitudo. ⁊c. Sed et
abraā i piculū ſe tradēs hoſtibꝰ filiū fratris
eripuit. At paulꝰ vt vniuerſū orbē đ ipa dia
boli extraherꝫ manu. inūerabilia picla ſuſti
nuit. ppiſqꝫ mortibꝰ maxiāꝫ ſecuritateꝫ alijs
cōpauit. Filiū q̄ꝫ abraā voluit imolare. pau
lꝰ vō ſemetipm millies imolauit ¶ In iſaac
patiētiā aliq admirant̄ qniā puteos a ſe fa
ctos obſtrui patiebat̄. Aut paulꝰ nō puteoſ
cernēs lapidibꝰ obrutos. ſed ppuꝫ corpꝰ nō
ſolū ſicut ille cedebat. ſed eos etiā a q̄bꝰ pati
ebatur in celū ſtudđbat euehere. Quanto eiꝫ
ampliꝰ obruebatur iſte fonſ. tanto mag̃ erū
pebat. ac plēs a ſe fluuios effūdēdo emana
bat ¶ De lōganimitate atqꝫ patiētia iacob
ſcptura miratur. Et que nā illa eſt tā adamā
tina anima q̄ pauli patiētiaꝫ poſſit imitari.
Neqꝫ enim. vij. annorum. ſed totius vite ſer
uitiū pro ſponſa ptulit xpi. nō aduſtus ſolū
eſtu diei et noctis gelu ſed tēptationes mille
pperiens. et nūc qđē vberibꝰ. nunc vō lapi
dibus ſciſſus atqꝫ colliſus. et inter certamia
vbiqꝫ pſiliens. captas oues ex diaboli fauci
bus abſtrahebat ¶ Sed ⁊ ioſeph pudicicie
vtute đcoratꝰ eſt. ⁊ ego vereor ne iā ridiculū
ſit hinc etiā paulū laudare. q̄ ſemetipm cru
cifigens nō ſolū humanoꝝ corpoꝝ pulcritu
dines. ſed oīa etiā q̄ vident̄ rebus clara ac đ
cora cernebat queādmodū nos fauillā cine
rēqꝫ cōſpicimꝰ. q̄ quaſi mortuꝰ pꝛſꝰ ad mor
tuū immobilˀ pmanebat ¶ Stupēt iob oēſ
homīes. Eſt enī athleta mirabilˀ. At paului
nō mēſibus tātū. ſed ānis pluribꝰ in agone
pdurās ta clarꝰ emicuit. nō teſte gleba ſaniē
carnis radens. ſed in ipſiꝰ intelligibile os le
onis frequēter incurrēs ⁊ pugnās aduerſuſ
tēptationes inumeras. omni erat lapide to
lerātior. Qui nō a tribꝰ ⁊ a q̄ttuor amicis. ſꝫ
a cunctiſ infidelibꝰ. a fratribꝰ etiā opprobria
ſuſtinebat. ꝯſputꝰ ab oībꝰ atqꝫ maledictus.
Et illi erat magna hoſpitalitas ⁊ cura pau
perū. Sed quā ille curā ipendđbat carne đbi
libꝰ. hāc iſte animis morbidis exhibebat.
Illiꝰ omni aduenietī apeiebat̄ domus hꝰ
vō aīa vniuerſo patebat orbi. Et ille qđē cū
oues ⁊ boues haberꝫ innumeros erat i pau
peres liberalis. hic vero nihil amplius cor
pore ſuo poſſidens de hoc ſufficiēter idigēti

b⁹ ministrabat. Qd alicubi cōmemorās ne
cessitatib⁹ inqt meis ⁊ his q̄ mecū erāt mini
strauerūt man⁹ iste. Sed etiā vermes atq̃
vulnera seuos sctō iob īferebāt dolores. Sʒ
si pauli vbera. famē. catenas. piculaq̃ ꝯside
res q̄ a domesticis. ab extraneis ac a cetero
patiebat orbe. solicitudinē quā ipse p ecclīis.
vstionē quā p scādalizatis singul' pferebat.
videb q oī erat saxo durior. Alia illa et ferꝝ
atq̃ adamātē firmitate supabat. Que eniʒ
ille corpe hꝫ mente paul⁹ sustinuit. Quē om
ni merore molestior de singul' q̄buscūq̃ la
bentibus mestitia ꝯsumebat. Unde ⁊ iuges
ex eo fōtes lacriāꝝ ñ dieb⁹ solū sʒ etiā nocti
b⁹ effluebāt. Oīq̃ mliere pturiēte vehemēti
us affligebat in singul'. Propt' qd etiā dice
bat. Filioli mei q̄s iterꝝ pturio ¶ Moyses p
iudeoꝝ salute dleri elegit de li. Moyses itaq̃
secū ceteris obtulit pire. paul⁹ p ceteris. Nō eni
cū peūtib⁹ pire voluit. sʒ vt alij saluarent ipe
de gl'e etnitate dcidere. Et qdē ille pharaoni.
h dyabolo q̄tidie repugnabat. Ille p vna gē
te. iste p vniuerso orbe certauit. nō sudore sʒ
sangne. ¶ Johes ī cibū locustas ⁊ mel silue
stre sūebat. sʒ paul⁹ ita ī medio mūdi strepi-
tu queadmodū ille in heremo qete vsat⁹ ē. nō
qdē past⁹ locustis aut melle siluestri. multo
āt his victu viliore ꝯtētus est. ac necessario
quidē indulgēs cibo. feruenti studio pdicā-
di. Uerū illius aduersus herodiadē apparu
it magna ꝯstātia. et ille non vnuʒ aut duos.
aut tres. sed inumeros et silr positos potesta
te corripuit. imo longe illo seuiores tyrānos
f ¶ Restat vt paulū iā angelis cōpem⁹ i q-
bus magficū pdicam⁹. qa cū oī cura do obe
diuit. Qd dauid āmirādo dicebat. Potētes
vtute facietes vbū ei⁹ ⁊c. Quid vo aliud pro
pheta in angel' miratur. Qui facit inqt āge
los suos spūs et ministros suos ignē vrētē. Sʒ
h in paulo possum⁹ inuenire. qui velut igis
ac spūs totū trarū pcurrit orbē et pcurrēdo
purgauit. sed nōdum celū iste sortitus est. et
h oino mirabile q talis versatur ī terris etiā
mortali adhuc carne circūdatus. Quāta er
go nos condēnatione digni sum⁹ cum vno
hoīe bona ī se ꝯgregāte nec minimā qdē pte
coꝝ studem⁹ imitari. Nō enī aliā est ille sor-
tit⁹ naturā. nec dissilēʒ nact⁹ aiāʒ. nec alteꝝ ha-
bitās mūdū. sʒ ī eadē tra eadēq̃ regiōe. sub
eisdē etiā legib⁹ nutrit⁹ ⁊ morib⁹. cūctos q̄ nūc
st hoīes vel fuerūt aī vtute trāscēdit. Nec ve
ro ī illo h solū mirabile ē q p habūdātia duo
tionis qdāmō ñ sensit dolores p vtute susce
ptos. sʒ etiā q vtutē ipam p mercede pēsauit
Nā et nos qdē ppt eaꝫ ꝓposita mercede cer
tam⁹ quā ille cōplectēs etiā sine pmio dili-
gebat. Cūcta illa q̄ asptate sui videt īpedire
vtutē cū oī māsuetudine ꝑpetiēs q̄tidie cel-
sior. q̄tidie assurgebat ardētior. Et itētatis si
bi picul' noua sp alacritate pugbat. Qui cū
sibi mortē iā īminētē vidēret. ad cōionē dlecta
tionēq̃ gaudij alios puocabat dicēs. Gau
dete et ꝯgratulamini mihi. Itaq̃ ad ꝯfusionē
⁊ iniurias quas ob predicandi studiū susti-
nebat mag' q̃ ad honoꝝ oblectamēta ꝑpa-
bat. mortis potius q̃ vite desideriū appetēs
paupertatis q̃ opulētie. et multo amplius la-
borē q̃ alij reqeʒ p⁹ laborē. ac merorē magis
eligens q̃ alij voluptatem. studiosi⁹ p inimi
cis et fructuosi⁹ orās q̃ alij aduersus inimi
cos. vnū illi formidandū erat atq̃ metuēdū
offensa nimirū dī. nec desiderabile illi aliud
erat nisi placere deo semp. Non dico auteʒ
q nihil pñtium desiderabat. sed nec aliqd fu
turoꝝ. Nō enī mihi dicas merces. ingentes
exercit⁹. pecunias. puincias. potestates. hec
eni quasi araneaꝝ fila reputauit. sed ea que
pmittunt in celis. et tūc ei⁹ ardentē in xpo a-
morē videb. Hic siqdem p illius dilectione
non angeloꝝ non archāgeloꝝ dīgtateʒ nec
qcq̃ hoꝝ sil'e concupiuit. Qd eni erat mai⁹
oib⁹ xpi amore fruebat. cū h enim beatiorē
cūctis se putabat. sine hoc autē neq̃ dñanti
uʒ neq̃ pncipatuū soci⁹ ēē cupiebat. sed cuʒ
hac dilectiōe mag' ēē vel extrem⁹. imo etiā ex
numero punitoꝝ q̃ sine hac inter summos
honores et sublimes. Hoc enim erat illi ma
ximū ac singulare tormētū ab hac caritate
discedere. h illi erat gehenna. h sola pena. h
infinita et itolerāda supplicia. Sed pfrui ca-
ritate xpi. h illi vita. h mūdus. h regnū h p-
missio. hec bona videbantur inumera. Sic
dspiciebat vniuersa que timem⁹. vt solʒ her
ba iā putrefacta ꝯtēni. ¶ Tyrānos vero ac

ipſos ſpirantes furorē velut qſdā eē culices
eſtiabat Morte vō atq3 cruciat⁹ ⁊ mille ſup
plicia qſi ludū putabat eē puerorū dūmodo
p xpo aliqd ſuſtineret. Decorabat' enī magiſ
vict⁹ catena q3 dyademate coronat⁹. Eteni
coartat⁹ carcere habitabat ī celo. Ac libēti⁹
vbera recipiebat ⁊ vulnera q3 alij brauia di-
ripiāt. et dolores n̄ min⁹ q3 pmia diligebat.
cū ipſos vtiq3 dolores loco duceret pmiorū
pptea ipſos etiā grām noiabat q̄nia q nobiſ
ſūt cā eſtitie h illi maxiam piebāt voluptatē.
Merore q3 maxio vrebat' ppt qd ⁊ dicebat
Quis ſcādalizat' et ego n̄ vror. Etiā ſi in me
rore dicat qs ineē aliquā voluptatē. Multi
enī q filiorū mortib⁹ vulnerant'. aliquid con
ſolationis accipiūt cū ſuis fletib⁹ relinquūt
magiſq3 dolēt cū dolere phibent' Sic ⁊ pau
lus nocte ac die ꝯſolationē accipiat ex lacri
mis Null⁹ q̄ppe tāto affectu mala ppa q̄nto
ille dflebat aliena Queadmodū eī illū opina
ris afflictū cū poitiōz deflerert pctorū q vt illi
ſalui fierēt a celorū glā cupiebat excludi. Na
n̄ ſaluari illoſ mlto acerbi⁹ eſtiabat q3 ſemet
ipm pire. Hūc ergo cui nā rerū poſſit qſ cōpa
re. cui ferro. cui adamāti. Quidnā illā aliqs
appellet aiā aureā vl magā adamātinā. Na
⁊ oī erat adamante fortior. auro gēmiſq3 p
cioſior. et alterā qdē materiā firmitate alta3
ſupabat precioſitate. Cui igit' rei hui⁹ ab ali-
quo aīa cōpet'. Earū qdē q ſūt oio nulli. Q3
ſi vel auro adamantis fortitudo vel adamā
ti honor daret' auri. tunc forte aliquo modo
cōpatio eius pauli poſſet aīe ꝯuenire. Sed
qd ego adamantē ⁊ aurū ad ſitiitudinē addu
co pauli. Mūdū ſi ex aduerſo appēdas oēs
etiam tūc videb a parte pauli ingēs pōduſ
examinis. Mūdo igit' et oībuſ que ī mūdo
ſūt. paulū dicim⁹ digorē. Si igit' mund⁹ eo
digor nō eſt. ſed forte vel celū. ſed iſtd q3 īuēi
tur inferius. Si enim nō ſolū celū ſed etia3
q habentur in cel' dei poſtpoſuit caritati q
mō n̄ mag dn̄ſ q tāto ē benigor paulo q̄nto
malicia bonitaſ aācellit. īnumeris cel' eu3 iu
dicat digorē. Nō eī nos tātū diligit de⁹ q̄n
tū a nob ipe diligit'. ſ3 tāto effuſi⁹ q̄nto nec h
mo ſufficit explicare. ¶ In padiſū q3 hūc de
us rapuit. et ī celū tcīū ſbleuauit. Nec imeri
to. Si qdē paul⁹ ī tra gdiēs ſic ſe gerebat in
cūctis qſi āgelorū ſocietate frueret' Nā viſibi
li adhuc corpi colligat⁹ illorū pfectiōe gaud
bat. Tātis fragilitatib⁹ corpis ſbdit⁹ ī nullo
īferior ſupnis vtutib⁹ appere certabat. Na3
et tāq3 penat⁹ totū docēdo puolauit orbem
⁊ velut incorpore⁹ labores piculaq3 ꝯtēpſit.
⁊ qſi iā celū poſſidens cūcta pſus terrena d
ſpexit. ⁊ tanq3 cū ipſis iā icorporeis vtutib⁹ de
gens iugi mētis intentione vigilauit. Et an
gelis qdē ſepe diuerſarū gentiū cura cōmiſ
ſa eſt. ſed null⁹ illorū ita creditū ſibi ꝑplm gub
nauit vt paul⁹ vniuerſū orbē. ¶ Sicut aūt
aliqs īdulgētiſſim⁹ pater afficit' erga filium
freneſi cōphenſu3. c⁹ q̄nto mag cōuicijs icti
buſq3 pulſat'. tāto ei⁹ poti⁹ miſet' ⁊ deflet. ita
paul⁹ iſtis a qb⁹ affligebat' maiora adhibe
bat fomēta pietatis. Nāq3 ſepe p ill' q eum
q̄nqes vberauerāt. et ei⁹ ſangnē ſitiebant. la
criabat' et vehement' dolebat. ⁊ p eis orabat.
Frēs inqt volūtas qdē cordis mei. ꝛc. Vehe
ment' q3 morebat'. ac penit⁹ diſſecabat'. cu3
eos peuntes videret. Ut enim miſſū ī igne3
ferrū totū profecto ignis efficit'. ſic paul⁹ ca
ritate ſuccenſ⁹ effect⁹ ē tot⁹ caritas. Qui qſi
cōis toti⁹ mūdi eēt pat'. ita in amore hoim ⁊
ipſos eorū imitabat' pētes. imo cūctos nō car
nales. verū etiā ſpūales pr̄s ſolicitudie ac
pietate ſupabat. Dē3 enī pſus hoiem deo
exhibere cupiebat. qſi enī vniuerſū mūdum
ipſe genuiſſet. ſic oēs in dei regno feſtinabat
inducere corp⁹ ⁊ animā p his qs diligebat ī
pēdens Hō iſte ignobilis ⁊ circūferari⁹ qui
artē exercebat ī pellib⁹ tanta vtute pgreſſ⁹ ē.
vt vix. xxx. annorū ſpacio ⁊ romanos ⁊ pſas ⁊
parthos ⁊ medos. indos ⁊ ſcitas. ethiopes
⁊ ſaramathas atq3 ſaracenos. ⁊ oē pſus ho
minū gen⁹ ſub iugo mitteret vitatis. Et ſic
in ſtipulas aut fenū ignis imiſſus. ſic oia de
monū opa ꝯſūpſit. Paulo eī ītonāte ligua
⁊ oī igne vehemēti⁹ iruente. cedebant omia
atq3 fugiebāt. ⁊ demonū cult⁹ ⁊ tyrānorū mi
ne et domeſticorū inſidie Maga autem ſicut
radijs ſolis orientibus et tenebre fugant' et
adulteri ac fures foueis ꝯdunt'. et latrones
recedūt. homicide ad antra fugiūt oiaq3 lu
cida efficiunt' et clara. deſup illuſtrantib⁹ ra
dijs Sic vbiq3 euangeliū diſſeminante pau
lo. fugabatur error ⁊ veritas remeabat. adul

teria ⁊ alia dictu feda defecerũt atq; ꝯſũpta
ſũt iſto ignis vapore palearꝫ vice peũteſ. Cla
ra v̓o int̃ h̃ v̓itatis flãma ſurgebat reſplẽdẽſ
⁊ vſq; ad celi ſublimitatẽ ꝯſcẽdẽs. ab hiſ po
tiſſimũ ſbleuata q̃ eã oppĩmere vid̃bantur.
Nec pic̃la aut ĩpet⁹ ꝓceſſũ ei⁹ ĩpedire potue
rũt. Erroris v̓o tal̓ eſt ꝯdicio q̃ nullo ſibi ob
ſiſtẽte ꝯſeneſcit ac defluit vl̓ deſinit. Tal̓ aũt
e diuerſo v̓itatis ſtat⁹ q̃ m̃ltis ĩpugnãtibus
ſuſcitat̃ ⁊ creſcit. Quoniã igit̃ ita gen⁹ nrũ;
nobilitauit de⁹. ei ſil̓es ſtudeam⁹ inueniri. ne
q; ĩpoſſibile iſtd̓ putem⁹. q̃niã tale illi quale
nob̃ corp⁹ fuit. tal̓ aĩa. tales cibi idẽ illũ teq;
formauit. ⁊ queadmodũ illi⁹ ita ẽ ⁊ de⁹ tu⁹.

Viſ dei dona in paulo cognoſcere. veſti
menta ei⁹ terror d̓mõib⁹ erãt. h̃ v̓o ãpli⁹ ad
miranda. q̃a paul⁹ nec cũ in pic̃la irrueret te
meritatis argui poťat. nec cũ pic̃la fugerꝫ ti
miditatis. Amabat ei p̃ñtẽ vitã ob lucrꝫ do
cendi. Et rurſ⁹ eã valde d̓ſpiciebat ob ph̃iaꝫ
ad quaꝫ illũ mũdi ꝯtẽpt⁹ euexerat. Deniq;
cũ vid̓is paulũ ꝑicula fugiẽtẽ nõ min⁹ illũ;
admireris q̃; cũ; ſe ꝑicul̓ gaudet opponere.
Vt ei h̃ fortitudis. ita illd̓ ẽ ſapiẽ. Et cũ vide
ris illũ d̓ ſeipo aliq̃ ſonantẽ. ſic̃ admireris ac
ſi vid̓is illũ ſemetipm d̓ſpicere. vt ei illd̓ hũi
litatis ẽ. ita iſtd̓ magñimitatis. Mag̃ enim
merebat̃ loq̃ndo de ſe q̃; tacendo laudari. q̃
niã niſi feciſſet iſtd̓ culpabilior eẽt q̃ ſeipos ĩ
portune laudare didicerũt. Niſi eni ĝl̓atus
fuiſſet creditos ſibi oẽs ꝑdidiſſet. q̃a dũ ſe hu
miliaſſꝫ eos extuliſſꝫ. Ampli⁹ tũc paul⁹ pla
cuit ĝl̓ando q̃; al̓ laudes ꝓpas occl̓tando.
Nec tãtũ q̃ſq; ꝓfuit cũ ſua merita celarꝫ q̃n
tũ iſte cũ ꝓd̓ret. Eſt ãt ĝn̓de malũ d̓ ſeipo ĝn̓
de aliq̃d dicere. atq; mirabile extremeq; de
mẽtie ẽ nulla ĩminẽte nc̃citate rerꝫ violentis
ꝓſus laudib⁹ velle d̓corari. Nõ h̃ ẽm deuꝫ
loq̃ indiciũ ẽ. ſꝫ poti⁹ inſanie ẽ. h̃ eiꝫ oẽm mer
cedẽ euacuat laborib⁹ ſudoribuſq; q̃ſitã. Et
eniꝫ alti⁹ d̓ ſe efferre h̃mõeꝫ ĝl̓oſi ẽ ⁊ inſolẽtis
ſeſeq; iactãtis. Dicere ãt illa q̃ p̃ñti cauſe tã
tũmõ neceſſaria ſũt. fructũ amãtis ⁊ m̃ltorꝫ
remedia cogitãtis ẽ. Sic̃ ⁊ fecit paul⁹ q̃ dũ a
pſeudo capet̃. in laudes ſuas ire cõpulſ⁹ eſt
marie q̃ digtatẽ ſuã oñderẽt // Pl̓a ãt ⁊ ma
iora celauit. Veniã inq̃t ad viſiõẽs ⁊ re. d. ꝑ

co rc. Tãta paul⁹ tãq; crebra cũ d̓o habens
colloq̃a q̃nta nec ꝓph̃arꝫ. nec ap̃l̓orꝫ vlluſ ha
buit. ꝑ ea ĩpẽ hũilior reddebat̃. Viſ⁹ ẽ plagaſ
metuere. vt diſceres. q̃a ẽm nat̃aꝫ vn⁹ erat ex
ꝑlib⁹ ꝑ volũtatẽ nõ ſolũ ſupra m̃ltos hoĩes
verũ etiã vn⁹ ex angel̓ erat. Neq; v̓o metue
re plagas reꝑhẽſiõe dignũ ſꝫ plagarũ metu
aliq̃d indignũ pietate cõmitt̃e. h̃ ipo enim q̃
plagas timet q̃ in certamine nõ vincit̃ admi
rabilior oñdit̃ q̃; ille q̃ nõ timet. Sic̃ nec me
rere culpabile ẽ. ſꝫ ꝑ merorẽ dicere aut facere
aliq̃d eorꝫ q̃ d̓o diſplicet̃. Hic q̃l̓ fuerit paul⁹
oñdit̃. q̃ı tali nat̃a viuẽs potuit q̃dãmõ ſu
pra naturã. Q; ſi mortẽ timuit nec ĩpaꝫ qui
dẽ recuſabat. Non eni naturã habere infir
mitatib⁹ ſubditã. ſed ẽuire infirmitatib⁹ cri
minoſũ ẽ. vt merito ille mirabilis habeat̃ q̃
ĩbecillitatẽ nature volũtatis v̓tute ſuꝑauit.
Q; ſi iohãnẽ q̃ dicebat̃ marc⁹ a cõſortio ſe
ꝑauit. h̃ itaq; rectiſſime ꝑ p̃dicatiõis officio
effecit. Eũ ſiq̃dẽ q̃ iſtd̓ ſuſcipit officiũ ñ opor
tet eẽ mollẽ aut reſolutũ. ſꝫ fortẽ ⁊ ꝑ cũcta ro
buſtũ. Neq; eni aliq̃ſ dꝫ attingere p̃cları h⁹
muneris fũctionẽ niſi pat⁹ ſit aĩaꝫ millies
tradere in mortẽ ad diſcrimia. Qui eni nõ
tali aĩo eſt. m̃ltos alios ſuo ꝑdet exẽplo. ma
giſq; vtile eſt ſi q̃eſcat. ſibiq; tãtũ vacet Nõ
ita gub̃natorẽ nõ ad beſtias dimicãtẽ. ñ lu
do gladiatorio d̓ſtinatũ. nõ q̃uẽpiã oĩno ſic
ad diſcrĩa atq; mortes parã atq; diſpoſitaꝫ
aĩam oꝫ hrẽ vt eũ q̃ officiũ ſuſcepit p̃dicandi
Nã ⁊ pic̃la ꝑfecto maiora. ⁊ aduerſarij ſeui
ores. nec vſq; ꝑſ⁹ ſil̓i ꝯditiõe certat̃. Celum
nãq; in p̃mio. in ſupplicio gehẽna ꝑponit̃. ſi
v̓o aliq̃ int̃ eos cõmotio facta eſt noli h̃ deli
ctũ putare. Nõ eni cõmoueri malũ eſt. ſꝫ ir
rationabilit̃ nulloq; iuſto flagitãte negocõ
cõmoueri malũ eſt. Hũc eni affectũ ꝓuiduſ
nob̃ creator inſeruit. vt dormiẽtes aĩaſ atq;
reſolutas ab inertia atq; d̓ſidia ſuſcitaret. q̃
ſi eni gladio aciẽ. ita mẽti nrẽ ire acumẽ ĩpo
ſuit. vt cũ oꝫ vtamur. Benig̃tas aũt ſp̃ bõa
eſt. ſed cũ illa tps efflagitat. Qñ v̓o id nõ ad
eſt. etiã illa vicioſa eſt. Ita ⁊ paul⁹ ſepe h̃ vſ⁹
eſt affectu ⁊ ĩmodeſte loquẽtib⁹ melior erat
irat⁹. Hoc autẽ in eo erat mirabile. q̃a cũ vi
cul̓ v̓bib⁹ atq; vl̃nerib⁹ lõge ſplẽdidior erat

dyademate purpuraq; fulgētib⁹. Cūq; vin
ctus ꝑ tā vaſtū pelagus ducebatur. ita gau
debat tāq; in maximū impiū duceret. Poſt
q; vo romā ingreſſus ē. nec ibi ſtare cōtētus
eſt. ſed in hiſpaniā ꝑcurrit. Nec vnū q̄dē di
em in ocio paſſus eſt ⁊ q̄ete trāſire. ſed in p
dicādi ardore ipo igne ardentior nec ꝑicula
timuit nec irriſiones erubuit. Hoc vo maio
ri admiratione dignū eſt ꝙ cū tā audax eſſ;
ac velut ad pugnā ſp accinct⁹. ⁊ ignē quen
dā belli aſpirās. rurſ⁹ placabilē atq; flexibilē
ſe ꝓbebat. Nā ſeuiēti vel poti⁹ feruēti ꝑcepe
rūt vt iret tharſū nō recuſauit. Dixerūt ꝑ mu
rū eū oportere deponi ⁊ paſſus eſt. Hui⁹ rei
grā iſta faciebat. vt predicationi diuti⁹ inſi
ſteret. et cū multis h' credētib⁹ iret ad xpum
Metuebat ꝑfecto ne forte pauꝑ hinc atq; i
ops ſalutis multoꝝ abſcederet. Ceterū cūq;
hi qui ſub vno pugnant magiſtro viderint
in eo infixa vulnera. fluentem ſāgnē et nec
ſic ipm hoſtibus aliquādo cedentē ſed ſtātē
fortiter. haſtāq; vibrātē. et crebris ictibus ad
uerſarios corruere facientē. nec oīno dolori
parcētē. maiori abſq; dubio tanto duci ala
critate ſubdūt. Hoc ita factū ē in paulo. Vi
dētes enī illū ligatū catenis ⁊ nihilomin⁹ in
carcere ꝓdicantē. videntes etiā vulneratū ⁊
tū vberantes ipos hmōe capiētē. maiorē ꝑfe
cto fiduciā colligebāt. idq; ſigficās ait. ita vt
ples e frib; ꝯfidētes in vincul' meis abūdā
ter audērent ſine timore vbū dei loqui. Tunc
certiorē alacritatē ⁊ ipe capiebat ac vehemē
ti⁹ in aduerſarios ferebat. Sicut enī ignis i
diuerſas plerūq; matias incidēs augetr ma
gis et icremēta ſortit. ſic etiā lingua pauli q̄
buſcūq; fuiſſet admota ad ſe eos continuo
trāſferebat. Impugñtores q; eius pabulum
ſpūale huic efficiebantur igni. qa per ipſos
euangelij flamma magis creſcebat. Hec
Chryſoſtomus.

LXXXVI A

De ſeptem fratribus qui fuerunt filij beate felicitatis

Septem fratres fu
erūt filij beate felicitatis. q̄rū noīa
ſunt ianuarius. felix. philippus. ſiluanus. ale
xander. vitalis et marcialis. Hos omēs cū
matre iuſſu imꝑatoris anthonij publi⁹ pre
fect⁹ ad ſe vocari fecit. Suaſitq; matri vt ſui
⁊ filioꝝ ſuoꝝ miſereri deberet. Que ait. Ne
q; blādicijs tuis potero allici. nec terrorib⁹
frangi. Secura enī ſum de ſpūſctō quē ha
beo ꝙ te ſuperabo viua. ⁊ melius vincā occi
ſa. Et conuerſa ad filios ait. Videte filij in ce
lū. et ſurſum aſpicite cariſſimi. quia ibidem
xps nos expectat. Fortiter ꝑ xpo pugnate. ⁊
fideles vos in xpi amore exhibete. Qd' prefe
ctus audiens eam alapis cedi iuſſit. Cū er
go mater ⁊ filij in fide conſtantiſſimi appare
rent. omnes matre vidēte ⁊ cōfortante diuer
ſis ſūt ſupplicijs interempti. Hāc beatā felici
tatem vocat gregorius pluſq; martyrē. q̄ ſe
pties paſſa eſt in ſeptem filijs ⁊ octauo i cor
pore ſuo. Gregori⁹ in omel'. Beata felicitas
que credendo extitit ancilla xpi ꝓdicando eſt
facta eſt martyr xpi. Septē q̄ppe filios ſic p⁹
ſe relinq̄re timuit viuos in carne. ſic carna
les pentes ſolēt metuere ne mortuos ꝓmit
tāt. Parturiuit ſpū q̄s carne pepeat vt ꝓdi
cando pareret deo q̄s carne pepererat mun
do. Filios ſuos q̄s carnē ſuā eē nouerat ſine
dolore nō poterat morientes vidēre ſed erat vis
amoris intiorq̄ dolorē vinceret carnis. Re
cte ergo hāc feiam pluſq; martyrē dixerim
q̄ totiens in filijs eſt ⁊ tā deſiderans extincta
Qū enī multiplex martyriū obtinuit. ipa q̄
q; martyrij palmā vicit. Q; et amore xpi ſo
la mors ſua ei minie ſuffecit. Paſſi ſūt circa
annos dñi. cx.

LXXXVII A

De ſancta Theodora

Theodora nobilis
mulier et ſpecioſa apd' alexādriam
tpe zenonis imꝑatoris vir hēbat diuitē ac ti
mētē deū. Dyabol⁹ aūt theodore inuidēs ſā
ctitati. vir quēdā diuitē in illi⁹ ꝯcupiſcētiā i
citauit. Qui eā crebris nūcijs ⁊ muneribus
moleſtabat. vt aſſenſū ſibi ꝓberet. Sed illa
nūcios reſpuebat. ⁊ munera ꝯtēnebat. Intā
tū aūt eā moleſtabat. ꝙ ipam q̄etē hēre non ꝑ
mitteret. et pene deficere videretur. Tandē
quādā magā ad eā miſit. q̄ eā vt viri illius

misereret̄.sibiqꝫ ꝯsentiret p̄limū hortabatur
Que cū diceret se corā ocul' dei cūcta cernē:
tis tā grāde pctūꝫ nūqꝫ cōmitti malefica ad
iūxit.q̄cq̄d in die fit.h̄ vtiqꝫ deus scit ⁊ videt
q̄cq̄d aūt aduespascēte ⁊ occidēte sole cōmit
tit̄ deꝰ minīe intuet̄.Dixitqꝫ puella malefice
Nūq̄d vitatē dicis.Et illa.Etiā dico vitatē
Decepta puella vbis malefice dixit.vt adue
spascēte die viꝝ ad se venire faceret.⁊ volūta
tē suā adipleret.Qd̄ cū viro retulissꝫ.ille ve
hement̄ exultās hora q̄ ꝯdixerat ad eā venit
secūqꝫ ꝯcubuit ⁊ abscessit Theodora aūt ad
seipam rediēs.amarissime flebat.⁊ faciē suā
pcutiebat dicens.Heu heu me.pdidi aīam
meam.destruxi aspectuꝫ decoris mei. Vir
autē eius domū rediēs.⁊ vxorē suā sic d̄sola
tā ⁊ merentē vidēs.cām tñ nesciens.eā ꝯsola
ri nitebat̄.Sꝫ illa nullā ꝯsolatōꝫ pcipe vole
bat.Mane autē facto qddā mōasteriū mo
nialiū adijt.⁊ abbatissā introgauit.an deꝰ
qddam grāue delictū qd̄ die aduespascēte cō
miserat scire posset.Cui illa.Nihil d̄o abscō
di potest.⁊ deus scit et videt oē qd̄ fit q̄cunqꝫ
hora illud cōmittatur Que flēs amare dixit
Da mihi libꝝ scti euāgelij.vt sortiar memet
ipam.Aperiēs repit.Qd̄ scpsi scripsi.Redi
ens ergo domū.dū quadaꝫ die vir suꝰ abes
set.comā suā p̄cidit.vestimēta viri assumēs
ad qddā monasteriū monachoꝝ qd̄ p.xviij
miliaria distabat festinauit.⁊ vt ibideꝫ cum
monachis reciperetur petijt.⁊ qd̄ petijt impe
trauit Interrogata de noīe dixit se theodoꝝ
nūcupari.Illa vero officia oīa humiliter fa
ciebat.⁊ eiꝰ s̄uitiū oībꝰ grātū fuit. Psꝰ aliq̄t er
go annos abbas fratrē theodoꝝ vocauit.et
vt boues coniūgeret ⁊ oleū de ciuitate affer
ret precepit.Vir autē eius plurimuꝫ flebat
timens ne cū viro altero recessisset.Et ecce ā
gelus dn̄i sibi dixit Surge mane ⁊ sta in via
martirij petri apl̄i.⁊ que tibi obuiauerit.ip̄a
tua vxor ē.Quo facto theodora cū camelis
venit.⁊ virū suū vidēs ⁊ recognoscēs.intra
se dixit.Heu me vir bone meꝰ quantuꝫ labo
ro vt eripiar a pctō qd̄ feci in te.Cum auteꝫ
appropinq̄sset salutauit eum dicēs.Gaudeas
dn̄e meꝰ.Ille aūt eā penitus non cognouit
Sed cū diutissime expectaret.et se deceptuꝫ
clamaret.facta est vox ad eū di.Ille q̄ te heri
mane salutauit.vxor tua erat. B ¶Tāte
aūt scitatis fuit btā theodora vt mlta mira
cula faceret.Nā et hoīeꝫ a bestia laceratum
eripuit.⁊ suis p̄cibꝰ suscitauit.Ip̄am q̄qꝫ be
stiā insecuta maledixit.q̄ subito mortua cor
ruit.Dyabolꝰ aūt scitatē suā ferre nō valēs
eidē apparuit di.Meretrix p̄ oībꝰ ⁊ adultera re
liq̄sti viꝝ tuū vt huc venires ⁊ me ꝯtēneres.
Per vtutes meas tremēdas ī te suscitabo
p̄liū.⁊ si te nō fecero crucifixū negare.non di
cas q̄a ego suꝫ.Ip̄a aūt signū crucis sibi edi
dit et ptinꝰ demō euanuit. ¶Quadā autē
vice dū de ciuitate cū camel' redirꝫ.⁊ in q̄dā
loco hospitata fuissꝫ.puella q̄dā nocte ad eā
venit dicēs.Dormi mecū.Que cū respuerꝫ
iuit ad alteꝝ q̄ in eodē loco iacebat.Cū autē
eiꝰ vent̄ tumuisset.et de q̄ ꝯcepissꝫ introgata
fuisset ait Monachꝰ ille theodorꝰ dormiuit
mecū.Natū igit̄ pueꝝ ad abbatē mōasterij
trāsmiserūt.Qui cū theodoꝝ increparet.⁊ il
le sibi indulgeri peteret scapul' suis pueꝝ ipo
suit.⁊ d̄ monasterio p̄iecit.Illa aūt abiecta.
p.vij.ānos extra mōasteriū māsit.⁊ de lacte
pecoꝝ īfātē nutriuit Diabolꝰ aūt tāte eꝰ patiē
inuidēs ī spēm viri sui se trāsfigurauit.eiqꝫ di
xit.quid h̄ agis dn̄a mea.Ecce lāgueo p̄ te nec
aliquā ꝯsolatōꝫ recipio.Veni ergo lux mea
q̄a si cum viro alio iacuisti h̄ tibi indulgeo.
At illa credens virū suū esse dixit ad illum.
Nunq̄ꝫ amplius tecū manebo.q̄a filius iohā
nis militis iacuit mecū.et volo agere penitē
tiam de eo qd̄ in te peccaui.Et cum orasset.
statim euanuit.⁊ demonem fuisse agnouit.
¶Altera iterū vice diabolus voluit eā t̄re
re.Nā in similitudine ferarū terribilium de
mones ad eam venerūt.⁊ vir q̄dā instigans
eas dicebat.Comedite meretricē hanc.Illa āt
orauit et euanuerūt. ¶Altera vice multitu
do militū veniebat.quā p̄nceps precedebat
⁊ eū ceteri adorabāt.Dixerūtqꝫ milites the
odore.Surge ⁊ adora p̄ncipē nr̄ūꝫ.Que rn̄
dit.dn̄m deū adoro.Qd̄ cū p̄ncipi nūciatuꝫ
fuissꝫ.iussit eā adduci ⁊ tot tormētis affici.vt
mortua putaret̄.Et postmod̄ oīs turba eua
nuit ¶Alia iteꝝ vice vidit ibidē auꝝ mltuꝫ
q̄ signans se illd̄ refugit.⁊ d̄o se recōmenda

nit. ¶ Altera etiā vice vidit qndā ferētē cani
ſtrū plenū oī genere ciboꝝ ⁊ dicētē ſibi. Hic
ꝑnceps q̄ te cecidit. Tolle comede. q̄a neſcieſ
fecit h̄. Illa āt ſe ſiguit ⁊ ꝓtinꝰ euanuit ¶ Cō
pletis aūt. vij. ānis. abbas patiā᷑ eiꝰ ꝯſiderās
eā recōciliauit. ⁊ cū puero ſuo ī mōaſteriuꝫ ī
troduxit. Ubi cū duos poſtmoduꝫ annos
laudabiliter ꝑegiſſꝫ. pueꝝ accepit. ⁊ ſecū illū
in cella ſua clauſit. Qđ cū abbati reuelatum
fuiſſet. miſit q̄ſdam monachos q̄ diligentiꝰ
auſcultarent q̄d nam cum eo loqueretur Il
la autem pueꝝ āplexās ⁊ oſculās dixit. Fili
mi dulciſſime. tēpꝰ vite mee venit. Reliquo
te deo. ipſum patrem ⁊ adiutoreꝫ habeas. Fi
li dulciſſime ieiunijs et oratōnibus inſiſtas
⁊ fratribus tuis deuote ſeruias. Et h̄ dicēs ſpi
ritū tradidit. et in dn̄o feliciť obdormiuit. cir
ca annos dn̄i. cccclxx. Qđ puer cernēs plu
rimū flere cepit. ¶ In ipſa āt nocte viſio ab
bati mōaſterij mōſtrata ē ī hūc modū. Nu
ptie marie ꝑabāť. ⁊ veniebāt ordies angelo
ruꝫ ⁊ ꝓphāꝝ ⁊ martyrū ⁊ oīm ſctōꝝ. Et ecce
ī medio eoꝝ mulier ſola glīa ineffabili circū
data. ⁊ venit vſqꝫ ad nuptias. ⁊ ſedit ſuper le
ctū ⁊ oēs aſtātes adorabāt eā. Et ecce vox di
cēs. H̄ ē abba theodorꝰ q̄ falſo đ puero accu
ſatꝰ eſt. Septē tp̄a ſup eā mutata ſ. caſtiga
ta eſt eni. q̄a cubile viri ſui coinq̄nauit. Exci
tatꝰ aūt abbas ꝯcitꝰ cū fribꝰ ad cellā eiꝰ iuit.
⁊ eā iā đfūctā īuenit. Et intrātes ⁊ diſcoopiē
tes ipāꝫ eē feiaꝫ īuenerūt. Miſitqꝫ abbas ꝓ
patre puelle. q̄ eā īfamauerat. ⁊ dixit illi. Ur
filie tue mortuꝰ ē. Et auferēs veſtimētū mu
lierē eē cognouit. Factꝰ eſt igiť timor magnꝰ
ſup oēs q̄ h̄ audierūt. Angelꝰ aūt dn̄i abba
ti locutꝰ ē. Surge velociť equū ꝯſcēde ⁊ va
de in ciuitatē. ⁊ ſi q̄s tibi obuiauerit aſſume
⁊ tecū adduc Qui dū ꝑgeret. q̄dā vir currēs
ſibi obuiauit. Quē cū abbas īterogaret q̄ ꝑ
geret. ille ait. Mulier mea mortua ē ⁊ vado
videre eā. Et aſſūpſit abbas virū theodore ī
equū. ⁊ venietes plīmū fleuerūt. ⁊ ipam cuꝫ
mltis laudibꝰ ſepelierūt. Uir āt eiꝰ cellā vxo
ris ſue theodore accepit. ⁊ ibidē ꝑmanēs tā
dē in dn̄o obdormiuit Puer autē theodore
nutricē ſequēs oī moꝝ honeſtate pollebat.
ita q̄ mortuo abbate monaſterij in abbateꝫ
ipſe vnanimiter eſt electꝰ.

LXXXVIII. A

¶ De ſancta margaretha.

Margaretha dici
tur a quadā ꝑcioſa gēma q̄ mar
garita vocať. q̄ gēma ē cādida ꝑ
ua et v̄tuoſa. Sic btā margaretha fuit can
dida ꝑ v̄ginitatē. ꝑua ꝑ hūilitatē. virtuoſa ꝑ
miraculoꝝ opatione. v̄tus aūt hꝰ lapidis dr
eē ꝯ ſanḡnis effuſionē. ꝯ cordis paſſioneꝫ. et
ad ſpūs ꝯfortationē Sic beata margaretha
habuit v̄tutē ꝯ effuſionē ſui ſanḡnis ꝑ ꝯſtā
tiā. q̄a ī ſuo martyrio ꝯſtātiſſima extitit. Cō
tra cordis paſſionē. i. demōis tēptationē per
victoriā. q̄a ipa diabolū ſupauit. Ad ſpūs ꝯ
fortationē ꝑ doctrinā. q̄a ꝑ ſuā doctrinā mltoꝝ
aīos ꝯfortauit ⁊ ad fidē xp̄i ꝯuertit. Cꝰ legē
dā theotinꝰ vir eruditꝰ ſcpſit. B

Margaretha de ciuitate āthiochie fi
lia fuit theodoſij gētiliū patriarche
Hec nutci tradiť et ad adultā etatē
veniēs baptizať. ⁊ ꝓpť h̄ exoſa patri ꝑlimuꝫ
habebať. Quadā igiť die dū iā annū. xv. atti
giſſet. ⁊ cū alijs v̄ginibꝰ oues nutcis cuſtodi
ret. ꝑfectꝰ olibrꝰ inde tranſitū faciēs ⁊ puellā
tā ſpecioſā ꝯſiderās. mox in eiꝰ amore exar
ſit. ⁊ pueros ad eā ꝯcitꝰ miſit dicēs. Ite ⁊ eā
cōprehēdite. vt ſi libera eſt eā mihi in vxoreꝫ
accipiā. ſi ancilla ē eā mihi in ꝯcubinā habe
aꝫ. Cū ergo eiꝰ fuiſſꝫ ꝯſpectui ꝑntata. eā đ ge
nere ſuo ac noīe ⁊ religiōe req̄ſiuit. Illa aūt
rn̄dit. ſe genere nobilē. noīe margarethā. ac
religiōe xp̄ianaꝫ. Cui ꝑfectꝰ. Duo ꝑma tibi
recte cōueniūt. q̄a nobilis haberis. et pulcer
rima margarita cōꝑbaris. ſꝫ terciū tibi n̄ cō
uenit. vt puella tā pulcra et nobilꝭ deū habe
at crucifixū. Cui illa. vn̄ ſcis xp̄m fuiſſe cruci
fixū. Et ille. Ex libris xp̄ianoꝝ. Cui margare
tha. Cū igiť legať pena xp̄i ⁊ glīa. q̄ v̄ecundia
eſt vr̄ā vt vnū credatis ⁊ alteruꝫ denegetis.
Cū aūt margaretha eū ſpōte crucifixū fuiſſe
ꝓ redēptiōe nr̄ā aſſereret. ſꝫ nūc euꝫ in etnuꝫ
viuere affirmaret. iratꝰ ꝑfectꝰ eaꝫ in carcereꝫ
mitti iuſſit Seq̄nti aūt die eā ad ſe vocari fe
cit. eiqꝫ dixit Uana puella miſerere pulcritu
dis tue. ⁊ deos nr̄os adora vt tibi bn̄ ſit. Cui il

la. Illū adoro quē terra ꝯtremiſcit. mare for
midat. ⁊ omnes creature timēt. Cui ꝑfectus
Niſi mihi ꝯſētias. corp⁹ tuū faciam laniari
Cui margaretha. Criſt⁹ in mortem ſemetip
ſum p me tradidit. ⁊ ideo ꝓ xp̄o mori deſide
ro. Tūc prefect⁹ iuſſit eam in eculeū ſuſpen
di. et tam crudelit̄ p̄mo virgis. deinde pecti
nib⁹ ferreis vſqȝ ad nudationem oſſiū lania
ri. ꝙ ſanguis de eius corpe tanq̄ȝ de fōte pu
riſſimo emanauit. Flebāt aūt q̄ ibi aderant.
⁊ dicebant. O margaretha vere de te dolē⁹
qꝛ corp⁹ tuū tam crudeliter laniari conſpici
m⁹. O q̄lem amiſiſti pulcritudinem ꝓpter
tuā incredulitatē. Tamen nūc ſaltē crede vt
viuas. Quib⁹ illa. O mali cōſiliarij recedite
⁊ abite. Hec carnis cruciatio eſt aīme ſalua
tio. Dixitqȝ ad prefectū. Impudēs canis et
inſatiabilis leo. in carnē poteſtatē hēs ſȝ aīaȝ
xp̄s reſuat. Prefect⁹ aūt faciē clamide ope
bat nec tantā ſanḡnis effuſionē videre pote
rat. Deinde eā deponi fecit. et eā in carcereȝ
recludi iuſſit. ⁊ mira ibi claritas fulſit. Ubi
dū eēt orauit dn̄m vt inimicū q̄ ſecū pugnat
ſibi viſibilit̄ demonſtraret. Et ecce draco in
maniſſim⁹ ibidē apparuit. Qui dū eā deuo
ratur⁹ impeteret. ſignuȝ crucis edidit. ⁊ ille
euanuit. Uel vt alibi legit̄ os ſup caput eius
ponēs. et linguā ſup calcaneū porrigēs. eaȝ
ꝓtin⁹ deglutiuit. Sed dū eā abſorbere vellȝ
ſigno crucis ſe muniuit. ⁊ ideo draco v̓tute
crucis crepuit ⁊ virgo illeſa exiuit. Iſtd̓ aūt
qd̓ d̓r de draconis deuoratione ⁊ ipi⁹ crepa
tione apocrifū ⁊ friuolū reputat̄ ¶ Di
abol⁹ iteꝝ vt eā decipe poſſȝ in ſpēm hoīs ſe
mutauit. Quē vidēs in orationē ſe dedit. et
dū ſurrexiſſet. diabol⁹ ad eā acceſſit. ⁊ manū
tenēs dixit Sufficiāt tibi q̄ feciſti. iam nunc
ceſſa de mea ꝑſona. Illa aūt eū ꝑ caput ap̄p
hendit. ⁊ ſub ſe ad terrā deiecit. ⁊ ſup ceruicē
ei⁹ dextrū pedē poſuit. et dixit. Sternere ſu
ꝑbe demō ſub pedibus femine. Demō aūt
clamabat. O beata margaretha ſupat⁹ ſuȝ.
Si iuuenis me vinceret non curaſſē. ecce a
tenera puella ſupat⁹ ſuȝ. ⁊ inde pl⁹ doleo. q̄a
pat̄ tu⁹ et mat̄ tua amici mei fuerūt. Illa ve
ro eū coegit vt diceret cur veniſſet Qui ſe ve
niſſe ait vt ſibi ꝯſuleret ꝙ monitis ꝑſidiis obe
diret. Coegit q̄ȝ vt diceret cur xp̄ianos tam
mlt̄iplici ter tēptaret. Qui rn̄dit natale odiū
ſibi eſſe ꝯ̄ viros v̓tuoſos. et q̄ȝuis ſepe ab eis
repellat̄. tn̄ deſiderio ſeducēdi ipe infeſt⁹ exi
ſtit. ⁊ q̄a inuidet hoī d̓ felicitate quā ipe ami
ſit. q̄ȝuis eā recupare nō poſſit. ipam tamen
alijs auferre ꝯtendit. Addiditqȝ ꝙ ſalomon
infinitā demonū mlt̄itudinē in q̄dā vaſe in
cluſit. P⁹ mortē ſuā cū de illo vaſe demōes
ignē mitterēt. ⁊ hoīes ibid̓ magnū eē thezau
rū putarēt. vas ꝯfregerūt. et demones exeū
tes aerē impleuerūt. His dictis v̓go pedeȝ
ſbleuauit ⁊ dixit. Fuge miſer. Et demō ſtati
euanuit. Secura igit̄ efficit̄. quia q̄ p̄ncipeȝ
vicerat. miniſtrū ꝓcul dubio ſuparet ¶ Se
quēti igit̄ die ꝯuenientib⁹ popul̓ iudici preſē
tat̄. et ſacrificare ꝯtēnēs exuit̄. corpuſqȝ faci
b⁹ ardētib⁹ cōburit̄. ita vt cūcti mirarēt̄ quō
tā tenera puella tot poſſet tormēta ſuſtinere
Deinde in vaſe magno pleno aq̄ ipam liga
ri et poni fecit vt ex penaꝝ cōmutatione cre
ſcerȝ vis doloris. Sed ſubito terra ꝯcutit̄. ⁊
cūctis vidētib⁹ v̓go illeſa egredit̄. Tūc q̄nqȝ
milia viroꝝ credid̓rūt. ⁊ p noīe xp̄i capitaleȝ
ſnīam acceperūt. Prefect⁹ aūt timēs ne alij
ꝯuerterent̄. ꝯcit⁹ btām margarethā decolla
ri ꝑcepit Illa autē impetrato orādi ſpacio ꝓ
ſe et ſuis ꝑſecutorib⁹. necnō ꝓ ei⁹ memoriaȝ
agētib⁹ et ſe īuocātib⁹ deuote orauit. addēs
vt q̄cūqȝ in partu ꝑiclitās ſe īuocaret. illeſā
ꝓlē emitteret. Factaqȝ eſt vox d̓ celo ꝙ i ſuis
ſe nouerit petitionib⁹ exauditā. Surgēſqȝ
ab oratōne dixit ſpiculatori. Frat̄ tolle gladi
um tuū ⁊ ꝑcute me. Qui ꝑcutiēs caput ei⁹
vno ictu abſtulit. et ſic martirij coronā ſuſce
pit. Paſſa eſt aūt. xiij. kl. auguſti. vt in eius
hiſtoria inuenit̄. Alibi legit̄ ꝙ. iij. id⁹ iulij.
¶ De hac ſctā v̓gine ſic dicit q̄dā ſctūs. Be
ata margaretha. fuit timoris dei plena. iuſti
cia ꝑdita. religione cōpta. cōpūctione ꝑfuſa
honeſtate laudabilis. patiā ſingularis. nihil
qȝ in ea ꝯ̄riū religioni xp̄iane īueniebat̄ odi
oſa patri ſuo. dilecta dn̄o ieſu xp̄o.

LXXXIX.

De ſancto Alexio

Alexi⁹ dicitur ab a

¶ De ſancto Alexio.

qđ ē valde. et lexis qđ eſt ſmo. Jnde alexius quaſi valde in v̓bo dei robuſtus. A

ALexiꝰ fuit filius euphemiani viri nobiliſſimi romanoꝝ. ⁊ ī aula impꝑatoris p̄mi. Cui tria milia pueroꝝ aſſiſtebāt. q̄ zonis aureis cīgebāt. ⁊ veſtimētis ſericis īduebāt̄. Erat aūt ꝑfectꝰ eufemianus valde m̄iſicorſ. ⁊ ſingul̓ diebꝰ in domo ſua tres mēſe pauꝑibꝰ orphanis viduis. et ꝑegrinis ꝑabāt̄. q̄bus ſtrenue ſeruiebat. et hora nona ipſe cū viris religioſis cibū in timore domini capiebat. Cui vxor nomine aglaes eiuſdē religionis ac ꝓpoſiti erat. Cuȝ aūt filiū nō haberēt. ad p̄ces tñ ſuaſ dñs eis ꝯtulit filiū. Poſt quē ipſi deinceps ī caſtitate viuere firmauerūt. Traditꝰ aūt puer liberalibꝰ diſciplinis. cū oībꝰ phie artibꝰ ip̄e floreret. ⁊ iā ad puberē etatē veniſſet puella ſibi ď domo imperiali eligit̄ ⁊ ſibi ī ꝯiugē copulat̄. Venit nox ī q̄ cū ſpōſa ſua ſuſcepit ſecreta ſilētia. Tūc ſactꝰ iuuenis cepit ſpōſā ſuaȝ ī dei timore inſtruere. ac ipſam ad virginitatis ꝓuocare pudorē. Deinde anulū ſuū aureū ⁊ caput balthei q̄ cīgebat̄ ſibi ſ̄uādā tradidit dicēs. Suſcipe h̄ ⁊ ſ̄ua donec deo placuerit. et dñs ſit inter nos. Poſt h̄ de ſuba ſua accipiēs ad mare diſceſſit. aſcendēſq̄ȝ occulte nauē laodiciā vſq̄ȝ deuenit. ideq̄ȝ pergēſ ī ediſſā ciuitatē ſirie ꝑfectꝰ ē. vbi imago dñi noſtri ieſu chriſti ſine humano ope facta ī ſyndone habebat̄. Quo ꝑueniens oīa q̄ ſecū detulerat pauꝑibꝰ diſtribuit. ⁊ veſtimēta vilia induēſ cū ceteriſ pauꝑibꝰ ī atrio dei geītricis marie ſedere cepit. De elemoſyniſ v̓o quātū ſibi ſufficere poterat retinebat. cetera v̓o alijs pauꝑibꝰ erogabat. ¶ At vero pater de receſſu filij plurimū īgemiſcēs. per vniuerſas mundi ꝑtes pueros ſuoſ miſit q̄ eū inq̄rerēt diligēter. Quorū cū aliq̄ ad ciuitatē ediſſā veīſſet ab eo cogniti ſed ipi eū minime cognoſcētes. eidē cū ceteriſ pauꝑibꝰ elemoſynas tribuerunt. Quas accipiens deo grās agēs dixit. Grās tibi ago dñe. q̄ȝ a ſeruis meiſ elemoſynam recipe me feciſti. Reuerſi aūt pueri nūciāt patri q̄ nuſq̄ȝ valeat repiri. Mat̄ igit̄ ſua a die ſui receſſꝰ ſaccuȝ in pauimēto cubiculi ſui ſtrauit. vbi eiulās lamētabiles voces dabat dicēs. Hic ſp̄ ī luctu manebo. donec filium meū recuꝑauero Spōſa v̓o ad ſocrū dixit. Donec audiā de ſpōſo meo dulciſſimo. iſtar turturis ſolitaria tecū manebo. ¶ Cū igit̄ alexiꝰ in p̄dicto atrio xvij. ānis maneret ī dei ſ̄uitio. imago tā dēhtē v̓ginis q̄ ibidem erat cuſtodi ecclie dixit: Fac itroire hoīeȝ dei q̄ȝ dignꝰ ē regno celorū. ⁊ ſpūs dī req̄eſcit ſuꝑ eū Nā orō eiꝰ ſic īcēſū ī ꝯſpectu dei aſcēdit. Cū aūt cuſtoſ de q̄ nā diceret ignoraret. iteruȝ ei dixit. Jlle q̄ foris ſedet ī atrio ip̄e ē. Tūc cuſtos feſtinꝰ exijt. ⁊ ip̄m ī eccl'am itroduxit. Qđ factū dū cūctis īnoteſceret. ⁊ ab oībꝰ venerari cepiſſȝ humanā gl'iam fugiēs inde receſſit. ⁊ laodiciā venit. Ibiq̄ȝ nauē aſcēdēs cū in tharſū cilicie vellet ꝑgere. diſpēſante deo nauis a vētis pulſa ī romanū portū deueīt. Qđ cernēſ alexiꝰ ait itra ſe. Jn domo patris mei ignotus manebo. nec alteri oneroſꝰ ero. Patrē igit̄ a palatio redeūtē multitudine obſequētiū circūdatū obuiū habuit. ac pꝰ eū clamare cepit. Serue dei me ꝑegrinū ī domo tua ſuſcipi iubeaſ. ⁊ de micis mēſe tue me nutriri faciaſ. vt tui q̄ȝ ꝑegrini dignet̄ dñs miſereri. Qđ audiēs pater ob amorē filij ſui eū ſuſcipi iuſſit. ⁊ locū ꝓpriū in domo ſua ſibi ꝯſtituit ⁊ cibum de mēſa ſua ſibi tribuit. ⁊ miniſtrū ꝓpriū delegauit. Jp̄e aūt ī orōnibꝰ pſeuerabat. ⁊ corpꝰ ſuū ieiunijs. ⁊ vigilijs macerabat. Famuli aūt domꝰ ip̄m multiplicit̄ deridebāt. ⁊ aquā vtēſiliū ſuꝑ caput eiꝰ frequēt̄ fūdebant. ⁊ multas iniurias ei irrogabāt. Sed ip̄e ad oīa patiēſ valde erat. Decē ſeptē igit̄ ānos ī domo patris ꝑmanſit ſic ignotꝰ. B

¶ Vidēs ergo ꝑ ſpūm q̄ appropinq̄ret terminꝰ vite ſue. cartā cū atramēto petijt. ⁊ totū ordinē vite ſue ibidem ꝯſcripſit Dñica igit̄ die pꝰ miſſarū ſolēnia ī ſanctuario vox de celo īſonuit dicēs: Venite ad me omēs q̄ laboratis ⁊ onerati eſtiſ. ⁊ ego reficiam vos. Qđ audiētes omēs ī facieſ ſuas triti ceciderūt. Et ecce vox ſcđo dicēs. Querite hoīem dei vt oret ꝓ roma. querētibꝰ illis. et mīme īuenientibꝰ iterū dictū eſt. Jn domo euphemiani q̄rite. Req̄ſitu ſ ille ſe nihil ſcire de hoc dicebat. Tūc imꝑatores archadiꝰ et

honoꝛꝰ vna cū pōtifice īnocētio ad domū
p̄dicti viri venerunt. Et ecce miſter alexij ad
dn̄m ſuū veīt dicēs. Vide dn̄e ne ille noſter
ꝑegrinꝰ ſit. qꝛ magne vite ⁊ patīe hō eſt. Cur
rēs igit̄ euphemianꝰ eū defūctū repit. ⁊ vul
tū eiꝰ tāqꝫ angeli rutilātēꝫ vidit. Voluitqꝫ
cartā quā in manu habebat accipe ſed neq
uit. Exeunte igit̄ eo. cū h̄ impatoribꝰ ⁊ pōti-
ficibꝰ retuliſſꝫ. ⁊ illi ad eū intraſſet dixerunt.
Quāuis peccatores ſimꝰ, regni tn̄ guber-
nacula gerimꝰ. ⁊ h̄ curā vniuerſalē regimīſ
paſtoral'. Da igit̄ nobis cartā vt ſciamꝰ q̄ i
ea ſcripta ſunt. Et accedēs pōtifex cartā d̄
manu ſua accipiebat. ⁊ ille eā ſtatī ſibi dimi
ſit. Fecitqꝫ eā legi corā oī ꝑplo ⁊ mltitudine ⁊
prē ipiꝰ. At eufemianꝰ h̄ audiēs. nimio do
loꝛe ꝯturbatuſ obſtupuit. et factꝰ exanimis
reſolutꝰ qꝫ viribꝰ in terrā decidit. Cū vō ali
q̄ntulū ad ſe rediſſet. veſtimēta ſua ſcidit. ce-
pitqꝫ canoſ capitis ſui euellere. barbā trahe
re. atqꝫ ſemetipm diſcerpe. ac ſup filij ſui coꝛ
pus coꝛruēs exclamabat. Heu me fili mi. q̄-
re me ſic ꝯtriſtaſti. ⁊ ꝑ tot annos mihi dolo
res ⁊ gemitus īcuſſiſti. Heu me miſeꝝ. qꝛ te
video baculū ſenectutis mee in grabato ia
centē ⁊ nō loquētē mihi. Heu me qualē ꝯſo
lationē de cetero habere potero. Mater vō
eius h̄ audiēſ q̄ſi leena rūpēs rete. ita ſciſſis
veſtimētis ruēſ. coma diſſoluta. ad celū ocu
los leuabat. Et cū ꝑ nimia mltitudie ſctūm
coꝛpꝰ adire nō poſſet. clamauit dicēs. Date
mihi viri aditū vt videā filiū meū. vt videā
cōſolationē aīe mee. ⁊ q̄ ſuxit vbera mea. Et
cū ꝑueiſſet ad coꝛpꝰ incūbēs ſup illō clama
bat. Heu me fili mi lumē ocl'oꝝ meoꝝ qua
re ſic nob̄ feciſti. ⁊ tā crudelit̄ nobiſcū egiſti.
Vidbas patrē tuū ⁊ me miſeram lacriman
tes ⁊ nō oñdebas teipm nob̄. Serui tui in
iuriabant̄ tibi ⁊ ſuſtinebas. Et iteꝝ atqꝫ iteꝝ
ꝓſternebat ſe ſup coꝛpꝰ. ⁊ nūc brachia ſup il
lud expādebat nūc manibꝰ angelicū vl'tum
ꝯtrectabat oſculāſqꝫ clamabat Plorate me
cū oēs q̄ adeſtis. q̄a ꝑ. xvij. ānos eū ī domo
mea habui. ⁊ nō cognoui q̄a vnicꝰ filiꝰ meꝰ
eēt. Serui eiꝰ eū et ꝯuiciabant̄ ⁊ alapis ꝑcu
tiebāt. Heu me. q̄s dabit ocul' meis fontem
lacrimaꝝ. vt plāgā die ac nocte doloꝛē anie
mee. Sponſa vō eiꝰ induta veſte adꝛiatica
cucurrit ploꝛās et dicēs. Heu me. qꝛ hodie d̄
ſolata ſū et apparui vidua. iā n̄ habeo ī quē
ꝯſpiciā. nec in quē oc'los leuē. nūc ruptū eſt
ſpeculū meū. ⁊ periit ſpes mea. Amō cepit
doloꝛ q̄ finē nō hꝫ. Populꝰ aūt audiēs h̄ la
crimabilit̄ flebat. Tūc pōtifex cūꝫ impatoꝛi
bꝰ poſuerūt coꝛpꝰ in honoꝛato feretro ⁊ du
xerūt in mediā ciuitatē. ⁊ nūciatū eſt popl'o
inuētū eē hoīem dei. Quē ciuitas tota q̄re
bat. ⁊ omnes obuiā currebāt ſctō. Si q̄s au
tem infirmꝰ illō coꝛpꝰ ſacratiſſimū tāgebat
ꝓtinꝰ curabat̄. ceci viſuꝫ recipiebant. demo
niaci liberabant̄. ⁊ oēs infirmi q̄cunqꝫ infir
mitate tēti tacto coꝛpe ſctō curabant̄ Im
patoꝛes aūt tanta mirabilia vidēteſ. cepunt
ꝑ ſe cū pōtifice lectū poꝛtare. vt et ipſi ſctifi
carent̄ ab eodē coꝛpe ſctō. Tunc impatoꝛes
iuſſerūt copiā auri et argēti ī plateis ſpargi
vt turbe occuparent̄ amoꝛe pecuniaꝝ. ⁊ ſine
rent coꝛpꝰ ſctūm ꝑduci ad eccliāꝫ. Sꝫ plebs
amoꝛe pecuniarū ſepoſito. mag̃ ac mag̃ ad
tactū ſacratiſſimi coꝛpiſ irruebat. Et ſic cum
magno laboꝛe ad tēplū ſctī bonifacij marty
ris illō tādē ꝑduxerūt. et illic ꝑ. vij. dies ī dei
laudibꝰ ꝑſiſtentes. opati ſunt monumentū
ex auro et gēmis et lapidibꝰ p̄cioſ. in q̄ ſan
ctiſſimū coꝛpꝰ cū mag̃ veneratōe collocaue
rūt. De ipō qꝫ monumēto ita ſuauiſſimus
odoꝛ fragrauit. vt oibꝰ videret̄ aromatibꝰ eē
plenū. Obijt aūt. xvj. kl'. auguſti circa ānos
dn̄i. cccxcviij.

XC A

De ſancta maria magdalena.

Maria īterpꝛetatur
amaꝝ mare. vel illūiatꝛx. aut illūina
ta Per h̄ tria itelligunt̄ tres ptes optīe q̄s
elegit. ſ. ps pnīe. ps ꝯtēplatōis intne. ⁊ pars
celeſtis gl'e. De q̄ triplici pte intelligit̄ q̄d di.
dn̄s. maria optimā ptē elegit q̄ non auferet̄
ab ea. Pma enī ps nō auferet rōne finis q̄
eſt ꝯſecutio beatitudinis. Scda rōne ꝯtinu
itatis. qꝛ ꝯtēplatio vie ꝯtinuat̄ cū ꝯtēplatōe
patrie. Tertia rōne ſue eternitatis. Inq̄ntum
igit̄ elegit optimā ptē pnīe d̄r amaꝝ mare. qꝛ
ibi mltā amaritudinē habuit. q̄d patꝫ ex eo

ꝙ tot lacrimas fudit ꝙ inde pedes dn̄i lauit
Jnq̄ntū elegit optimā ꝑtē ꝯtēplationis int-
ne dꝛ illūinatrix. q̄a ibi hauſit auide qd̄ poſt-
modū effudit abūde. ibi lumē accepit q̄ pꝰ
modū ceteros illuſtrauit. Jnq̄ntū elegit opti-
mā ꝑtē celeſtis glꝛe dꝛ illūinata. qꝛ nūc illuīa
ta eſt lumīe ꝑfecte cognitōis ī mēte. ⁊ illūina-
bit lumīe claritatis ī corpe. Magdalena dꝛ
q̄ſi manēs rea. vl' magdalena intꝑtat' mūita
vl' īuicta. vl' magnifica. ꝑ q̄ īſinuat' q̄l' fuit añ ꝯ
uerſionē. q̄l' in ꝯuerſiōe. ⁊ q̄l' pꝰ ꝯuerſionem.
Nā āte ꝯuerſionē fuit manēs rea ꝑ obliga
tionē ad penā etnā. Jn ꝯuerſiōe munita vl'
inuicta ꝑ pnīe armaturā. Optīe enī oībus ar
mis pnīe ſe muniuit. qꝛ q̄t in ſe habuit oble-
ctamēta. tot de ſe repit olocauſta. Poſt ꝯuer-
ſiōē magnifica ꝑ gr̄e ſupabūdātiā. qꝛ vbi abū
dauit delictū ſupabūdauit et gr̄a.

MAria magdalena a magdalo ca-
ſtro cognoīata clariſſimis eſt orta
natalibꝰ vtpote ex regia ſtirpe de-
ſcēdētibꝰ. cꝰ pat' ſyrꝰ. mat' vō eucharia nūcu-
pata eſt. Hec cū frē ſuo lazaro ⁊ ſorore ſua mar-
tha magdalū caſtrū qd̄ eſt ſcd̄o miliario a
nazareth. ⁊ bethaniā. q̄ eſt iuxta hierl'z. ⁊ ma
gnā hieroſolymoꝝ ꝑtē poſſidebat Que tamē
oīa int' ſe talit' diuiſerūt. ꝙ maria magdaluz
a q̄ et magdalena nūcupata eſt. lazarꝰ ꝑtē
vrbis hierl'm. et martha bethaniā poſſederūt
Cū aūt magdalena delicijs corpis ſe totā ex
poneret. ⁊ lazarꝰ plꝰ militie vacaret. martha
prudēs ꝑtes ſororis et fratris ⁊ ſuaz ſtrenue
gubnabat. ⁊ militibꝰ ⁊ famul' ſuis ac paupe
ribꝰ neceſſaria miſtrabat. Oīa tñ hec pꝰ aſcen
ſionē dn̄i vēdiderūt. ⁊ ad pedes aploꝝ ꝑcium
poſuerūt. Cū igit' magdalena diuitijs abun
daret. qꝛ rerū affluentiā voluptas comes ſe
q̄t. q̄nto diuitijs ⁊ pulcritudine ſplēduit. tan
to corpꝰ ſuū voluptati ſubſtrauit. Vñ iaz ꝓ
ꝓ noīe ꝓdito peccatrix ꝯſueuerat appellari
¶ Sz cū xp̄s illic ⁊ alibi ꝑdicaret. illa nutu ī
ſpirata diuino ad domū ſimōis lepſi vbi au
diuit eū diſcūbere ꝑꝑauit. ⁊ nō audēs vt pec
catrix inter iuſtos comparere. retro ſecus
pedes domini manſit vbi pedes eius lacri-
mis lauit. capillis t'ſit. et vnguēto ꝑcioſo pū
xit. Nā incole regiōis illiꝰ ꝓpter vehemētū ſi
mū ſol' ardorē vnguētis et balneis vtebant'.
Cūq3 ſimō phariſeꝰ intra ſe cogitaret. q̄nia3
ſi hic eēt ꝓpha a peccatrice tāgi ſe neq̄q̄3 ꝑmitte
ret. dn̄s illū de ſuperba iuſtitia redarguit. ⁊
mlíeri oīa pctā dimiſit. Hec ē igit' illa maria
magdalena cui dn̄s tā magna bñficia ꝯtulit.
⁊ tāta ſigna dilectionis oñdit. Nā ab ea. vij
demonia expulit. in ſuo amore eā totalit' ac
cēdit. familiariſſimā eā ſibi ꝯſtituit. hoſpitā
ſuā fecit. ⁊ ꝓcuratricē ſuā eā in itinere hrē volu
it. ⁊ eā ſp̄ dulcit' excuſauit. Nā excuſauit eā a
pud phariſeū q̄ dicebat ipaz īmūdā. ⁊ apud
ſororē ſuā q̄ dicebat ipam ocioſā. ⁊ apud iu
dā q̄ dicebat eā ꝓdigā. Lacrimātē vidēs la
crimas ꝯtinere nō potuit. Cꝰ dilectōne qua
driduanū fratrē ſuū reſuſcitauit. Cꝰ amore
marthā ſororē ſuā a fluxu ſanguinis quē. xij. ā-
nis ꝑpeſſa fuerat liberauit. Cꝰ meritis martil-
lā ſororis ſue famulā vt illd̄ tā beatū ⁊ tā dul
ce v̄bū. beatꝰ vēter q̄ te portauit ⁊c. exclamās
dicere. dignā fecit. Nā ſm̄ am̄b. illa fuit mar
tha. ⁊ hec eiꝰ famula. Hec ē inq̄3 illa q̄ pedes dn̄i
lacrimis lauit. capill' terſit. ⁊ vngēto pūxit. q̄ i tē
pore grē ſolēnē pniam ꝓmo fecit q̄ optimaz
ꝑtē elegit. q̄ ad pedes ſedēs dn̄i v̄bū eiꝰ audi
uit. ⁊ dn̄i caput pūxit. q̄ iuxta crucē in domi
paſſiōe fuit. q̄ vnguēta parās corpꝰ eiꝰ vnge
re voluit. q̄ a monumēto diſcipul' recedenti
bꝰ ñ receſſit. cui xp̄s reſurgēs ꝓmo apparuit. ⁊
aploꝝ aplaz fecit B ¶ Poſt aſcēſionē igit'
dn̄i. ſ. āno. xiiij. a paſſione. cū iudei ſtephanū
iā diu occidiſſēt. et ceteros diſciplos a iudee
finibꝰ eieciſſēt. diuerſaꝝ gentiū diſcipli ſbeūt
regiōes. v̄bū dn̄i ibidē ſemiantes. Erat aūt
tūc t'pis cū aplis btūs maximinꝰ vnꝰ de. lxx-
ij. dn̄i diſcipul'. cui a btō petro maria magd̄.
fuerat cōmēdata. Jn hac igit' diſꝑſiōe beatꝰ
maximinꝰ. maria magd̄. lazarꝰ frat' eꝰ. mar-
tha ſoror ipſius. ⁊ martilla pediſſeq̄ marthe.
necnō et beatꝰ cedoniꝰ q̄ cecꝰ a natiuitate exti-
terat. ſz a dn̄o fuerat liberatꝰ. oēs hi ſimul' ⁊ pl'es
alij xp̄iani naui ab infidelibus īpoſiti. ⁊ pela
go ſine aliq̄ gubnatore expoſiti. vt oēs. ſ. ſimul'
ſubmergerent'. diuio tādē nutu marſiliā ad
uenerūt. Ubi cū nullos q̄ eos hoſpitio reci-
pe vellēt inueniſſent. ſub q̄dā porticu q̄ fano
gētis illiꝰ t're ꝑerat morabant'. Cū aūt beata

ma.mag.vidꝫ et ipſ'z ad fanū ꝯfluere vt idolī
molaret aſſurgēs vultu placido facie ſerena
līgua diſ̄ta.eos ab idoloꝝ cultu reuocabat.
⁊ xp̄ꝫ ꝯſtātiſſie p̄dicabat.⁊ āmirati ſūt vniu-
ſi pre ſpecie pre facundia.pre dulcedine elo-
quentie illius.Nec mirum ſi os qđ tam pia
et tam pulcra pedibus ſaluatoris infixerat
oſcula ceteris amplius v̄bi dei ſpiraret odo
rem ¶ C ¶ Poſt hoc autē aduenit p̄n-
ceps prouincie illius cum vxore ſua vt ꝓ ha
benda ꝓle idolis īmolaret.Cui magdalena
xp̄m predicās ſacrificia diſſuaſit.Jntea euo
lutis aliq̄t dieꝝ curricul' apparuit in viſu ma
gdalena illi matrone dicens.Quare cuꝫ tot
diuitijs habūdetis ſanctos dei fame ⁊ frigo
re mori ꝑmittitis.addiditqꝫ minas.niſi ma
rito ſuo perſuaderet vt ſanctoꝝ inopiam ſꝫ
leuaret.irā dei omnipotētis incurreret Jpſa
autē viro ſuo viſionem indicare timuit.Se
quenti igitur nocte eidē ſimilia dicens appa
ruit.ſed adhuc viro ſuo ꝫ indicare neglexit
Tertio v̄o ſub ītēpeſte noctis ſilētio appa ru
it vtriqꝫ fremēs ⁊ irata vultu igneo ac ſi to-
ta dom⁹ arderet et ait.Dormis ne tyranne
mēbꝝū pat̄s tui ſathane cū vipa cōiuge tua.
q̄ tibi indicare noluit v̄ba mea.Quieſcis ne
crucis xp̄i inimice.diuerſ̄ ciboꝝ generibus
ventris tui refecta ingluuie et ſanctos dei fa
me et ſiti ꝑmittis ꝑire.Jaces ne ī palacio pā
nis inuolutus ſericis.⁊ illos deſolatos ſine
hoſpitio vides et preteris.Non ſic inique
non ſic euades.nec impune feres ꝙ tantum
eis benefacere diſtuliſti.Sic locuta eſt ⁊ ab
ſceſſit.Cūqꝫ matrona euigilās ſuſpiraret et
tremeret.viro ſuo eadē de cā ſuſpiranti ait.
Dñe mi vidiſti ne ſomniū qđ vidi.Uidi in-
quit.et admirari ⁊ pauere nō deſino.Quid
inde faciem⁹.Cui mulier.Utili⁹ eſt ei obtē
perare q̄ꝫ irā dei ſui quē predicat incurrere.
Quapꝑter ipſos hoſpitio receperūt.⁊ eiſ ne
ceſſaria miniſtrauerūt B ¶ Cū aūt q̄dā
die maria magdalena p̄dicaret.p̄dictuſ p̄n
ceps dixit ei.Putaſ poſſe defēdere fidē quā
predicas.Cui illa.Equidē illā defendere p̄
ſto ſum vtpote q̄tidianis miraculis ⁊ p̄dica
tiōe magiſtri mei petri qui rome preſidet ro
boratā.Cui p̄ncepſ cū coniuge dixit.Ecce di

ctis tuis ꝑ oīa obtꝑare parati ſum⁹.ſi a deo
quem predicas nobis filium impetrabis.ꝑ
pter hoc inquit magdalena non remanebit
Tunc beata maria magdalena pro ipſiſ do
minum exorauit vt ſibi filiū cōcedere digna
retur.Cuius preces dominus exaudiuit.et
matrona illa concepit Tunc vir ei⁹ cepit vel
le ꝓficiſci ad petrū.vt ꝓbaret ſi vt maria ma
gdalena d̄ xp̄o predicauerat ſic veritas ſe ha
beret.Cui vxor dixit.Quid eſt domine Pu
tas ne ſine me ꝓficiſci.Abſit.Te enī receden
te recedā.te veniente veniam.te quieſcēte q̄
eſcam.Cui vir ait.Non ſic fiet domina.ete
nim cum ſis grauida.et in mari ſint infinita
pericula.de facili piclitari poſſes.Domi igi
tur q̄eſces et poſſeſſionibus noſtris curam
impendes.Econtra illa inſtabat.Femineuꝫ
nec mutans femina morem.Et cū lacrimiſ
pedibus eius obuoluta qđ petebat tandeꝫ
obtinuit.Maria ergo humeris eoꝝ ſignuꝫ
crucis impoſuit.ne eos antiquus hoſtis in
aliquo ī itinere impediret.Nauē igit̄ oībus
neceſſarijs copioſe onerātes.cetera q̄ habe
bant in marie magdalene cuſtodia relinquē
tes ꝓficiſci ceperūt.Jāqꝫ vnius diei ⁊ noctiſ
curſu conſūmato.cepit nimiū mare intume
ſcere.ventus flare.ita vt oēs ⁊ maxime mrō
na grauida et debilis.tā ſeua inundatōe flu
ctuum quaſſati grauiſſimis anguſtijſ vrge
rentur intātum ꝙ in eā ſubito dolor partuſ
irruit et int̄ anguſtias ventris ⁊ ꝑſſuras ipiſ
filiū parturiēs expirauit.Nat⁹ igit̄ puerul⁹
palpitabat.⁊ māmillaꝝ maternaꝝ q̄rēſ ſola
tia lamētabiles dabat vagit⁹.Proch dolor
⁊ natus eſt infans viu⁹ et matricida effect⁹
mori eū conuenit cū non ſit q̄ vite tribuat
alimentū.Quid faciet peregn̄⁹.cū et vxoreꝫ
mortuā videat.et pueꝝ vagientē q̄rul' voci
bus matris māmas appetentē Lamentaba
tur plūmū.⁊ dicebat.Heu heu miſer qđ faci
es.Filiū habere deſideraſti.⁊ matrē cum fi
lio perdidiſti.Nauté acclamabāt dicentes.
Proijciatur in mare ꝫ corpus anteq̄ꝫ inſil'
peream⁹ Quādiu enī nobiſcū fuerit ꝫ quaſ
ſatio nō ceſſabit.Et cū corp⁹ apprehēdiſſent
vt illđ in mare iactarēt.ꝑcite inq̄t peregrin⁹
ꝑcite.Et ſi nec mihi nec mr̄i ꝑcere volueritis

Miſereamĩ ſaltẽ ꝑuuli vagiẽtis. Sinite mo-
dicũ et ſuſtiete. ſi forte mulier ꝑ doloꝛe ĩ exta
ſi poſita adhuc valeat reſpirare. Et ecce non
ꝓcul a naui q̄daꝫ collis apparuit. Quo viſo
vtiliꝰ eẽ credidit corpꝰ ⁊ puerulũ illuc defer-
ri q̄ꝫ marinis beluis ad deuoꝛãdũ dari. Et
vix a nautis p̄ce ⁊ p̄cio extoꝛſit vt illic appli-
carẽt. Cũqꝫ illic ꝓ duricia foueã nõ potuiſſꝫ
effodere. in ſecretioꝛi ꝑte collis clamide ſup-
poſita corpus collocauit. ⁊ puerulũ mãmil-
eꝰ apponẽs cũ lacrimis ait. O maria magda-
lena. cur ad ꝑditõnis ⁊ miſerie mee cumulũ
marſilie ꝑtibꝰ applicuiſti. Cur infelix ãmoni-
tiõe tua h̄ iter arripui. Petiſti ne deũ vt mu-
lier mea hac de cã cõcipet vt pireet. Ecce enĩ ꝯ-
cepit. et pariendo moꝛtem ſubijt. Cõceptus
qꝫ ẽ natꝰ vt ꝑeat cũ nõ ſit q̃ enutꝛiat. Ecce q̄d
p̄ce tua obtinui tibi cui oĩa mea cõmẽdaui.
deoqꝫ tuo cõmẽdo. Si potẽs eſt memoꝛ ſit
aĩe matris ⁊ p̄ce tua miſereat̃ ne ꝑeat natus
Tũc clamide ſua corpꝰ cũ puero circũqua-
qꝫ operuit. ⁊ poſtmodũ nauẽ ꝯſcendit E
¶ Cũqꝫ ad petrũ veniſſꝫ petrꝰ ei obuiꝰ fuit.
Qui viſo ſigno crucis h̄ueris eꝰ affixo q̄s eſ-
ſet. ⁊ vñ veniſſet ſciſcitatꝰ eſt. Qui oĩa ſibi ꝑ
oꝛdinẽ narrauit. Cui petrꝰ. Pax tibi fiat. bñ
veniſti. ⁊ vtili ꝯſilio credidiſti. Nec moleſte
feras ſi mulier tua doꝛmit. ſi ꝑuulꝰ cũ ea q̄e-
ſcit. potẽs enĩ eſt dñs cui vult dona donare.
data auferre. ablata reſtituere. ⁊ meroꝛẽ tuũ
in gaudiuꝫ cõmutare. Petrꝰ aũt ipm̄ hiero-
ſolimã duxit. ⁊ oĩa loca in q̄bꝰ xp̄s p̄dicauit.
miracl'a fecit. locũ etiã in q̊ paſſꝰ eſt. ⁊ in q̊ ce-
los aſcẽdit eidẽ oñdit. Cũqꝫ de fide a petro
diligent̃ fuiſſꝫ inſtructꝰ. biennij ſpacio iã ela-
pſo. nauẽ aſcẽdit repat̃are curãs. Cũ igit̃ na-
uigarẽt dño diſponẽte iuxta collẽ ĩ q̊ coꝛpuſ
vxoꝛis cuꝫ puero poſitum fuerat ꝑuenerũt.
Qui p̄ce et p̄cio eos ad ibi applicãdũ ĩduxit
Puerulꝰ autẽ ibidẽ a beata maria magda-
lena incolumis ꝯſuatꝰ frequẽt̃ ad litꝰ mariſ
ꝓcedebat ⁊ ibidẽ vt pueroꝝ moris eſt cuꝫ la-
pillis et glareis ludere ſolitꝰ erat. Et cũ appli-
cuiſſꝫ vidit puerulũ moꝛe ſolito in litoꝛe ma-
ris cũ lapill' ludẽtẽ. ⁊ q̄d nã eẽt admirari non
deſinẽs de ſcapha exilijt. Quẽ vidẽs pueru-
lꝰ cũ nũq̄ꝫ tale q̄d vidiſſet expauit ⁊ ad ſolita
matris recurrẽs vbera occulte ſub clamide
latitabat. Peregrꝰ v̊o vt manifeſtiꝰ vid̾et
illuc acceſſit. ⁊ puerulũ pulcerrimuꝫ matris
vbera ſugentẽ inuenit. Et accipiẽs pueꝝ ait.
O btã ma. magd. q̄ꝫ felix eẽm q̄ꝫ mihi cũcta
ꝓſpera adueniſſent. ſi m̃lier reſpiraret. ⁊ me-
cum repatriare valeret. Scio equidem ſcio
⁊ proculdubio credo ꝙ tu que pueruꝫ dedi-
ſti. et in hac rupe per bienniũ paiſti. potis
matrẽ ſuam prece tua p̄ſtine reſtituere ſani-
tati. Ad h̄ verba mulier reſpirauit et q̄ſi a ſo-
no euigilãſ ait. Magni meriti es btã maria
magdal'. et gl'ioſa. q̄ in partꝰ mei p̄ſſuris ob-
ſtetricis ĩpleſti officiũ. ⁊ ĩ oĩbꝰ nc̄citatibꝰ an-
cille ſuitiũ expleſti. Quo audito ꝑegrinus ad-
mirãs ait. Viuis ne vxoꝛ mea dilecta. Cui il-
la. Viuo equidem. Et nunc p̾mo de ꝑegri-
natione de qua et tu veniſti venio. Et ſicut
beatus Petrus te hieroſolimã duxit. ⁊ om-
nia loca in quibus xp̄s paſſus eſt. moꝛtuuſ
⁊ ſepultꝰ. ⁊ plura alia loca oſtendit. ſic ⁊ ego
vna cum beata maria magdalena duce et
comite vobiſcum fui. et ſingula loca conſpe-
xi. ⁊ conſpecta memoꝛie cõmmẽdaui. Et in-
cipiens omnia loca ⁊ miracula q̄ vir vid̾at
adeo plene explicuit vt nec in vno articl'o de-
uiaret. Tũc ꝑegrinꝰ recepta cõiuge ⁊ puero
nauĩ letꝰ ꝯſcẽdit. Et paulo pꝰ marſilie poꝛti-
bus applicuerũt. Et nauĩ egreſſi inuenerũt
beatã mariã magdalenã cũ ſuis diſcipul' p̄-
dicãtẽ. Et eiꝰ pedibꝰ cũ lacrimis prouoluti.
oĩa que eis acciderãt narrauerunt. ⁊ a beato
maximino ſacꝝ baptiſma ſuſcepunt. Tũc in
ciuitate marſilie oĩa idoloꝝ templa deſtruẽ-
tes xp̄i eccleſias ꝯſtruxerunt. ⁊ beatũ lazarũ
in eiuſdẽ ciuitatis ep̄m vnanimiter elegerũt
Tãdem diuino nutu ad aquẽſem ciuitatẽ ve-
nerũt. ⁊ ꝑplm̄ illũ ad fidem xp̄i ꝑ multa mira-
cula adduxerũt. Ubi etiaꝫ beatꝰ maximinꝰ ĩ
ep̄m oꝛdinatꝰ eſt F ¶ Interea btã ma-
ria magdalena ſup̄ne ꝯtẽplationis auida.
aſperimã heremuꝫ petijt. et in loco angelicis
manibꝰ preparato ꝑ. xxx. annos incognita mã-
ſit. In quo q̄dem loco nec aquaruꝫ fluenta.
nec arboꝝ. nec herbarũ erãt ſolatia vt ex h̄
manifeſtaret̃ ꝙ redẽptoꝛ noſter ipam̄ nõ ter-
renis refectionibus. ſed tantum celeſtibus

epulis diſpoſuerat ſatiare. Qualibet autꝫ
die ĩ ſeptẽ horis canonicis ab ãgelis ĩ ethera
eleuabat̃. ⁊ celeſtiũ agminũ glĩoſos cõcentꝰ
etiã corporalibꝰ auribꝰ audiebat. Vñ diebus
ſingulis his ſuauiſſimis dapibꝰ ſatiata. ⁊ in
de p̱ eoſdẽ angelos ad locũ ꝓpriũ reuocata
corporalibꝰ alimẽtis nullatenꝰ ĩdigebat. Sa
cerdos autẽ quidã ſolitariã vitã agere deſi
derãs. ad duodecĩ ſtadia loco eidẽ vicinã ſi
bi cellaꝫ locauit. Die igit̃ quadã dñs p̄dicti
ſacerdotis oculos aperuit. ⁊ corporeis ocu
lis euidẽter aſpexit q̃lit̃ ãgeli ad p̄dictũ locũ
in q̊ beata maria morabat̃ deſcẽdebãt. ⁊ eaꝫ
in ethera ſubleuabãt. ⁊ pꝰ hore ſpacium ad
eũdẽ locũ cũ diuinis laudibus reuocabant
Volẽs autẽ ſacerdos tã admirabilis viſiõis
veritatẽ agnoſcere. creatori ſuo p̄cibus ſe cõ
mẽdãs ad p̄dictuꝫ locũ audaci deuotiõe p
perabat. Cũqꝫ ad vnius iactũ lapidis appro
pinquaret. ceperũt eiꝰ crura reſolui. ⁊ timo
re valido ipſius p̄cordia medullitꝰ anhelare
Cũqꝫ retro rediret. ambulãdi vſũ crura cũ
pedibus ſimul p̄bebãt. Sed ſi verſo tramite
ad p̄dictũ locũ accedere conaret̃. totꝰ eum
languor corporis ⁊ hebetudo mentis modis
oĩbus ꝓhibebãt. Intellexit igit̃ vir dei illd̃
ꝓculdubio celeſte ẽẽ ſacramẽtũ. ad q̊d acce
dere humanũ nõ poterat experimentũ. Inuo
cato igit̃ ſaluatoris nomine exclamauit. Ad
iuro te p̱ dñm vt ſi homo es vl̃ aliq̃ rõnalis
creatura q̃ ĩ illa ſpelũca habitas mihi rñde
as. ⁊ tui ediſſeras veritateꝫ. Cũqꝫ h̾ tertio re
petiſſet beata maria magdalena ei reſp̄odit
Accede ꝓpiꝰ. ⁊ omniũ q̃ deſiderat aĩa tua
ſcire poteris v̾itatẽ. Cũqꝫ ille tremẽs vſqꝫ ad
medij ſpacij terminũ appropinquaſſꝫ. ait ad
eũ. Meminiſti ex euãgelio de maria illa fa
moſa peccatrice q̃ pedes ſaluatoris lachry
mis lauit. ⁊ capillis terſit. et ſuoꝝ delictoꝝ
veniam ꝓmeruit. Cui ſacerdos. Memini ⁊
plꝰ q̃ꝫ trigĩta ãnoꝝ euoluta ſũt curricula ꝙ
h̾ factũ ẽẽ ſãcta credit et cõfitet̃ eccl̃ia. Ego ĩ
quit ſuꝫ illa q̃ p̱ .xxx. ãnoꝝ ſpaciũ oĩbꝰ homi
nibus ignota p̱manſi. ⁊ ſicut heri cernere tibi
p̱miſſũ ẽ. ſic ſingul̾ diebꝰ ãglicis maĩbꝰ ĩ ethe
ra ſubleuata. celeſtiũ agminũ dulciſſimã iu
bilationẽ ſeptenis vicibꝰ p̱ ſĩgulos dies cor
poreis auribus audire ꝓmerui. Quia igit̃ a
dño mihi reuelatũ ẽ ꝙ ex h̾ migratura ſum
ſeculo. beatũ maximinũ adeas. et ei h̾ ſtude
as intimare. Proxio die reſurrectiõis dñice.
tpe q̊ ad matutinuꝫ ſurgere ꝯſueuit. orator
ium ſolꝰ ĩgrediat̃ ⁊ me illic p̱ ãgeloꝝ miniſte
riũ ĩueniet ꝯſiſtẽtẽ. Sacerdos aũt vocẽ eiꝰ ve
lut vocẽ ãgeli audiebat neminẽ autꝫ vide
bat. Cõcitꝰ igit̃ beatũ maximinuꝫ adijt. ⁊ ei
oĩa p̱ ordinẽ enarrauit. Sãctꝰ aũt maximi
nꝰ nimio repletꝰ gaudio. ſaluatori grãs im
mẽſas retulit. Et illa die ac hora vt ſibi iuſſũ
fuerat oratoriũ ſolꝰ ĩgreſſꝰ. vidit beatã ma
riã magdalenã ĩ choro ſtãteꝫ ĩ medio eoꝝ q̃
eã adduxerãt ãgeloꝝ. Erat autẽ ſpacio duo
rũ cubitoꝝ eleuata a terra ſtãs ĩ medio ãge
loꝝ. et extẽſis maĩbꝰ deũ exorãs. Cũ aũt bea
tꝰ maximinꝰ ad eã accedere trepidaret. con
uerſa dixit ad eũ. Accede huc ꝓpiꝰ ne fugias
filiã tuã pat̃. Appropiquãte aũt illo ſic̃ ĩ ipſi
us hĩ maximini legit̃ libris. ita vultꝰ dñe ex
ꝯtinua ⁊ diutina viſione ãgeloꝝ radiabat vt
faciliꝰ ſol̾ radios q̃ꝫ ipiꝰ faciẽ ĩtueri q̃s poſſꝫ
Conuocato igit̃ vniuerſo clero et ſacerdo
te p̄dicto. corpꝰ et ſanguineꝫ dñi ab ep̄o bea
ta maria magdalena cũ multa lachrymarũ
inũdatiõe ſuſcepit. Deind̃ toto corpuſculo
ante altaris proſtrato crepidinem. ſanctiſſi
ma illa aĩa migrauit ad dñm. Poſt cuius
exitũ tantꝰ odor ſuauitatis ibidẽ remanſit.
vt p̱ ſeptẽ dies fere ab ingredientibꝰ orator
iũ ſentiret̃. Cuiꝰ ſanctiſſimũ corpꝰ beatus
maximinus diuerſis conditũ aromatibꝰ
honorifice ſepeliuit. ⁊ poſt mortẽ ſuam iux
ta ipſam ſe ſepeliri p̄cepit. G ¶ Egeſip
pus aũt vel ſm̃ quoſdã libros ioſephꝰ ſatis
cũ p̄dicta hiſtoria ꝯcordat. Ait enĩ in q̊daꝫ
ſuo tractatu ꝙ maria magdalena poſt dñi
aſcenſionem p̄ ardore charitatis chriſti et te
dio q̊d habebat nũq̃ꝫ hoĩeꝫ videre volebat.
Sed poſtq̃ꝫ ad aquẽſe territoriũ venit. ĩ de
ſertũ abijt. et ibi .xxx. annis incognita mãſit
Vbi vt ait q̃libet die in .vij. horis canonicis
ab angelis in aera eleuabatur. Addidit tñ ꝙ
ſacerdos dũ ad eaꝫ veniſſet. reperit eã in cel
la clauſam. Qui ad eiꝰ petitionẽ veſtẽ ſibi
porrexit. Quaꝫ induens ad eccl̃iam ſecum

iuit. Et ibi cõmuniõe ꝑcepta. eleuatis in ora
tione manibꝰ iuxta altare in pace quieuit.

Tẽporibus autẽ karoli magni. ſcilꝫ ãno
dñi. dcclxix. Girardus dux burgũdie cuꝫ de
uxore ſua filiũ habere non poſſet. larga ma
nu res ſuas pauperibꝰ erogabat. ⁊ eccleſias
multas ⁊ mõaſteria ꝯſtruebat. Cũ ergo vi
celiacẽſe mõaſteriũ conſtruxiſſet. miſit ipe ⁊
abbas ipſiꝰ monaſterij monachum quẽdã
cũ decenti comitatu ad aquẽſem ciuitatem.
vt inde ſi poſſet beate marie magdalene reli
quias tranſportaret. Veniens igitur p̄dictꝰ
monachus ad p̄dictã ciuitatẽ cum ipſã fun
ditꝰ a paganis deſtructã reperiſſet. caſu qd
dam inuenit ſepulcruꝫ. cuiꝰ ſculptura mar
morea demonſtrabat ꝙ corpus btẽ marie
magdalene repoſitũ intus erat. In ipſo aũt
ſepulcro hiſtoria eiuſ miro ope ſculpta erat
Nocte igitur illud effringens. aſſũptas reli
quias ad hoſpitiũ deportauit. In ipſa autẽ
nocte beata maria magdalena eidem mõa
cho apparuit dicens. ne timeret ſed ceptum
opꝰ ꝑficeret. Rediẽs igit̃ cũ ad mediã leugã
a mõaſterio veniſſet. nullo mõ inde reliqas
mouere potuerunt. donec veniente abbate
cũ mõachiſ cũ ꝓceſſiõe honorifice ſunt rece
pte.

Miles quidã q̃ ſingulis annis ad
corpuſ beate marie magdalene venire ꝯſue
uerat. in p̄lio occiſus eſt. Qui duꝫ in feretro
a parentibus ploraret. magdalene pijs q̃re
lis opponebant. cur deuotũ ſuũ mori ſine cõ
feſſione et pnĩa pmiſiſſet. Tunc ſubito q̃ de
functus fuerat. ſtupentibꝰ cunctis ſurrexit
⁊ ſacerdotẽ ad ſe vocari p̄cepit. Cũq; deuo
te cõfeſſus fuiſſet. ⁊ viaticũ recepiſſet ꝓtinuſ
in pace q̃euit

Nauis quedam viris ⁊ fe
minis onerata naufragiũ ꝑtulit. Vna autẽ
femina cum eſſet pregnans. et ſe in mari pe
riclitari ꝯſpiceret. magdalenã inquantũ po
terat acclamabat. vouẽs ꝙ ſi ſuis meritis a
naufragio euaderet ⁊ filiũ pareret. ipſuꝫ eiꝰ
monaſterio condonaret Statimq; femina
quedã ſpecie ⁊ habitu venerãda ei apparuit
que eã p mentũ arripiẽs piclitãtibus alijs i
columẽ ad ripã perduxit. Illa autẽ poſtmo
dũ filiũ pepit. ⁊ votũ ſuũ fideliť adimpleuit.

Aiunt quidam mariã magdalenã ſpõ
ſam fuiſſe iohannis euãgeliſte. quã duxerat
tũc qñ de nuptijs xp̄s eũ vocauit. Ex h̃ ipſa
indigñã ꝙ ſcꝫ ſpõſũ ſuũ ſibi abſtulerat. abijt ⁊
omni voluptati ſe dedit. Sed quia congru
um non erat vt iohannis vocatio damnati
onis ſibi occaſio fieret. dñs ad penitentiam
ipſam miſericorditer ꝯuertit. Et q̃a a ſũma
delectatione carnali eã remouit. ideo ipaꝫ ſũ
ma delectatione ſpũali. q̃ eſt in dei amore p̄
ceteris eã impleuit. Qd̃ ⁊ de iohẽ q̃dã fatẽt
ꝙ ideo dulcedine ſue familiaritatiſ eũ p̄ cete
ris decorauit. q̃a a p̄dicta delectatione eum
remouit. Hec autem falſa et friuola reputã
tur. Quia frať albtꝰ in ꝓhemio ſup euãgeli
uꝫ iohis ponit ꝙ h̃ ſponſa de cuius nuptijs
vocatꝰ fuit idẽ iohẽs in v̓ginitate ꝑmanſit ⁊
in ſocietate beate marie virginis matris xp̄i
poſtmodũ viſa fuit. ⁊ tandem fine bono q̃e
uit

Vir quidã oculoꝝ lumĩe p̄uatꝰ. cum
ad monaſteriũ viceliacẽſe cauſa viſitãdi cor
pus beate marie magdalene veniret. ⁊ ſuuſ
ei ductor diceret ſe eccłiam iã videre. ille ma
gna voce exclamauit. O ſancta maria ma
gdalena vtinã aliquando videre merear ec
cleſiã tuã. Statiq; oculi eiꝰ ſũt apti

Qui
dã dũ pctã ſua in q̃dam cedula ſcripſiſſet. eã
ſub palla altaris btẽ marie magdał. poſuit.
rogãs eã vt ſibi indulgentiam impetraret.
Qui poſtmodũ cedulam accipiens. pecca
ta ſua de ipſa cedula oĩno deleta inuenit

Quidã dũ ob pecunie exactionem in cõ
pedibꝰ teneret. mariã magdalenã in ſui ad
iutoriũ inuocabat Et ecce quadã nocte mu
lier q̃dam ſpecioſa ſibi apparuit. que vincła
frangens et hoſtiũ reſerans. ſibi vt fugeret i
perauit. Qui ſe abſolutuꝫ vidẽs ꝓtinꝰ inde
aufugit.

Clericꝰ q̃dam de flãdria ſtephã
nus noĩe in tantã ſcelerũ ĩmanitateꝫ cecide
rat ꝙ omĩa exercens flagicia ea que ſalutis
erãt ñ ſolũ ñ facere ſꝫ nec audire volebat. In
beatã tñ mariã magdał. deuotionẽ magnã
hñs eiꝰ vigiliã ieiunabat ⁊ feſtum colebat.
Dum igitur eꝰ tumulũ viſitaſſet maria ma
gdalena nec ex toto dormienti nec ex toto vi
gilanti tanq; mulier formoſa lugubres ge
rens oculos et duoꝝ angeloruꝫ dextra leua
q; ſuſtentata ꝑſidio apparuit. eiq; dixit. Cur

queſo ſtephane indigna meis meritis ſctā repēdis.cur labioꝝ meoꝝ iſtantia nulla cōpūctione moueris.Ex q̄ eni deuotionem in me habere cepiſti.ꝓ te dn̄m ſpi inſtanter exoraui Surge igit̄ ⁊ penite neq₃ ei ego te dſerā donec do fueris recōciliatꝰ Ille igit̄ mox i ſe iſu̅di tātā grām ſeſit.q ſctō abrenūciāſ.religionē itroiuit.⁊ pfectiſſime vite fuit In cꝰ morte viſa ē maria magdalena iuxta feretrū cu₃ angel'aſtitiſſe.⁊ eꝰ aīa₃ q̄ſi colūbā cādidā cū laudibꝰ i celū ſuſtuliſſe XCI A

De ſancta Praxede.

PRaxedis dicta q̄ſi viridis.a praſin qđ eſt viride inde praxedis q̄ſi praſin vireſ q̄ viruit ⁊ floruit flore v̄ginitatis.

PRaxedis v̄go fuit bt̄e potētiane ſoroꝝ.q̄ fuerunt ſorores ſctī donati ⁊ thimothei q̄ ab apl'is i fide eruditi ſūt.Que cū pſecutiōe ſeuīēte m̄ltoꝝ xpīanorū corpa ſepeliſſēt et facultates ſuas paupibꝰ erogaſſēt tandē i pace q̄euerūt circa ānoſ dn̄i.clxv.ſub marco ⁊ anthonio ſecūdo

De ſctō Apollinari. XCII

APollinaris dicta pollēs ⁊ ares qđ ē vtꝰ q̄ſi pollens v̄tutibꝰ.Uel dr̄ ab apollo qđ int̄ptaſ mirabil'.et naris p quā intelligit̄ diſcretio.q̄ſi mirabil' diſcretōis vir.vel ab a qđ eſt ſine ⁊ polluo.et ares v̄tus q̄ſi v̄tuoſus ſine pollutione vicioꝝ. A

APollinaris petri apl'i diſcipl's fuit ⁊ ab eo rauēnā de roma miſſꝰ ē.vbi vxorē tribuni ab eo ſanata ipā₃ cum viro ⁊ eiꝰ familia baptizauit.Qđ qđ ē iudici nūciat̄.⁊ ab eo apollinaris ptinꝰ accerſitur. Ductuſq₃ ad tēplū iouis vt ibi imolaret.cū diceret ſacerdotibꝰ idoloꝝ aurū ⁊ argentum idolis apēſū meliꝰ paupibꝰ dari q₃ āñ dmoneſſic apēdi.ptinꝰ capit̄ ⁊ fuſtibꝰ ceſꝰ ſemiuiuꝰ relinqtur. Sed a diſcipul' collectꝰ in domo cuiuſdā vidue.vij.mēſibꝰ refouet. Inde aūt venit ad cītatē claſſe.vt quedā nobilē mutū ibidē curaret.Cū aūt domū ingredretur.puella q̄dā imūdu₃ ſpūm hn̄s exclamauit dicēs.Recede hic ſue dei.nā faciā te ligatis māibꝰ ⁊ pedibꝰ de ciuitate extrahi.Qua₃ apollinaris increpās ꝓtinꝰ demonē exire ex ea coegit.Cū igit̄ ſup mutū nomē dn̄i inuocaſſet ⁊ curatꝰ fuiſſet.pluſq₃ q̄ngēti homies crediderūt.Pagani aūt eū fuſtibus ceſū ꝓhibebāt ne ieſū noiaret.Ille v̄o in tra iacēs clamabat.Quoniā ipe verꝰ eſt deꝰ.Tūc nudiſ pedibꝰ ſup prunas eū ſtare fecerūt.Sed cū adhuc xp̄m ꝯſtātiſſime p̄dicaret.extra vrbe₃ eū piecerūt B

Eo tpe du₃ ruſus patricius rauēne filiā infirmā hr̄et.⁊ ad eā ſanandā apollinarē vocaſſet.mox vt domu₃ igreſſus eſt defūcta eſt.Cui ruſꝰ.Utinā domu₃ meā nō introiſſes.dij eni magni irati ſunt.⁊ ⁊ filiā meā ſanare noluerūt.Tu v̄o qđ ei facere potis.Cui apollinaris.Noli timere.tātū mihi iura q ſi puella ſurrexerit.eā creatorē ſuū ſeq neq̄q₃ ꝓhibeas.Qđ cū feciſſet.ſctā orōne puella ſurrexit.⁊ nomē xp̄i ꝯfitens cū matre et magna m̄ltitudine baptiſma ſuſcepit ⁊ v̄go ꝑmāſit.Qđ audiens ceſar ſcripſit ad p̄fectū p̄toꝝ vt apollinare₃ aut ſacrificare faceret.aut in exiliū mitteret. Prefectus igitur eū ſacrificare nolētē fuſtibꝰ cedi fecit. ⁊ i eculeo extenſū torq̄ri mādauit.Ubi dum dn̄m ꝯſtātiſſime p̄dicaret.aquā feruētē i eiꝰ vulneribꝰ recētibꝰ iactari iuſſit.et ſic gui pōdere ferri vinctū i exiliu₃ mittere voluit. Uidentes aūt xp̄iani tātā ipietate₃ acceſi aīo in paganos irruerūt.⁊ pluſq₃.cc.viros ex ipſis occiderūt.Qđ videns p̄fectꝰ abſcondit ſe ⁊ apollinarē i artiſſimū carcerē truſit. Deinde catenatū i naui poſuit.⁊ cū tribus clicis eu₃ ſequentibꝰ in exiliū deſtinauit.Ubi ſolū modo cū duobꝰ clicis ⁊ duobꝰ militibꝰ piculu₃ tēpeſtatis euadēs ipſos milites baptizauit. Deinde rauēnā redies a paganiſ capit̄.⁊ ad tēplū apollinis ducit̄.Cꝰ ſimulacrū videſ maledixit.⁊ ſubito corruit.Qđ videtes pontifices ip₃ tauro iudici p̄ntauerunt.Qui iudex cū filiū ſuū cecū illūiaſſ₃ credidit.⁊ ip₃ ānis q̄tuor i ſuo p̄dio manere fec̄.Poſt hoc cū pōtificeſ apud veſpaſianum eū accuſaſſent.iuſſit veſpaſianꝰ vt q̄cūq₃ dijs irrogaret iniuriam aut ſacrificet.aut vrbe priuetur.Nō eni iuſtū eſt vt deos vindicemꝰ.ſ₃ ipi de iimiciſ

ſuis ſe vlciſci poterūt ſi iraſcant̄. Tūc demo-
ſtenes patricius eū nolētē ſacrificare cuidā cē
turioni iā xp̄iano tradidit. Cuius rogatu ꝓgenſ
in vicū leproſoꝝ vt ibidē ꝓpter furorē gētiliuꝫ
latitaret. a paganis inſecutus ē ꝛ vſqꝫ ad mor
tē diutiſſime ceſus. Ubi ſeptē dies ſupuiuenſ
et diſcipl'os admonēs. ſpūm tradidit. ꝛ ibidē
a xp̄ianis honorifice ſepl'tus eſt ſb veſpaſiano
q̄ cepit circa ānos dn̄i. lxx. De b martyre
ſic di. Amb. in p̄fatiōe Apollinaris digiſſimus
pſul a p̄ncipe aploꝝ petro rauennā mittit' ie
ſu nomē incredul' nūciare. Qui duꝫ illic mi
ra vtutū ſigna ꝯferret in xp̄o credētibus. ſeuiſ
vberū flagell' ſepe ꝯterit. ꝛ ſenile iā corpus
ab impijs horrēdis cruciatibus laniatur. Sꝫ
ne de ſuis vexationibus fideles trepidēt i vtu
te dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ſigna aplica pficit. Poſt tor
menta puellā reſuſcitat mortuā. viſum ꝯſpi
cuū cecis reddit. ꝛ muto reſtaurat loq̄lā. ob
ſeſſam a demonio libat. ꝯtagionē mūdat le
pſi. diſſoluta morbo peſtifero ſanat mēbra
portētū ſimulacri ſil' cū tēplo deiecit. O digiſſi
mus admiratōne pconij pōtifex. q̄ cū pōtifi
cis dignitate aplicā ꝓmeruit accipe ptātem
O fortiſſimus athleta xp̄i q̄ etatis iā frigeſcēte
calore ꝯſtanter in penis ieſū xp̄m mūdi pdi
cat redēptorē.

De ſctā Criſtina XCIII.

Chriſtia quaſi chriſ
mate vncta. Habuit enī balſamuꝫ
boni odoris in conuerſatione ꝛ oleū deuoti
onis in mēte. ꝛ bn̄dictōis i ore A

Chriſtina nobiliſſimis pētibus orta. i
tyro italie a prē ſuo i q̄dā turri cuꝫ
xij. pediſſeq̄s collocata eſt. Deos ar-
gēteos ꝛ aureos ſecū hn̄s Et cū pulcerrima
eēt ꝛ a mltis i ꝯiugiū peteret̄. pentes eius nul-
li eā volebāt ꝯcedere. volētes vt in doꝝ cultu
manerꝫ. Ipa āt a ſpūſctō docta idoloꝝ ſacri-
ficia abhorrebat. ꝛ incēſa dijs imolāda in fe-
neſtra abſcōdebat. Uenientes āt patri eius pediſ
ſeq̄ dixerūt. Filia tua dn̄a nr̄ā dijs nr̄is imo
lare ꝯtēnit. ſꝫ xp̄ianā ſe eē aſſerit. Pater aūt ei
blādiēs ad deoꝝ cultū eā puocabat. Cui il-
la. Noli me vocare filiā tuā. ſꝫ eius quē ſacri-
ficiū laudis decet. Nō enī dijs mortalibus. ſꝫ
deo celi ſacrificiū offero Cui pat' mea filia ne v
ni deo tātū ſacrificiū offeras. ne tibi alij iraſcāt
Cui illa. Bn̄ locutus es neſciēs vitatē. Offero
enī ſacrificiū patri ꝛ filio ꝛ ſpūſctō. Cui pat'
Si tres deos adoras. cur etiā alios nō ado
ras. Cui illa. Tres illi vna deitas ſūt. Poſt h
criſtina patris ſui deos ꝯfregit. ꝛ aurū ꝛ argē
tū paupibus erogauit. Rediēs pater vt de-
os adoraret. ſed ipos non inueniens ꝛ ab a
ncillis q̄d de illis criſtina fecerit audiens ira-
tus eaꝫ iuſſit expoliari. et a. xij. viris cedi ado
vt ipi miniſtri deficerēt. Tunc criſtina patri
dixit. Sine honore ꝛ pudore ꝛ abominabil'
deo. qui me cedūt deficiūt. pete illis a dijs tu
is virtutem ſi vales. Tunc catenatam eam
in carcerem mitti iuſſit. Audiens hoc mat'.
veſtimenta ſua ſcidit. ꝛ ad carcerem pergēs
filie pedibus ſe pſtrauit dicēs. Filia mea cri
ſtina lumē oculoꝝ meoꝝ miſerere mei. Cui
illa. Quid me dicis filiam tuā. Neſcis quia
nomen dei mei habeo. Cūqꝫ nil ſibi pſuade
re poſſet. ad virū rediit. et q̄d ſibi rn̄derit idi-
cauit. Tūc pater iuſſit eam añ tribunal ſuum
duci. Cui dixit. Sacrifica dijs. ſin autē mltis
afficieris ſupplicijs. ꝛ mea filia n̄ diceris Cui il
la. Magnā mihi gratiā preſtitiſti. quia iaꝫ
me non vocas filiā dyaboli. Qd autē de dy
abolo naſcit' demon eſt. Tu es pater ipſius ſa
thane. Tūc ille iuſſit carnes eius vngul' radi.
ꝛ mēbra eius tenera diſrūpi. Criſtina autē de
carnibus ſuis accipiēs. in vultū patris pie
cit dicēs. Accipe tyranne ꝛ carnē a te genitā
comede. Tūc pat' ſup rotā eā poſuit. ꝛ igneꝫ
cum oleo ſuppoſuit. Sed flāma exiliēs mil-
le quingentos viros occidit. Pater autem
eius omnia hec magicis artibus aſcribēs ipam
iteꝝ in carcerem mitti fecit. ꝛ facta nocte iuſ-
ſit pueris ſuis vt lapidē grandē ad colluꝫ eius
ligarent. ꝛ in mare pijcerent. Qd cum feciſ-
ſent. protinus angeli eaꝫ aſſumunt. Chriſtus
autē ad eam deſcēdit. et eaꝫ in mari baptiza
uit dicēs. Baptizo te i deo patre meo ꝛ i me
ieſu xp̄o filio eius. ꝛ in ſpūſctō. Et cōmiſit eaꝫ
michaeli archāgelo q̄ eā ad t'rā adduxit. Qd
audiēs pater frontē ſuam percutiens dixit.
Quibus maleficijs h facis. vt in mari male
ficia tua exerceas. Cui illa. Stulte et inſe-

lix a xp̄o hāc accepi grām. Tūc in carcerē eā
misit. iubens vt in crastino debeat decollari
B Ipa āt nocte pať suꝰ mortuꝰ ē inuētus
Huic q̄dā iudex iniquꝰ successit noīe eliꝰ. q̄
cunā ferreā succēsā cū oleo resina ꝛ pice pari
fecit. ꝛ cristinā ibidē iactari cunāqꝫ a viris q̄
tuor agitari. vt citiꝰ ꝯsumeret. Tūc cristina
deū laudauit. ꝙ eā nup renataꝫ denuo vole
bat vt infātulā in cunabilis agitari Tunc iu
dex iratꝰ fecit radi caput eiꝰ. ꝛ nudā ꝑ ciuita
tē vsqꝫ ad apollinē duci. Ubi idolo ipauit.
ꝛ corruēs in puluerē est redactū. Qđ audiēs
iudex expauit. ꝛ spūm tradidit. Huic succes
sit iulianꝰ q̄ fornacē succēdi fecit ꝛ cristinā in
tꝰ iactari. Ubi ꝑ q̄nqꝫ dies cū angelis cātās
ꝛ deābulās illesa ꝑmāsit. Qđ audiēs iuliāꝰ
ꝛ magicis artibꝰ h̄ ascribens duas aspides
duas vipas. duosqꝫ colubros ad eā dimitti
fecit. sed ꝯpētes eiꝰ pedes lingūt. aspides nil
nocētes ad vbā pēdēt. colubri collo se voluē
tes sudorē lingūt. Juliāꝰ āt incātatori dixit.
Nūqđ ꝛ tu magꝰ es. irrita bestias. Qđ cuꝫ
faceret ꝯpētes ī eū ipetū fecerūt. ꝛ eū ꝓtinus
occiderūt. Tūc ꝯpētibꝰ ipauit cristina. ꝛ ad
desertū locū ire fecit. ꝛ mortuū hoīem suscita
uit. Tūc iulianꝰ mamillas eiꝰ ꝑcidi manda
uit. de q̄bꝰ lac ꝑ sangne fluxit. Deinde linguā
eius ꝑcidi fecit. Christina vō neqq̄ loq̄lam
amittēs. ꝑcisurā lingue accipiēs. in faciē Ju
liani piecit ꝛ oculū eiꝰ inde percutiens eū ex
cecauit. Iratusqꝫ iulianꝰ duas sagittas cir
ca cor eius ꝛ vnā in latus eiꝰ dimisit. Et illa
ꝑcussa spiritum deo tradidit circa ānos do
mini. cclxxxvij. sub dyocleciano. Requiescit
aūt corpꝰ eiꝰ in q̄dā castro qđ bulsenū voca
tur inť vrbē veterē ꝛ viťbiū sito. Tirus enim
que iuxta castrū illđ erat fūditꝰ est euersa

XCIIII. A

De scō Jacobo aplo maiori.

IAcobꝰ iste apostolꝰ dictꝰ est iacobꝰ zebedei. iacobꝰ fra
ter iohis. boanerges. i. filiꝰ tonitrui. ꝛ iacobꝰ
maior. Dicit enim iacobꝰ zebedei. i. filius nō
tantum carne. sed etiam nominis interpreta
tione. Zebedeus interpretatur donans siue
donatus. ꝛ beatus iacobus seipsum xp̄o do
nauit ꝑ mortis martyriū. ꝛ a deo nobis dona
tus est in spūalē p̄rōnū. Dr aūt iacobꝰ frater
iohis. qꝛ fuit eiꝰ fraťnō tātū carne. sed etiam
morū similitudine. Ambo enī fuerūt eiusđ zeli.
eiusđ studij. eiusđ voti. Eiusdē zeli. ad dūm
vlciscendū. Cū eī samaritani xp̄m nō recipe-
rēt. iacobꝰ ꝛ iohes dixerūt. Uis dicimꝰ de-
scēdat ignis de celo ꝛ ꝯsumat illos. Et eiusdeꝫ
studij ad discēdū. Unđ isti ꝑcipue fuerūt q̄
xp̄m đ die iudicij ꝛ alijs vēturis interrogauerūt
Eiusdē voti ad obtinendū. q̄a sessionē ad de
xterā et sinistrā xp̄i ābo habere voluerūt. Dr
filiꝰ tonitrui ratione sonore predicationis.
q̄a malos terrebat. pigros excitabat omnes
sua altitudine in ammirationē cōuertebat.
Unde d. Beda de iohe ꝙ tā alte intonuit vt
si aliquātulū altiꝰ intonuisset totus mundꝰ
eū capere nō potuisset Dicit iacobus maior si
cut alter minor. Primo rōe vocationis q̄ꝛ pri
am ꝑus vocatꝰ est a xp̄o. Secūdo rōe fami
liaritatis. q̄ꝛ maiorē familiaritatem videť
xp̄s habuisse cum isto q̄ꝫ cum illo. sicut patꝫ
q̄a ipm ad secreta sua admittebat. sicut fuit
ad puelle resuscitationē. et ad gloriosā trāsfi
gurationē. Tertio rōne passionis. q̄a pmꝰ in
ter ceteros aplos passus est. Sicut ergo dici
tur maior alio ex eo ꝙ pꝰ vocatꝰ est ad apla-
tus grām ita pt dici maior ex eo ꝙ pꝰ voca-
tus est ad eťnitatis glām.

IAcobꝰ apls filiꝰ zebedei pꝰ ascēsio-
nē dn̄i dū ꝑ iudeā. ꝛ samariā predi
caret. in hispaniā tādē iuit. vt ibi v-
bū dn̄i seminaret. Sed dū ibi se ꝓficere nil vi
deret. ꝛ solūmō ibidē. ix. discipłos acq̄siuisset
duos ex illis causa predicandi reliquit ꝛ ali-
os septē secū assumens iterū in iudeā rediit.
Magister autem iohes beleth dicit ꝙ tātū
vnū ibi conuertit. Cū ergo in iudea vbū dn̄i
predicaret. magꝰ q̄dā noīe hermogenes cū
phariseis discipulū suū nomine philetū ad
iacobū misit. vt ipm philetus corā iudeis ꝯ-
uinceret ꝙ sua pdicatio falsa esset. Sed cum
apls corā oībꝰ rōnabiliť eū ꝯuicisset. ꝛ mlta
corā eo miracula fecissꝫ. rediit philetꝰ ad her
mogenē doctrinam iacobi aꝓbans ꝛ mira
cula recitans. ac eiꝰ discipulū se velle fieri cō
testās ptipse similiť efficeret discipulus per

ſuadēs. Tūc hermogenes iratꝰ arte ſua magica ita eū imobilē fec. vt ſe nullatenꝰ mouere poſſet di. Videbiꝰ ſi iacobꝰ tuꝰ te ſoluat. qđ cū philetꝰ iacobo ꝑ puer ſuū nūciaſſꝫ. miſit ad eū ſudariū ſuū di. Accipiat ſudariū ⁊ dicat. Dñs erigit eliſos ipe ſoluit cōpeditos. Statiqꝫ vt ꝺ ſudario tactꝰ eſt ſolutꝰ a vincul' magicis artibꝰ hermogeīs īſultauit. ⁊ ad iacobū ꝓꝑauit. Iratꝰ hermog. demōes aduocauit. ꝑcipiēs vt ipm iacobū victū cū phileto adducāt. vt ꝺ ipiſ ſe vīdicꝫ. ne diſcipli eꝰ de cetō ſibi audiāt talit' īſultare. vēiētes āt ꝺmones ad iac. in aere vlulare cepūt di. Jac. apl'e dī miſerere nob. qꝛ añqꝫ tēpꝰ nrūꝫ aduenit iā ardemꝰ. Quibꝰ iaco. ait. Ut qđ venistis ad me Qui dixerūt. Hermog. miſit nos vt te ⁊ philetū ad ipm ducerēmꝰ Sꝫ mox vt ad te veiꝰ āgelꝰ dei nos catheīs igneis religauit ⁊ plūmū cruciauit. Quibꝰ iaco. exoluat vos āgelus dñi. ⁊ ad ipm redite ⁊ eū ad me victū adducite ſꝫ illeſuꝫ. Qui cū abiſſent apprehēdentes hermog. manꝰ ei a tergo ligauerūt. ⁊ ipꝫ ſic vinctū ad iacobuꝫ adduxerūt di. Miſiſti noſ vbi incēſi ſumꝰ ⁊ ğuit' cruciati. Dixeritqꝫ demōes ad iaco. Da nob ī eū ptātē. vt poſſiꝰ tuas iniurias ⁊ nrā icēdia vīdicare. Quibꝰ ait iacobꝰ Ecce philetꝰ añ vos ē cur eū nō tenetis. Cui illi Noſ ñ poſſūꝰ nec formicā q̄ in cubicl'o tuo ē manu ꝯtingere. Dixitqꝫ iacobꝰ ad philetū. vt bona ꝓ mal' ſm qđ xp̄s noſ docuit reddāꝰ. hermo. te ligauit tu eū ſolue Solutꝰ hermogeneſ ꝯfuſus ſtetit. ⁊ iacobꝰ apl's ei dixit. Vade liber quocūqꝫ volueriſ. Non enī diſcipline noſtre eſt vt inuitus aliq̄s ꝯuertat'. Dixitqꝫ ei hermogenes. Ego noui iras demonū. niſi mihi aliqđ dederis qđ mecū habeā occidēt me. Cui iacobꝰ baculū ſuū dedit. Ille autem perexit. ⁊ oēs libros artis ſue magice ad aplum cremandos attulit. Jacobus autē ne forte odor incēdij vexaret incautos. eos ī mari ꝓijci fecit Proiectiſ ergo libris. ad apl'm redijt. ⁊ plantas eius tenēs dixit. Aiarū liberator accipe penitētem quē inuidentē ⁊ detrahētē actenus ſuſtinuiſti. Cepit igit' in dei timore pfectus eē. adeo vt v'tutes plurime ꝑ eū fierēt. Videtes autē iudei hermogenē ꝯuerſū. zelo cōmoti iacobū adierūt ⁊ cur ieſum crucifixū predicaret increpauerūt. Ille vō cū eis ꝑ ſcripturas aduentū xp̄i ⁊ paſſionem euidenter probaſſet. plurimi crediderunt. B ¶ Abiathar vō pōtifex anni illius ſeditionē in populo excitauit ⁊ miſſo fune in collo apl'i ipm ad herodē agrippā adduci fecit. Cūqꝫ iuſſu eiuſ ad decollandū duceret'. qdā paralitic' in via iacēſ ad eū clamauit. vt ſibi ſanitatē cōferret. Cui iacobꝰ ait. In noīe ieſu xp̄i. pro cuiꝰ fide ducor ad decollandū. exurge ſanꝰ ⁊ bñdic creatorem tuū. Et ſtatī ſanatꝰ ſurrexit. ⁊ dñm benedixit. Scriba autēꝫ qui funeꝫ in collo ſuo miſerat ⁊ trahebat noīe ioſias hoc vidēs ad pedes eius ſe ꝓiecit. et veniā petēs ſe xp̄ianū fieri poſtulauit. Qđ vidēs abiathar eū teneri fecit ſibiqꝫ dixit. Niſi nomē xp̄i maledixeris cum ipo iacobo decollaberis. Cui ioſiaſ Maledictꝰ tu ⁊ maledicti oēs dies tui. Nomen autē dñi ieſu xp̄i ſit benedictum in ſcl'a. Tunc abiathar os eius pugnis cedi iuſſit. ⁊ miſſa de eo legatione ad herodem impetrauit vt cū iacobo decollaretur. Cū autēꝫ ambo decollari deberent. iacobuſ a ſpiculatore lagenā aque petijt. ⁊ ibidē ioſiam ꝓtinꝰ baptizauit. ⁊ ſtatī capitis obtrūcatione vterqꝫ martyriū ꝯſūmauit C ¶ Decollatus eſt autē beatꝰ iacobꝰ. viij. kl'. apl'. in annūciatōe dñica ⁊. viij. kl'. auguſti cōpoſtellā tranſlatꝰ eſt. ⁊. iij. kl'. ianuarij ſepultꝰ. q̄a ſepulcri eius fabrica fuit ab auguſto vſqꝫ ad ianuarium protelata. Statuit igitur eccl'ia vt feſtū eiꝰ. viij. kl'. auguſti in tēpore ſcꝫ magis congruo deberet vniuerſalit' celebrari. Decollato aūt iacobo vt iohēs beleth ait. qui hāc trāſlationem diligenter exequit'. diſcipuli eius corpꝰ nocte timore iudeoꝝ rapientes naui illꝺ imposuerunt ⁊ ſepulturā diuine prouidētie cōmittētes. nauim ſine regimine conſcēderūt ⁊ angelo domini duce in galiciā ī regno lupe applicauerūt. Erat enī in hiſpania regia quedā ſic dicta noīe ⁊ merito vite. Deponētes igit' corpꝰ de naui ſup q̄ndā magnū lapidē illꝺ ꝺpoſuerūt. Qui lapiſ mox vt cera corpori ceſſit et in ſarcofagum corpori ſe mirabilit' coaptauit. Ingredietes igitur diſcipuli ad lupā dixerūt. Dñs ieſꝰ xp̄s mittit ad te

corpꝰ diſcipuli ſui vt quē noluiſti ſuſcipe vi
uū. ſuſcipias defūctū. Et narrantes ei mira
culū qͥliter illō ſine regimīe illuc adueniſſet.
locū ad eiꝰ ſepulturā cōgruū petierūt. Qd
dū regina audiſſet. vt dicit idē Johēs beleth.
eos in dolo ad quēdā virū crudeliſſimū. vel
ſm̄ alios ad regē hiſpanie deſtinauit. vt eiꝰ
ſuꝑ h̄ cōſēſū hr̄ēt. Qui eos cepit et ī carcerē
recluſit. Cū aūt ille diſcūberet. āgelꝰ dn̄i car-
cerē aperuit. ⁊ eos libere abire ꝑmiſit. Qd cū
ille cognouiſſet. velocit̄ pꝰ eos milites q̄ eos
caperēt deſtiauit. Cū aūt milites illi pontē
trāſirēt. fracto pōte oēſ in flumīe ſūt ſubmer
ſi. Qd ille audiēs. pn̄ia ductꝰ ſibi ⁊ ſuiſ metu
ens miſit pꝰ illos rogās vt ad ſe redirēt. ⁊ q̄c
q̄d vellēt ad libitū impetrarēt. Illi aūt redie-
rūt. ⁊ ꝑlm̄ ciuitatis ad fidē dn̄i ꝯuerterunt
Qd lupa audiēs vehemēter doluit. ⁊ redeū
tibus ad ſe diſcipul̄. ⁊ aſſenſū reg̃ aperiētibꝰ
illa rn̄dit. Accipite boues q̄s habeo ī tali lo-
co vel mōte. ⁊ plauſtrū iūgite. ac corpꝰ domi
ni vr̄i deferte. ⁊ locū ſicut volueritiſ edificate
Hec aūt lupina cogitatōe dicebat Sciebat
eni boues tauros eē indomitos ⁊ ſilueſtres
⁊ ideo putauit ꝙ nō poſſent iūgi nec applica
ri. vel ſi iūgerent huc illucq̄ꝫ diſcurrerēt. ⁊ ſic
currū diſſiparēt. et corpꝰ deijcerēt. ⁊ ipos ne-
carēt. Sed nō eſt ſapia ꝯ deū. Illi aūt dolū
eiꝰ nō cogitātes mōtē aſcēdūt. ⁊ draconem
quēdā ſpirātem et ī eos irruētem cruce op
poſita per mediū vētrem ſcidūt. Facto etiā
ſigno crucis ſuper tauros. velut agni ſubito
māſueſcūt. ⁊ eos iūgētes corpꝰ ſcti iacobi cū
lapide ſuꝑ quē poſitū fuerat ī curru poſuert
Boues aūt ſine alicꝰ regimīe corpꝰ in medi
ū palaciū lupe trulerūt. Qd illa audiens ⁊
ſtupēs credidit. ⁊ xp̄iana effecta oīa q̄ petie
rūt tribuit. ⁊ palaciū in eccl'iam ſctō iacobo
dedicās magn̄ifice ipam dotauit. ⁊ ī boīs opi
bus vitā finiuit ¶ Vir q̄dā noīe bernarduſ
de epātu mutinen̄. vt ait calixtꝰ papa. dū ca
ptus et catenatus in ꝓfūdo turris poſitꝰ eēt
⁊ ſemꝑ beatū iacobū inuocaret. apparuit ei
ſctūs iacobꝰ dicēs. Veni ſeq̄re me in galiciā
Et ꝯfractis catenis cū diſparuiſſꝫ. ille vicul'
ad collū ſuſpēſ ad ſūmitatē t̄ris ꝯſcēdit. ⁊ in
de ſine aliq̄ leſione vnicū ſaltū fecit. cū tamē
turris. lx. cubitorꝝ altitudinē poſſideret.
¶ Quidā vt ait Beda. cū enorme peccatū
plurimū cōmiſiſſet. ⁊ ep̄s ꝯfitentē abſoluere
timuiſſet. hoīem illū cū cedula in qua illud
peccatū ſcꝑtū erat ad ſanctū iacobum miſit
Cū ergo in feſto eiuſdē cedulā ſuꝑ altare po
ſuiſſet. ⁊ ſctūm iacobū vt illō peccatū deleret
ſuis meritis exoraret cedulā poſtmodum
aperuit. ⁊ penitꝰ deletū inueniens deo ⁊ ſctō
iacobo grās reddidit ⁊ factū oībuſ publica
uit ¶ Trigita viri de lotoringia. vt ait vbꝰtꝰ
biſūtinꝰ circa annū dn̄i. M. lxx. ad ſctūm ia
cobū ꝑperantes oēs vno excepto fidem ſibi
mutui ſuitij ꝑmiſerūt. Vnꝰ igitur illorꝝ īfir
matꝰ. xv. diebꝰ a ſocijs expectat̄. ſed tandē a
cūctis relinq̄t̄. ⁊ a ſolo illo q̄ fidē nō ꝑmiſſat
ad pedē mōtis ſcti michael' cuſtodit̄. ſꝫ adue
ſperaſcēte die morit̄. Viuus aūt ꝑpt̄ illiꝰ lo
ci ſolitudinē ⁊ dꝰfūcti pn̄tiam ⁊ imīnētē no
ctis caliginē ⁊ gētis barbare feritatē valde ti
muit. Sꝫ ſtati beatꝰ iacobꝰ in ſpecie eq̄tis ſi
bi apparēs ⁊ eū ꝯſolās ait. Trade mihi hunc
mortuū. ⁊ tu aſcēde pꝰ me ſuꝑ equū. Sicq̄ꝫ
illa nocte an̄ ſolis ortū dietas. xv. ꝑagētes ad
mōtem gaudij q̄ eſt dimidia leuga circa ſan
ctū iacobū ꝑuenerūt. ibiq̄ꝫ ſctūs iacobus v
trūq̄ꝫ depoſuit. precipiēs vt canonicos ſācti
iacobi ad ſepeliendū ꝑeg̃nū mortuū ꝯuoca
ret. ⁊ ſuis ſocijs diceret. ꝙ ꝓpter fidē fractā
eorꝝ ꝑeg̃natio nil valeret. Qui iuſſa comple
uit. ⁊ ſtupētibꝰ ſocijs de eius itinere ea que
ſanctus iacobus dixerat intimauit. E
¶ Theutonicꝰ q̄dā vt ait calixtꝰ papa. cū fi
lio ſuo circa annū dn̄i. M. xx. ad ſctūm iaco
buꝫ ꝑgēs. ⁊ in vrbe tholoſa grā hoſpitādi di
uertens. ab hoſpite inebriat̄. ⁊ ab eo in malba
argēteꝰ ciphꝰ abſcōdit̄. Mane igit̄ exeunteſ
q̄ſi latrones inſequēs reuocauit. ⁊ ꝙ ciphū
argēteū furati fuerit eiſdē obiecit. Cui cum
dicerēt ꝙ punire eos facerꝫ ſi apd' eos ciphū
inuenire poſſet. et cū apta malba inuētꝰ fuiſ
ſet. ꝓtinꝰ ad iudicē rapiunt̄. Data ergo ſētē
tia omnia q̄ habebāt hoſpiti tradunt̄. ⁊ vnꝰ
eorꝝ ad ſuſpendiū iudicat̄. Sꝫ cū pater pro
filio. et filiꝰ ꝓ patre mori vellet. tandē filiꝰ ſu
ſpendit̄. ⁊ pat̄ ad ſctūm iacobū merēs ꝑgre
dit̄. Igit̄ pꝰ. xxxvj. dies rediēs ⁊ ad corpꝰ filij

diuertens.ſup eū lamētabl'es voceſ ꝓmebat
Et ecce filiꝰ ſuſpēſꝰ ꝯſolari cepit ipm̄ d.Dul
ciſſime pat̄ ne fleueris.qꝛ nunq̄ʒ mihi ſic bn̄
fuit.q̄niā huc uſqʒ ſctūs iacobꝰ me ſuſtentat
⁊ celeſti dulcedine refocillat Qd̄ pat̄ audiēs
ad vrbē cucurrit.⁊ veniētes ꝑ̄ꝑl'i filiū ꝑegni i
columē dpoſuerūt.⁊ hoſpitē ſuſpēderunt.
¶ Refert hugo d ſctō victore ꝙ cuidā ꝑeg̃
no ad ſctūm iacobū ꝑgēti dyabolꝰ in ſpē ſcti
iacobi apparuit.⁊ d miſeria pn̄tis vite plura
cōmemorās felicē ſe eē ſi ob honorem ſuum
ſe necaret aſſeruit Qui mox gladiū arripuit
⁊ ꝓtinꝰ ſeipʒ occidit.Et cū ille in cꝰ domo ho
pitatꝰ fuerat ſuſpectꝰ haberet̄.⁊ mori plīmū
formidaret.ꝯtinuo q̄ mortuꝰ fuerat reuixit.
aſſerēs ꝙ dū demō q̄ mortē ſuaſerat ad ſup
plicia ipm̄ duxiſſʒ.beatꝰ iacobꝰ mox occur
rit et ereptū ad thronū iudicis deduxit.⁊ ac
cuſantibus demonibꝰ vt vite reſtitueret̄ ob
tinuit ¶ Quidā iuuenis d territorio lugdu
neñ.vt narrat hug̃ abbas cluniaceñ.qui ad
ſctūm iacobū frequēter cū deuotōe mag̃ ire
ſolebat.q̄dā vice dū illuc tēdere vellet.nocte
illa in fornicationē lapſꝰ eſt Pergēti igit̄ no
cte q̄daʒ dyabolꝰ in ſpē ſcti iacobi appuit di.
Noſti q̄ ſū Negāti illi dixit dyabolꝰ Ego ſū
iacobus apl'us quē ſingul'annis viſitare con
ſueuiſti.Scias ꝙ multū d deuotōe tua gau
debā.ſed nuꝑ de domo tua egrediens in for
nicationē incidiſti.⁊ nō ꝯfeſſus ad me acce
dere p̄ſūpſiſti.quaſi tua ꝑeg̃natio deo ⁊ mi
hi placere poſſit.Non ſic expedit.ſʒ quicūqʒ
ad me ꝑeg̃nando venire deſiderat.ꝑ̉us pctā
ſua ꝑ confeſſionē debʒ pādere ⁊ pꝰ ꝑeg̃nādo
eadē cōmiſſa punire. Et his dictis demon
euanuit.Tūc iuuenis anxiatꝰ.domū ſuā re
dire.⁊ peccata ſua ꝯfiteri.dinde iter reincipe
diſponebat.Et ecce diabolꝰ apparēs iterū in
ſpecie apl'i h̄ oīno diſſuaſit.aſſerēs ꝙ pecca
tū illud nullo mō ſibi remitteret̄.niſi penitꝰ
genitalia ſibi mēbra ſecaret.beatior aūt forʒ
ſi ſe vellʒ occidre.⁊ ꝓ eꝰ noīe martyr eē.Juue
nis igit̄ nocte ſocijs dormientibꝰ gladiū acci
piens genitalia ſibi p̄cidit.Deinde eodē cul
tro ſe ꝑ vētrē trāſfixit.Expgefacti ſocij h̄ vidē
tes.et plīmū formidātes.ꝓtinꝰ aufugerunt.
ne ſuſpecti de homicidio haberētur. Veruʒ
cū fouea ei pararet̄.q̄ fuerat defūctꝰ reuixit.
et cūctis fugientibꝰ ⁊ ſtupētibꝰ q̄ ſibi accide
rāt enarrauit dicēs.Cū me ad ſuggeſtionē
demonis occidiſſē.dmones me capiētes v̄
ſus romā deducebāt.Et ecce pꝰ nos btūs ia
cobus ꝓtinꝰ cucurrit.⁊ demones de fallacia
plīmū increpauit.Cūqʒ adiuice diutiꝰ diſce
ptarēt.cogēte btō iacobo ad q̄ddā pratū ve
nimꝰ.vbi v̄go btā cū multis ſctis colloquēs
reſidebat.Cui cū btūs iacobꝰ ꝓ me ꝯqueſtꝰ
fuiſſet.illa plīmū demones increpauit.⁊ me
vite reſtitui precepit.Beatꝰ igit̄ iacobꝰ me
ſuſcipiēs vite reddidit vt videtis.Poſt triduum ergo ſolis in illo cicatricibꝰ remanētibꝰ
iter arripuit.⁊ inuētis ſocijs oīa ꝑ ordinem
enarrauit. F ¶ Francꝰ q̄dā vt ait calixtuſ
papa circa annū dñi.m.c.cū vxore et filijs ad
ſctūm iacobū ibat.tū volēs mortalitatē que
erat in frācia fugere.tū ſctūm iacobū cupieſ
viſitare.Qui cū ad vrbē pāpilonaʒ veniſſet
vxor eiꝰ ibidem obijt.⁊ hoſpes totā illiꝰ pecu
niā ſibi cū iumento quo vehebant̄ pueri v
ſurpauit.Ille aūt deſolatus incedenſ.pueroſ
quoſdam in humeris portauit.quoſdaʒ ad
manū trahebat Cui vir cū aſino cōpaſſione
cōmotus occurrēs.ſibi aſinum cōmodauit
vt ſuper illum pueri veherentur.Qui cū ad
ſctūm iacobum ꝑueniſſet eidē vigilāti ⁊ orā
ti ſctūs iacobus apparuit.⁊ an ſe cognoſcerʒ
requiſiuit..Cui negāti ait.Ego ſum iacobꝰ
apl'us.q̄ tibi meū aſinū cōmodaui.⁊ iteruʒ ac
cōmodo reuertenti.Sʒ ſcito p̄noſcēs ꝙ ho
ſpes tuꝰ de ſolario corruēs morieṫ.⁊ omnia
que tibi abſtulerat rehabeb̄.Que cū oīa cō
tigiſſent.ille domū letꝰ redijt ⁊ pueris de aſi
no depoſitis aſinꝰ ſtatim diſparuit ¶ Qui
dam mercator a q̄dā tyrāno iniuſte ſpolia
tꝰ in cuſtodia tenebat̄.q̄ deuote ſctūm iaco
bū in ſui auxiliū inuocabat.Cui ſctūs iaco.
vigilantibꝰ cuſtodibꝰ apparuit.⁊ vſqʒ ad tur
ris ſūmitatē ipm̄ ꝑduxit Statiqʒ turris ado
ſe inclinauit ꝙ ipiꝰ ſūmitas terre equal'fuit.
De qua ſine ſaltu deſcendens ſolutuſ receſſit
Quē cuſtodes inſequentes licet iuxta eū ꝑ
gerent.tamē ipm̄ vidre nō poterāt. ¶ Duʒ
tres milites vt ait vbertus biſūtinus lugdu
neñ.dyoc.ad ſctūʒ iaco.ꝑgerent.vnꝰ eorū q̄

dam muliercula rogatus ſacculū ipi⁹ amore ſancti iacobi ſup equū ſuū portabat. Deinde quendā infirmū in via deficientem iueniens. ipm ſup equum poſuit. et infirmi burdonem cum ſacculo mlieris accipiēs equū pariter ſequebat. Sed feruore ſolis et labore itineris fractus cū galiciā adueniſſet ifirmitate grauiſſima laborauit. Cūq3 a ſocijs de ſalute aīe rogaretur. ille trib⁹ dieb⁹ extitit mutus. ſed q̄rto die ſocijs ei⁹ mortē expectātibus ḡuiter ſuſpirās ait. Grās deo ꝛ ſctō iacobo. qꝛ ei⁹ ſuū meritis liberat⁹. Cum eni qđ monebatis facere vellē. demones ad me venerūt me tā grauit ꝯſtringētes. vt nihil qđ ad ſalutē aīe ptineret aliquaten⁹ loq̄ poſſem Vos q̄ppe audiebā. ſed pſus rn̄dere nō poterā. Nūc autē ſanct⁹ iacob⁹ huc intrauit. ferens in ſiniſtra manu ſacculū mulieris ī dextera baculū paupis. q̄s in via adiuueram. ita vt burdonē ꝑ lācea ꝛ ſacculū ꝑ ſcuto haberet. et demones q̄ſi irat⁹ aggrediēs eleuato baculo terruit. ꝛ in fugā ꝯuertit. Nūc ergo ecce beati iacobi gratia me liberauit. ꝛ loquelā reſtituit. Vocate ergo ſacerdotes ad me. qꝛ diu in hac vita eē non poſſum. Et conuerſus vni eoꝝ dixit Amice noli amodo domino tuo militare. qꝛ veraciter ē damnatus ꝛ mala morte in ꝓximo morietur. Sepulto autem ſocio cū ille dn̄o ſuo h̄ dixiſſ3. ille pro nihilo hoc ducens. et ſe emēdare ꝯtēnens. ꝑ⁹ modicū lācea in bello ꝯfoſſus interijt. G

Cū cuidā viro de vizilaco vt ait calixtus papa ad ſctūm iacobū ꝑperanti pecunia defeciſſet. ꝛ ille mendicare erubeſceret. ſub q̄dā requieſcens arbore ſomniabat. ꝙ ſanct⁹ iacobus eū paſcebat. Euigilans igit ſubcinericium panē ad caput reperit. de q̄ q̄ndecim diebus vixit. quouſq3 ad ꝓpa remeauit Sigulis eni diebus ſufficient bis de eo comedens ſequēti die ipum in ſacculo integrū inueniebat. Refert calixt⁹ papa ꝙ ciuis q̄dā barchinone vrbis. circa annū dn̄i. M. c. ad ſanctum iacobū veniēs h̄ ſolū poſtulaſſe dr̄. ne deinceps ab aliq̄bus hoſtibus capet. Rediens igit ꝑ ſiciliā in mari a ſarracenis capitur ꝛ pluries ab eis ꝑ nūdinas vendit. ſed tamē ſemꝑ catene q̄bus ligat⁹ fuerat ſoluebātur. Cū autem iam. xiij. vicib⁹ venditus fuiſſet. ꝛ duplicibus cathenis aſtrict⁹ eēt. ꝛ ille btūm iacobū inuocaret. ſanct⁹ iacobus eidē apparuit dicens. Quoniā in ecclia mea ꝯſiſtens poſtpoſita ſalute anīe. libationem tantū corporis poſtulaſti. ideo in h̄ pericula incidiſti Sed qꝛ dn̄s miſericors eſt. miſit me vt te redimā. Statimq3 ruptis cathenis. ꝑ terras et caſtellas ſarracenoꝝ ꝑtē quādā catene in teſtimoniū h⁹ miraculi ferēs ad terrā ſuā cunctis videtib⁹ et ſtupētib⁹ redijt. Cū eni3 eum aliq̄s capere volebat. viſa catena territ⁹ ꝓtin⁹ fugiebat. Sed cū leones alieq3 fere in eu3 ꝑ deſerta gradientem vellent inſurgere. mox viſa catena ꝯcutiebant terrore nimio. ꝛ ī fuga3 ꝓtinus vertebant. Anno dn̄i. M. cc. xx. viij in vigilia ſcti iacobi in q̄dam caſtro qđ dicitur pratū int florētiā et piſtoriū ſito. iuuenis q̄dam ruſtica quadā ſimplicitate deceptus in ſegetes tutoris ſui ignē appoſuit. eo ꝙ hereditatē ſuam ſibi vſurpare volebat. Tent⁹ igitur et ꝯfeſſus. ad caudā equi trahendus incendio adiudicatus eſt. Qui peccatū confitens ꝛ ſancto iacobo ſe deuouens. cum ſuper terram petroſam in ſola camiſia diuti⁹ tractus fuiſſet. nec in corpore nec in camiſia ſenſit aliquā leſionem. Tandē ad palū ligatur. lingna vndecūq3 ꝯgerūt. igne ſuppoſito lingna et vincula cōburunt. ſed ipo ſēꝑ beatū iacobū inuocāte. nec in camiſia nec ī corpore aliq̄ leſio repent. Quē dū ī ignem vellēt iterato iactare a ꝑplo eripit. et de⁹ ī apl'o ſuo mag̅fice collaudatur.

XCV A

De ſancto Chriſtofero

Chriſtofer⁹ ante baptiſmū dicebat repb⁹. ſ3 poſt mod chriſtoferus dict⁹ eſt q̄ſi xp̄m ferēs ex eo. ſc3 ꝙ xp̄um q̄ttuor modis portauit. ſ. ī hūeris ꝑ traductiō3. ī corpe ꝑ maceratiō3. ī mēte ꝑ deuotiōe3. ī ore ꝑ cōfeſſiōem ſiue predicatiōe3

B

Chriſtofer⁹ genere chananeus ꝓceriſſime ſtature vultuq3 terribil' erat ꝛ. xij. cubitos ī lōgitudie poſſidebat Qui vt ī quibuſdam geſtis ſuis legit cū ſta

ret cū q̄dam rege chananeoꝝ. venit ſibi ī mē
tem vt maiorem principem qui in mūdo eſ:
ſet quereret. et ad eū dē ſecū moraturꝰ acced
ret. Venit igitur ad quēdam maximū regē
de q̊ generalis fama habebatur ꝙ maiorem
mūdꝰ ꝓncipem nō haberet. Quē rex vidēſ
libēter recepit. et in ſua curia manere fecit. q̄
dam aūt vice ioculator q̄dam cantionē co:
ram rege cantabat. in q̄ frequenter diabolū
noīabat. Rex autem cū fidem xp̄i hrēt. q̄n:
cūq; diabolū noīari audiebat ptinꝰ in faciē
ſuā crucis ſigculū imp̄mebat. Qd̄ videns
chriſtoferꝰ plīmū admirabat̄ cur h rex age:
ret. et q̄dnam hmōi ſignū ſibi vellet. Cū autē
de hac re regē īterogaret. et ille h ſibi mani:
feſtare nollet. rn̄dit chriſtoferꝰ. Niſi h mihi
dixeris tecū vlteriꝰ nō manebo. Quapropter
coactꝰ rex dixit ei. Qn̄cūq; diabolū nomina
ri audio. h ſigno me munio. timēs ne in me
poteſtatē accipiat mihiq; noceat. Cui chri
ſtoferꝰ. Si diabolū ne tibi noceat metuis.
ergo ille maior ⁊ potētior te eē cōuincit̄. quē
tu intātū formidare ꝓbaris. Fruſtratus ſ igit̄
ſum ſpe mea. putās ꝙ maiorē ⁊ potētiorem
mūdi dn̄m īueniſſē. Sed iā nūc valeas. q̄a
ip̄m diabolū q̄rere volo vt ip̄m mihi ī dn̄m
aſſumā ⁊ eiꝰ ſuꝰ efficiar. Diſceſſit igit̄ ab illo
rege et diabolū q̄rere ꝑperabat. Cū aūt per
q̄ndā ſolitudinē ꝑgeret. vidit magnā multi
tudinē militū. q̊rū q̄dam miles ferꝰ ⁊ terribi
lis venit ad eū ⁊ q̊ nā ꝑgeret requiſiuit. Cui
chriſtoferꝰ rn̄dit Vado q̄rere dn̄m diabolū
vt ip̄m in dn̄m aſſumā. Cui ille. Ego ſū ille
quē q̄ris. Gauiſꝰ chriſtoferꝰ ſe ſibi ī ſuū ꝑpe
tuū obligauit et ip̄m ꝓ dn̄o ſuo accepit Cū
ergo ābo ꝑgerēt. ⁊ ī q̄dā via cōmuni q̄ndā
crucē erectā inueniſſēt mox vt diabolꝰ ip̄ā
crucē vidit t̄ritꝰ fugit ⁊ viā deſerēs ꝑ aſperā
ſolitudinē chriſtoferū duxit. ⁊ poſtmodū ip̄ȝ
ad viā reduxit. Qd̄ videns chriſtoferꝰ ⁊ ad
mirās īterrogauit illū cur ītātū timēs viam
planā reliq̄rit. ⁊ tātū deuiās ꝑ tā aſperā ſoli
tudinē ierit. Qd̄ cū ille nl'latenꝰ ſibi īdicare
vellē. dixit chriſtoferꝰ. Niſi mihi h indicaue
ris ſtatī a te diſcedā. Quaꝓpt̄ cōpulſꝰ di:
abolꝰ dixit ei. Quidā hō qui dicit̄ chriſtꝰ in
crucē affixꝰ fuit. cuiꝰ crucis ſignū cū video
plurimū ꝑtimeſco ⁊ t̄ritꝰ fugio. Cui chriſto
ferꝰ. Ergo ille chriſtꝰ maior ⁊ potētior te eſt
cuiꝰ ſignū intantū formidas. Jn vacuū igi
tur laboraui. nec adhuc maiorē ꝓncipē mū:
di inueni. Jā nūc valeas. q̄ꝛ te volo deſerere
⁊ ip̄m chriſtū inquirere ¶ Cū igit̄ diu
q̄ſiſſet quis nā ſibi chriſti noticiā indicaret.
tādem ad q̄ndā heremitam deuenit q̊ ſibi
chriſtū p̄dicauit. ⁊ in eiꝰ fide ip̄m diligēt in:
ſtruxit. Dixitq; heremita chriſtofero. Rex
iſte cui ſeruire deſideras. iſtud req̄rit obſeq̄:
um. q̄ꝛ te frequenter ieiunare oportebit. Cui
chriſtoferꝰ. Aliud a me req̄rat obſequm q̄ꝛ
iſtā rē nequāq̄ agere valeo. Rurſꝰ heremi
ta. Multas q; orōnes te ſibi facere oporte:
bit Cui chriſtoferꝰ Neſcio q̄d ſit h nec hmōi
obſequiū ꝑficere poſſū. Cui heremita No:
ſti talē fluuiū in quo multi trāſeuntes ꝑicli
tant̄ ⁊ pereūt. Cui chriſtoferꝰ. Noui Et ille.
Cū ꝓcere ſtature ſis et fortis viribꝰ. ſi iuxta
fluuiū illum reſideres. ⁊ cūctos traduceres
regi chriſto cui ſuire deſideras plurimū gra
tum eēt. ⁊ ſpero ꝙ ibidē ſe tibi manifeſtaret.
Cui chriſtoferꝰ. Utiq; iſtd̄ obſequiū agere
valeo. ⁊ me ſibi in h ſeruiturū ꝓmitto Ad p̄
dictum igit̄ fluuiū acceſſit. ⁊ ibidē ſibi habi
taculū fabricauit. portāſq; loco baculi q̄n:
dam particā in manibꝰ qua ſe ī aqua ſuſtē:
tabat. ⁊ oēs ſine ceſſatiōe trāſferebat Euolu
tiſ m̄ltis diebꝰ. Cū in domūcula ſua quieſce
ret. audiuit vocē cuiuſdā pueri ſe vocantiſ
⁊ dicentis. Criſtofere veni foras. ⁊ me ip̄ȝ tra
ducas. Concitus chriſtoferꝰ exiluit. ſed nemi
nem reperit. Rediensq; in domūculam ſuā
predictam. iterum vocem ſe acclamātis au
diuit Qui rurſꝰ foras cucurrit. ſed neminē in
uenit. Tertia vice ab eodem vt priꝰ vocatꝰ
exiuit. et puerū quendam iuxta ripam fluminiſ
inuenit. Qui chriſtoferum vt ſe traduceret.
obnixe rogauit. Chriſtoferus igitur puerū
ſibi in humeris eleuans. ⁊ baculum ſuū ac
cipiens. flumen trāſiturꝰ intrauit. Et ecce aq̄
fluminis paulatim intumeſcebat. ⁊ puer in
ſtar plūbi grauiſſime ponderabat. Quātoq;
mag̊ ꝓcedebat tanto ampliꝰ vnda creſcebat. ⁊
puer mag̊ ac mag̊ chriſtoferi humeros pōdere
īntolerabili deprimebat. adeo vt chriſtoferꝰ in

angustia multa positus eēt. et se piclitari plu-
rimum formidaret. Sed cū vix euasisset. et
fluuiū transfretasset. puerū in ripa deposu-
it. eiqz dixit In magno periculo puer me po
suisti. z adeo pōderasti. q si totū mundū su-
per me habuissem vix maiora pondera per-
sensissem. Ad quem puer rn̄dit. Ne mireris
christofere. quia non solū sup te totū mūdū
habuisti. sed etiam illū q creauit mūdū tuis
humeris baiulasti. Ego enim sum xp̄us rex
tuus. cui in hoc opere ipse d̄seruis. Et vt me
verum dicere comprobes. cū pertransieris
baculū tuū iuxta domūculam tuam in t̄ra-
fige. et mane ip̄m floruisse et fructificasse vi
debis. Statimqz ab oculis ei⁹ euanuit. Ve-
niens igitur christoferus cū baculū suū ī ter
rā fixisset mane surgens inuenit ip̄m ad mo
dū palme frōdes z dactilos ptulisse ¶ Post
hoc aūt samō ciuitatem licee venit. Ubi dū
eorū linguā nō intelligeret. orauit dn̄m vt il
lius lingue sibi concederet intellectū. Dum
aūt in prece cōsisteret. iudices eū insanū pu-
tantes eū reliqrunt. Assecutus christoferus
qd̄ petebat. vultū operiēs ad loca certaminis
venit. et xp̄ianos q torquebanſ in dn̄o cōfor
tabat. Tūc vn⁹ ex iudicib⁹ in faciem eū pcus
sit. Cui christo. vultum discooperiens dixit.
Nisi xp̄ianus eēm meam ptinus iniuriam
vindicassē. Tūc christo. virgā suam in terrā
fixit. z vt pp̄ter ꝯuersionē pp̄li frōderet dn̄m
exorauit. Qd̄ dū ptinus factū fuisset. viij. mi
lia hominū crediderūt. Rex autē. cc. milites
q eū ad se adducerēt misit. Et cū eū z orantez
inuenissent. et sibi hoc intimare timerēt iterū
totidē misit. Qui et ip̄i cū eo orante ptinus
orauerūt. Surgēs christo. dixit eis. Quid q
ritis. Qui ei⁹ vultū videtes dixerūt Rex mi
sit nos vt te ad ip̄m vinctū ducam⁹. Quib⁹
christo. Si ego voluero nec solut⁹. nec liga
tus a vobis duci potero. Dicūt ei. Si ergo
nō vis vade liber quocūqz volueris. et nos
regi dicem⁹ q te neqq̄z inuenim⁹. Nō ita in
quit. sed ego vobiscū vadā. Ipe autē eos ad
fidē conuertit. z ab eis man⁹ sibi tergo ligari
fecit. et se regi vinctū p̄ntari. Quē rex vidēs
territus est. et de sede sua ptin⁹ corruit. Dei
de a seruis suis leuatus de noīe suo z patria
eū introgauit. Cui christo. Ante baptismū z
reprob⁹ dicebar. nūc aūt christo. vocor. Cui
rex. Stultū tibi nomē imposuisti xp̄i. s. cruci
fixi. qui nec sibi pfuit. nec tibi pdesse poterit.
Nūc ergo chananee malefice q̄re non sacri
ficas dijs nostris. Cui christo. Recte voca
ris dagn⁹. q̄a tu es mors mūdi. soci⁹ diaboli
dij autē tui sunt opa manuū hoīm. Cui rex
Inter feras nutritus es. z nō potes nisi fera
lia et hoībus incognita loq̄. Nūc ergo si sa
crificaueris magnos honores a me ꝯseque
ris. sin autē supplicijs ꝯsumeris Nolentez er
go sacrificare in carcerē mitti iussit. ac illos
milites q ad christo. missi fuerāt p xp̄i nomi
ne decollari fecit. Deinde duas formosas pu
ellas. quaz vna dicebaſ nicea z altera aquili
na secū in carcere recludi fecit pmittens eis
multa munera si eū ad peccandū secū allice
rent. Qd̄ vidēs christo. ptinus in orationez
se dedit. Sed cum a puellis vrgeret. surrexit
z ait illis. Quid queritis z ob quā causam
huc introducte estis. At ille claritate vultus
eius pterrite dixerūt. Miserere nostri sācte
dei. vt in deū quē predicas credere valeam⁹
Qd̄ audiēs rex eas ad se duci fecit dicens.
Ergo et vos seducte estis. Per deos iuro. q
nisi dijs sacrificaueritis mala morte pibitis
Que rn̄derūt. Si vis vt sacrificemus. iube
plateas mundari. et oēs ad tēplū ꝯgregari.
Quo facto. cū ille introissēt tēplū. soluentes
cingulū suū posuerūt in colla deoz. et ad ter
rā trahētes in puluerē ꝯfregerūt. dixerūtqz
astātibus. Ite z vocate medicos vt curēt de
os vestros. Tūc iussu regis aq̄lina suspendi
tur. et ligato ad eius pedes igēti saxo mēbra
eius oīa dirūpunſ Que cū migrasset ad dn̄m
soror eius nicea in ignē pijciſ. sed inde illesa
exiēs ptin⁹ decollaſ. Post hoc christo. regi pn̄
tatur. Qui iussit eū virgis ferreis cedi. z cas
sidem ferreā z igneā in caput ei⁹ poni. Dein
de scānū ferreū fieri fecit z christo. ibidē liga
ri z ignē iniecta pice succendi. Sz instar cere
scānum ꝯfringiſ. z christo. illesus egreditur.
Deinde iussit eū ad stipitē ligari. z a. cccc. mi
litib⁹ sagittari. Sagitte aūt omēs in aere su
spēdebanſ. nec ip̄m aliq̄ ꝯtingere potuit Rex
autē putans ip̄m a militibus sagittatū. cū z

eidem inſularet. ſubito vna de ſagittis ab aere veniens et retro ſe vertens regem in oculo percuſſit. et ipm pun⁹ excecauit. Cui chriſto. Craſtina die conſummandus ſum Tu igitur tyranne lutum de ſang̃ne meo facies. oculum inunges. ⁊ ſanitatem recipies. Tūc iuſſu regis ad decollandū ducit̃. et ibi fuſa oratione decollatur. Rex autē modicū de ſanguine ei⁹ accipiēs ⁊ ſup oculū ſuum ponēs ait. In noīe dei et ſcti chriſto. Et cōtinuo ſan⁹ effect⁹ ē. Tūc rex credidit. dās pceptū vt ſi qs deū et ſctū chriſto. blaſphemaret continuo gladio feriretur. ¶ Ambroſi⁹ autem in prefatōe ſic ait de hoc martyre. Chriſtofero tāte vtutis cumulū ⁊ doctrine grām dñe cōtuliſti. vt. xlviij. milia hominum de gētilitatis errore ad xpiani dogmatis cultum coruſcantibus miraculis reuocaret. Qui q₃ niceam ⁊ aquilinā₃ publico lupanari lōgo tēpore ſub meretricia ſorde famulantes. ad caſtitatis habitū puocauit eaſdēq₃ corononā pcipe edocuit. ppterea int̃ igneū rogū ferreo ſcāno ↄſtrict⁹ nimiū calorē nō timuit atq₃ p diem integrū omniū militū ſagittis trāſfigi nō potuit. Ceterū vna ex his carnificis oculū colliſit. cui tamē beati martyris cruor mixt⁹ cū terra lumē reſtituit. ⁊ corporis cecitatē tollēdo illūiauit ⁊ mentem. Nā ⁊ apd te veniā impetrauit. atq₃ vt morbos et infirmitates repellat ſuppliciter obtinuit.

XCVI A

De ſeptem dormientibus

Septem dormientes in ciuitate epheſi orti ſūt. Decius autē impator pſequens xpianos. cum veniſſet epheſum iuſſit edificari tēpla in medio ciuitatis vt omnes cum eo miſcerentur ſacrificijs idolorum. Cū ergo omnes chriſtianos inq̃ri iuſſiſſet. ⁊ vinctos aut ſacrificare. aut mori compelleret tantus penarum terror cunctis inerat. q amicus amicum. et filium pater. et patre₃ filius abnegabat. Tunc in illa vrbe inuenti ſunt chriſtiani ſeptem. Maximinus. Malchus. Marcian⁹. Dyoniſi⁹. Johānes. Serapiō. ⁊ Cōſtātin⁹. Qui hᵉ vidētes nimis dolebāt. Et cū eēnt prim i palacij. ſacrificia idolo₂ ſpnētes in domo ſua ſe celabāt ⁊ ieiunijs et orōnib⁹ vacabāt. Accuſati igit̃ ante deciū ſtatuunt̃. ⁊ cōprobati vaciter xpiani dato eis reſipiſcēdi ſpacio vſq₃ ad rediū decij dimittunt̃. At illi patrimoniū ſuū interī inter pauperes expendentes. inito conſilio in montem celion ſeceſſerūt. et ibi eē ſecreti⁹ decreuerunt. Diu ergo ſic latentes. vn⁹ eorum ſemp miniſtrabat. et q̃tiens intrabat vrbē figura ſe medici ⁊ habitu veſtiebat. Cū ergo deci⁹ in vrbe₃ rediſſet. ⁊ eos ad ſacrificādum pquiri iuſſiſſet Malch⁹ miniſter eo₂ territ⁹ ad ſocios redijt. et eis furorē impatoris indicauit. Qui cum grauiter tererentur. malch⁹ allatos panes eis appoſuit. vt cibo cōfortati fortiores ad plium redderent̃. Poſtq̃₃ aūt cenabāt ſedentes ⁊ colloquētes in luctu et lacrimis ſubito ſicut deus voluit dormierūt. Mane facto cum queſiti fuiſſent ⁊ inueniri nō poſſent et decius doleret q tales iuuenes perdidiſſet. accuſati ſunt q huc vſq₃ in monte celion latuiſſent. et ſua xpianis pauperibus erogantes in ſuo propoſito pmanerēt. Juſſit ergo decius vt parētes eo₂ adeēnt. et cōminatus eſt eis mortē niſi de eis dicerent q̄cq̄d ſcirēt. Illi autē eos ſimilit̃ accuſauerūt. ⁊ diuitias ſuas paupibus expēdiſſe ↄqueſti ſunt. Tūc cogitans q̄d de eis faceret. nutu dei iuſſit os ſpelūce lapidibus obſtrui vt ibi morerentur fame ⁊ inopia circūcluſi. Qd miniſtri quidē fecerūt. Et duo xpiani Theodor⁹ ⁊ Rufin⁹ eorū martyriū deſcribētes. caute int̃ lapides poſuerūt. Mortuo igit̃ decio. ⁊ tota illa generatione p⁹ annos. ccclxxij. anno. xxx. imperij theodoſij pullulauit hereſis eoru₃ qui negabāt reſurrectionē mortuorum. Vñ cōtriſtatus theodoſi⁹ xpianiſſimus impator. q₂ fidē tam impie agitari videbat. in dui⁹ cilicio ſedens in interiori loco p ſingl'os dies flebat. Qd vidēs miſericors de⁹ ↄſolari lugentes ⁊ ↄfirmare ſpem de reſurrectione voluit mortuo₂ et theſaurū ſue pietatis aperiens. ita pdictos martyres ſuſcitauit. Miſit q̄dē in cor cuiuſdā ciuis epheſi vt in illo mōte edificaret ſtabula paſtorib⁹ ſuis. Cementarijs ſpeluncam aperientibus ſurrexerunt ſancti

⁊ ſe inuicē ſalutantes putabant ſe tantū vna
nocte dormiſſe. ⁊ ꝑdianā triſtitiā recordan-
tes īterrogauerūt malchū q̄ eis miniſtraue-
rat. qđ de eis deciꝰ decreuiſſet. At ille rn̄dit.
Sicut dixi in ſero queſiti fuimꝰ vt idolꝭ imo
lemꝰ. Ecce quid de nobis cogitat imperator
Rn̄dit maximianꝰ. Et deus ſcit ꝙ non ſacri
ficabimus. Cūqꝫ ſocios ꝯfortaſſet. iuſſit mal
cho vt empturꝰ panes ad vrbem deſcenďret
⁊ plures q̄ꝫ heri afferēs panes. quid iuſſiſſꝫ
imperator rediens nūciaret. Tollens ergo
malchus .v. ſolidos de ſpelūca exijt. ⁊ videns
lapides miratus eſt. Sed aliud cogitans pa
rum de lapidibus cogitauit. Veniens igiť ti
midus ad portā vrƀ. valde miratꝰ eſt vidēs
ſuppoſitum ſignum crucis. Unde pergens
ad alterā portā dū idē ſignū īuenit vltra mo
duꝫ miratꝰ eſt. Vidēs oēs portas ſigno cru
cis appoſito. et mutatā ciuitatē. ſignanſqꝫ ſe
ad ꝑmam portā redijt ſe exiſtimās ſōniare
Unde ſe confirmans ⁊ vultuꝫ operiens vrbē
ingrediť. ⁊ veniens ad venditores panuꝫ au
diuit hoīes loquētes de xp̄o. ⁊ amplius ſtu
pefactus ait. Quid eſt inq̄t ꝙ heri nemo au
debat xp̄m noīare. ⁊ nūc omēs xp̄m cōfitenť
Puto ꝙ hec non eſt epheſorum ciuitas. q̄a
aliter edificata eſt. ſed aliam ciuitateꝫ neſcio
talē. Et cū interrogās audiſſet hāc eē epheſū
errare veraciť ſe putauit et redire ad ſocios
cogitauit. Acceſſit tn̄ ad eos q̄ panem vēde
bant. Et cū argēteos ꝓtuliſſet mirati vēdito
res dicebāt ad inuicem ꝙ ille iuuēis ātiquū
theſaurū īueniſſet. Malchus vero eos adi-
uicem loquētes vidēs. putabat ꝙ vellēt euꝫ
trahere ad imꝑatorē. ⁊ territus rogauit eos
vt ſe dimitterēt. ⁊ panes et argēteos retiērēt
At illi tenētes eū dixerūt ei Vnđ es tu. quia
theſauros antiquoꝝ imperatorū īueniſti. ī-
dica nobis et erimꝰ ſocij tecū ⁊ celabimus te.
quia aliter celari nō potes. Malchꝰ vero n̄
inueniebat qđ diceret illis pre timore. Illi vō
vidētes eū tacēteꝫ miſſo fune in collo eiꝰ tra-
hebāt ꝑ vicos vſqꝫ in mediū ciuitatis. Et ex
ijt rumor ad omnes ꝙ quidā iuuēis thezau
ros inueniſſet. Congregatis ergo ad eum v
niuerſis et eū mirantibꝰ volebat eis ſatiſfa-
cere ꝙ nihil īuenerat. Et circūſpiciēs omēs
a nemine cognoſci poterat. Et ꝑſpiciens in
populū volebat cognoſcere aliquē de ꝯſan-
guineis ſuis. quos veraciť viuere putabat ⁊
nullū īueniēs ſtabat quaſi inſanꝰ in medio
ipſi' ciuitatis. Qđ cū audiſſet ſanctus marti
nus ep̄s ⁊ antipater procōſul q̄ nuꝑ in vrbē
aduenerat. mādauerūt ciuibus vt eum cau
te adducerēt. ⁊ argēteos eiꝰ. Cūqꝫ a miniſtris
traheretꝛ ad eccłiam putabat ꝙ duceretur ad
imꝑatorē. Ep̄s igiť ⁊ ꝓcōſul mirātes argen
teos. interrogauerūt eū vbi thezaurū incogni
tum īueniſſet. At ille rn̄dit ſe nihil penitꝰ īue
niſſe. ſed de ſacculo parentum ſuorum eoſđ
đnarios habuiſſe. Et interrogatus cuius ci
uitatis eēt. reſpōdit. Bene ſcio ꝙ huius ciui-
tatis ſum. ſi tamen hec eſt ciuitas epheſorū
Procōſul dixit. Fac venire parētes tuos vt
teſtētur pro te. Quos cū nomīaſſet. ⁊ nullꝰ
eos cognoſceret. dicebāt eū ſe fingere vt aliq̄
modo euađret. Et ait ꝓcōſul. Quō credimꝰ
tibi ꝙ h̄ argētum parētum tuorum fuerit.
cum ſcriptura eius habeat pluſq̄m tricētos
ſeptuaginta ſeptem ānos. ⁊ ſit ꝑmorū dierū
decij imperatoris. ⁊ ī nullo ſimiles ſint argē-
teis noſtris. et quomō parētes tui an̄ tātuꝫ
tēpꝰ fuerūt. tu vō iuuenis vis decipe ſapien
tes ⁊ ſenes epheſi. Idcirco iubebo te legibꝰ
tradi. donec confitearis quid inueniſti. Tūc
ꝓcidens malchus an̄ eos dixit. Pro deo do
mini dicite mihi qđ vos interrogo. ⁊ ego di
co vobis qđ eſt in corde meo. Deciꝰ impera
tor q̄ fuit in hac ciuitate vbi nūc eſt. Ep̄us di
xit. Fili nō eſt hodie in terra q̄ decius nomie
tur. imꝑator autē fuit an̄ lōgū tēpꝰ. malchꝰ
autē dixit. In hoc dn̄e ita ſtupeo ⁊ nemo cre
dit mihi. ſꝫ ſeq̄mini me ⁊ oſtendam vobis ſoci-
os meos q̄ ſunt in monte celion. ⁊ ipſꝭ credi-
te. Hoc eniꝫ ſcio ꝙ a facie decij imperatoris
nos fugimus. ⁊ ego ſero vidi ꝙ ingreſſus ē
decius in hāc vrbem ſi tn̄ h̄ eſt ciuitas ephe
ſi. Tūc ep̄s cogitans in ſemetipſo dixit ꝓcō
ſuli. Quia viſio eſt quā deus vult oſtendere
in iuuene iſto. Perrexerūt ergo cum eo. ⁊ ci
uitatis plurima multitudo. Et ingreſſus eſt
ꝑmo malchꝰ ad ſocios ſuos. ⁊ pꝰ eum ep̄s ī
grediēs īuenit inť lapides lrās ſigillatas du
obꝰ ſigillꝭ argēteis. et cōuocato populo legit

eas et audiētibꝰ et admirātibꝰ cūctis.Et vi
dētes ſctōs dei ſedentes in ſpelūca et facies
eoꝝ tanq̄ȝ roſas florētes ꝑcidētes glorifica:
uerūt deū.Statiq̄ȝ epſ ⁊ ꝓcōſul miſerūt ad
theodoſiū imꝑatorē.rogātes vt cito veniret
⁊ miracula dei nuꝑ oſ̄ſa videret.Qui ꝓtinꝰ
ſurgēs de humo ⁊ de ſacco ī q̄ lugebat.glīfi
cās deū.venit a ꝯſtātinopoli ephesuȝ.Et ob
uiantibꝰ ei cūctis aſcēderūt ſimł oēs ad ſpe:
lūcā.Et mox vt ſcti viderūt imꝑatorē.reſplē
duerūt facies eoꝝ ſicut ſol.Et ingreſſꝰ impa
tor ꝓcidit añ eos glīficās deū.Et ſurgēſ am
plexatꝰ eſt eoſ.⁊ ſuꝑ ſinglōs fleuit dicēs.Sic
video vos tanq̄ȝ ſi viderē dñm reſuſcitātez
lazarū.Tūc dixit ſctūs maximianꝰ ad eum.
Crede nob ꝙ ꝓpter te reſuſcitauit nos deuſ
ante diē magne reſurrectiōis.vt credas īdu
bitanť ꝙ reſurrectio mortuoꝝ eſt.Uere enī
reſurreximꝰ ⁊ viuimꝰ.Et ſicut īfās eſt in vte
ro matris nō ſētiēs leſionē.⁊ viuit.ſic fuimꝰ
viuētes iacētes ⁊ dormiētes ⁊ nō ſētiētes.Et
his dictis vidētibꝰ cūctis inclinātes capita
ſua ī terrā obdormierūt.⁊ tradiderūt ſpōs ſu:
os ſ̄m dei iꝑiū.Surgēs aūt imꝑator ceci
dit ſuꝑ eos flēs ⁊ deoſculās eos.Et cū iuſſiſ
ſet fieri loculos aureos ī q̄bꝰ mitterenť.ī ipa
nocte apparuerūt imꝑatori dicētes.vt ſicut
actenꝰ ī terra iacuerāt ⁊ ex tra reſurrexerant
ita eos dimitteret.donec deꝰ iterꝝ eos ſuſcitaret
Juſſit ergo imꝑator locū illū inauratis lapi
dibꝰ adornari.⁊ oēs epōs reſurrectionē con
fitentes abſolui ⁋ Qḋ.ccclxxij.ānis dormiſ
ſe dicunť dubiū ē.pt.q2 anno dñi.ccccxlviij
ſurrexerūt.Deciꝰ aūt regnauit vno tantū an:
no ⁊ tribꝰ mēſibꝰ.ſ.āno dñi.cclij ⁊ ita nō dor
mierūt niſi.cxcvj.annis XCVII A

De ſanctis Nazario et Celſo.

Nazariꝰ dr̄ quaſi
nazarenꝰ.qḋ inꝑretať ꝯſecratꝰ vł
mūdꝰ vel ſeꝑatꝰ vel floridꝰ aut cuſtodiens.
Jn hoīe reꝑiunť h̄ q̄nq̄ȝ.ſ.cogitatio.affectio.
intētio.actio.⁊ locutio.Cogitatio aūt dȝ eſſe
ſctā.affectio mūda.intētio recta.actio iuſta
⁊ locutio moderata.Hec oīa fuerūt in beato
nazario.Habuit enī cogitationē ſctāȝ ⁊ ïnḋ
dicitur ꝯſecratꝰ.Affectionē mūdā.⁊ inde dr̄
mūdꝰ.Jntētionē rectā.⁊ inde dr̄ ſeꝑatꝰ Jntē
tio enī eſt q̄ ſeꝑat oꝑa.q2 ex oclo ſimplici cor
pus lucidum ex oculo nequam corpus te
nebroſum creať.Actōnē iuſtam ⁊ inde diciť
floridꝰ q̄a iuſtꝰ florebit ſicut liliū.Locutiōȝ
moderatā.⁊ inde dr̄ cuſtodiens.q̄a cuſtodi
uit vias ſuas.vt nō delinq̄ret in lingua ſua.
⁋Celſꝰ q̄ſi excelſus.q̄a ſe ſupra ſe extulit dū
etatē puerilē v̄tute animi ſuꝑauit.Horū vi
tam ⁊ paſſionē amḃ.in li.Geruaſij et Pro
thaſij repiſſe dr̄.Jn quibuſdā aūt libris legiť
ꝙ q̄dam ph̄s nazario deuotꝰ eius paſſionē
ꝯſcṗſit.quam ceraciꝰ q̄ ſctōꝝ corpora ſepelie
rat ad caput ipōꝝ poſuit.

Nazariꝰ filiꝰ illuſtriſſimi viri nomīe
affricani.ſed iudei.⁊ beate ꝑpetue
xp̄ianiſſime ⁊ romāoꝝ nobiliſſime
⁊ a beato petro aplo baptizate.cū hrēt.ix.an
nos plurimū mirabatur vidēs patrem ſuū
⁊ matrem ī obſeruatione religionis tam diſ
ſimiliter variari.⁊ ꝙ mater ſua legem baptiſ
mi.pater vero ſuus legem ſabbati ſequereť
Unde cui magis adherere deberet plimuȝ
dubitabat.cum vterq̄ȝ ad fidem ſuā eum at
trahere nitereť.Tādē nutu dei veſtigijs ma
tris adheſit.⁊ a beato lino papa ſacꝝ baptiſ:
ma ſuſcepit.Qḋ pater intelligēs cepit ipſuȝ
a ſctō ꝓpoſito auertere.⁊ tormentoruȝ gene
ra q̄ xp̄ianis inferunť ꝑ ordinem explicare.
Qḋ autē diciť eū a lino papa baptizatuȝ.for
te intelligiť non q̄ tūc papa erat.ſed q̄ futurꝰ
erat.Nazariꝰ enī poſt baptiſmuȝ ſicut infra
patet annis multis ſuꝑuixit.q̄ tamen a ne:
rone martyriū pertulit.q̄ petrum anno vlti
mo ſui imperij crucifixit.Linꝰ autē pꝰ mor:
tez petri papa fuit.Cū aūt patri nulla tenꝰ aſ
ſentiretur.ſed potiꝰ xp̄m conſtātiſſime predica
ret.ad p̄ceſ parentū q̄ ne occidereť timebant
de vrbe roma exijt et ſeptē ſaumarios de pē:
tuȝ diuitijs oneratos accipiens.ꝑ ciuitates
italie venit.⁊ oīa pauꝑibus erogauit.Deci
mo aūt anno digreſſionis ſue a roma placē
tiam et inde mediolanū aduenīēs.ſctōs ger
uaſiū et ꝓthaſium ibidez in carcere detineri
reꝑit.Audito aūt ꝙ nazariꝰ predictos mar:
tyres animaret.cito ad p̄fectum trahiť.et in
ꝯfeſſione xp̄i ꝑdurans.fuſtibus perberatur

Et sic ex vrbe illa piectus. dū de loco ad locū
pgeret. mater eiꝰ que obierat sibi apparuit ⁊
filium suū ꝯfortans vt ad gallias properarꝫ
admonuit. Cūqꝫ ad vrbem gallie q̄ gemellꝰ
dicit aduenisset. ⁊ ibidē plimos ꝯuertisset. q̄
dā mrōna filiū suū noīe celsū elegātē puerū
sibi obtulit. rogās vt ipm baptizaret ⁊ secuꝫ
duceret. Qd̄ pfectꝰ galliarū audiēs. ipm cū
puero celso retro māibꝰ vinctū et collo cate
na ꝯstrictū i carcere reclusit. vt eū in crastio
tormētis afficeret. Tūc vxor sua misit ad euꝫ
asserēs iniustū eē iudiciū vt inocētes occid̄
ret. et deos omnipotētes vidicare ꝑsumeret
Quibꝰ vbꝫ ꝑses correctꝰ. sctōs absoluit. ſꝫ ne
ibi pdicare ꝑsumerēt admonuit ⁊ interdixit
Venit aūt ad vrbē treueris et ibi xp̄m pmus
predicās et multos ad fidē xp̄i ꝯuertēs ibid̄
sibi ecclīam edificauit. Qd̄ audiēs corneliꝰ
vicariꝰ neroni impatori mādauit Qui cētū
milites ad eū capiēduꝫ misit. Quem cuꝫ illi
iuxta oratoriū qd̄ sibi ꝯstruxerat inuenissēt.
manꝰ eꝰ ligauerūt dicētes. Magnꝰ nero te
vocat. Quibꝰ nazariꝰ. Incōpositꝰ rex icom
positos milites hꝫ. Quare eniꝫ veniētes ho
neste nō dixistis. nero te vocat. et venisse. Vi
ctū igit ad nerone ducebāt. ⁊ puerꝫ celsū plo
rantē alapis cedētes. vt sequeretur vrgebāt
Quos cū nero vidisset. iussit eos i carcere re
dudi. donec ipos suppliciis excogitatis peri
meret ¶ Intea cū nero qdā vice ad capien
das feras misisset venatores. subito feraruꝫ
multitudo erūpēs viridariū neronis intra
uit. vbi multos lacerauit. ⁊ plerosqꝫ occidit
intātū vt nero turbatꝰ diffugeret. ⁊ vulnera
to pede vix ad palaciū pueniret. Mltis au
tem diebus illiꝰ vulneris dolore decūbēs. tā
dē nazarii et celsi meminit. ⁊ putauit deos sibi
iratos fuisse eo q̄ tādiu ipos viuere pmisit.
Jussu igitur impatoris milites nazariū cal
cibus tundentes. ⁊ puerū v̄berātes. d̄ carce
re eduxerūt. et coram ipatore statuerūt. Vi
dens autē nero faciē eiꝰ instar solis se fātasti
ce deludi putauit. ⁊ vt magicas artes depōe
rꝫ sibi dixit. ac vt diis imolarꝫ pcepit. Ductꝰ
ergo nazariꝰ ad tēplū. rogauit vt omnes ex
irent. ⁊ sic eo orāte omnia idola sūt cōfracta
Qd̄ audiens nero. iussit euꝫ in mari pcipita
ri. precipiens vt si forte euaderet ipm inseq̄rt
tes igni cōburerēt et puluerem eius in ma-
re pijcererēt. Nazarius igitur ⁊ puer celsus
naui ipōnūtur ⁊ i mediū pelagꝰ pducti ibi p
cipitant. Sed stati circa nauē tēpestas ma-
xima ꝯcitat. ⁊ circa sctōs trāqllitas magna
cernit. Cū illi piclitari timerēt. ⁊ malorꝫ q̄ in
sctōs cōmiserāt. peniterēt. ecce Nazariꝰ cū
puero celso sup aquas ābulās hilari vultu
eisdē apparuit. ac sup nauē ꝯscendēs ipis iaꝫ
credētibꝰ oratione sua mare placauit. ac inde
cū eis ad locū p passus fere. dc. iuxta vrbem
ianuēsem peruenit. Ubi cū diutiꝰ pdicasset
mediolanū tandē vbi sanctos Geruasium
⁊ Protbasiū reliq̄rat venit. Qd̄ cū anolinꝰ
p̄fectus audiuisset euꝫ remanēte celso in do
mo cuiusdā matrōe in exiliū direxit Nazari
us v̄o romā veniēs. et patrē suū iam senem
⁊ xp̄ianum inueniens. quomō ꝯuersus fue
rit inq̄siuit. Cui dixit aplm petrū sibi apparu
isse ⁊ vt pcedētes se ad xp̄m vxorē et filiū seq
retur admonuisse. Deinde a templorū pon
tificibꝰ ad vrbem mediolanū. vnde romam
in exiliū missus fuerat. redire cū iniuria ml
ta cōpellit. Ubi cū puero celso p̄sidi pn̄tat
Qui eductꝰ extra portaꝫ romanam i loco q̄
dr̄ tres muri cum puero celso decollatus est
Quorū corpora cuꝫ xp̄iani rapuissēt. ⁊ in or
tis suis collocassent. in ipa nocte sācti cuidā
noīe ceracio apparētes dixerūt. vt eorꝫ corpo
ra in domo sua ppter neronem pfūdiꝰ sepe
liret. Quibus ille. Queso dn̄i sanate pus fi-
liā meā paraliticā Que cū continuo sanata
fuisset. corpora eorꝫ tulit. ⁊ vt iusserant sepeli
uit ¶ Plogū v̄o tps dn̄s corpora eorꝫ bea
to ambrosio reuelauit. Celsū vero i loco suo
relinquēs nazariū cū sanguie recenti q̄si ead̄
hora sepultū miro odore fragrātē integruꝫ
⁊ incorruptū cū capillis et barba reperiens
ipm ad ecclīam aplorū transtulit. et ibi ho-
norifice sepeliuit. Celsū quoqꝫ inde postmo
dū sustulit et in eadē ecclīa collocauit. Pas
si sūt aūt sꝫ nerone q̄ cepit circa annos domi
ni. lvij. ¶ De hoc martyre sic dicit amb. in p
fatione. Martyr sctūs roseo lustratꝰ cruo-
re nazarius. celeste meruit cōscēdere regnū.
Qui dū p innumera tormētorum supplicia

crudelius vexaret. tyrannicā rabiē fidei con
ſtātia ſupabat. Nec potuit pſecutorū illatiſ
cedere minis qn̄ pſe certāte ipe actor victo
rie xp̄s dn̄s dimicabat. Ducit̄ iterea ad tēplū
idolis prelibare pphanis q̄rū portēta diuio
fult⁹ preſidio mox vt igreſſ⁹ eſt redegit i pul
uerē. Ob h̄ liq̄das maris i vndas lōgi⁹ a ter
ra piect⁹ āgelici muneris famlatu ſolida in
ter fluct⁹ veſtigia pſigebat. O felix ⁊ īclitus
dn̄i preliator. q̄ mūdi aggreſſ⁹ pricipē īnūerā
xp̄i m̄ltitudiē ȝ vite ſociauit etne. O magnū
et īeffabile ſacramētū. vt de illoꝝ poti⁹ ſalute
letet̄ eccl'ia. q̄s puniſſe mūd⁹ exultat. O bea⸗
ta mater natoꝝ ſuoꝝ glorificata tormētis q̄ſ
nō plāctu. nō gemitu ad īferna deducit. ſȝ ad
celeſtia etn̄a migrātes ppetua laude pſequi
tur. O teſtis fragrātiſſime. nitore celeſti ful
gide. c⁹ īeſtimabilis odor ſabeicis p̄pollet a⸗
romatib⁹. Quē ābroſi⁹ reperiēs pēneȝ prō
nū dedit ⁊ medicū. fidei ppugnatoreȝ ſacri p̄lij
bellatorē. Tu dudū m̄lto latitātem puluere
dracmā īuenis accēſa v̄bi v̄tute ſupna. Ut
pateāt cūctis tua xp̄e mūera ſeclis. Angeli⸗
cos cernāt hūanaq̄ȝ lūina vl't⁹. ꝫ ambroſi⁹.
XCVIII. A

De ſancto felice papa

Felix loco liberij i
papā eligit̄ ⁊ ordiat̄. Cū eiȝ liberi⁹
papa nollet arriane hereſi aſſētire. miſſ⁹ eſt i
exiliū a cōſtātio filio ꝯſtātini. ⁊ ibi p trienū
morat⁹ eſt. Quapꝑter vniuerſ⁹ cler⁹ romā⁹
loco ei⁹ felicē ordiauerūt. ipo liberio volēte.
et ꝯſētiēte. Qui q̄dem felix ꝯcilio cōuocato
coraȝ. xlviij. ep̄is ꝯſtātiū ipatorē. arrianū he⸗
reticū. ⁊ duos preſbyteros ſibi fauētes ꝯdē
nauit. Quapꝑter ꝯſtāti⁹ īdigt⁹ felicē de epi
ſcopatu ſuo deiecit. ⁊ liberiū eo pacto reuo⸗
cauit. vt ſcȝ ſolūmō ꝯſtātio ⁊ alijs q̄s felix dā
nauerat cōmūicaret. Libert⁹ igit̄ tedio affe
ct⁹ exilij ī heretica prauitate ſubſcripſit. et ſic
ītantū pſecutio excreuit vt q̄ȝ plurimi ſacer
dotes ⁊ clerici liberio nō ꝓhibēte ītra eccl'iaȝ
ſūt necati. Felix v̄o de ep̄atu deiect⁹ cū i preſi
dio ſuo habitaret. ide educt⁹ martyriū capi
tis obtrūcatōe ꝓmeruit. circa ānos dn̄i. ccclx
XCIX A

De ſctis ſimplicio et fauſtino.

Simplici⁹ et fauſti⸗
nus fratres cum ſacrificare contemnerent
ſub diocleciano rome m̄lta ſupplicia pertule
runt. Tandem data ſuper eos ſententia de
collati ſunt. et in tiberim corpora eorum pie
cta. Soror aūt eoꝝ nōie beatrix eoꝝ corpora
de flumīe leuauit et honorifice ſepeliuit. Lu
creti⁹ aūt prefect⁹ ⁊ ei⁹ vicari⁹ dū prediū ipo
rū ambiret. eā teneri fecit. ⁊ vt idolis immo
laret precepit. Quam renuētē lucreti⁹ nocte
a ſuis ſuis prefocari precepit. Cui⁹ corp⁹ lu
cina virgo rapiēs iuxta fratres ſuos ſepeli
uit. Poſt hoc prefect⁹ lucreti⁹ prediū ipſum
itrauit. Ubi facto amicis ſuis cōuiuio. cum
martyrib⁹ inſultaret ifātul⁹ q̄dam lactēs pā
nis iuolut⁹ de gremio mr̄is q̄ ibi aderat cū
ctis audiētib⁹ exclamauit. Audi lucreti Oc
cidiſti et iuaſiſti. Ecce dat⁹ es i poſſeſſiōȝ ini
mici. Statimq̄ȝ lucreti⁹ timēs ac tremēs a
demone arripit̄. et per tres horas adeo ē ve
xat⁹. vt i ipo cōuiuio moreret̄. Quod videtes q̄
aderāt ad fidē ꝯuerſi ſunt. ⁊ narrabāt oībuſ
paſſiōeȝ ſācte beatricis virginis i conuiuio
vīdicatam. Paſſi ſūt autem circa ānos do
mini. cclxxxvij. C A

De ſancta Martha.

Martha hoſpita
xp̄i ſyro patre eucharia matre
regali ex progenie deſcēdit. Pa
ter eius ſyrie ⁊ maritime m̄ltarum q̄ȝ orarū
dux extitit. Tria autem opida. ſcȝ magdalū
⁊ bethaniam vtrāq̄ȝ ⁊ hieroſolymitane vrb
partē martha cū ſorore iure materne heredi
tatis poſſidebat. Nūq̄ȝ aūt legit̄ virū habu
iſſe. aut hominū cōtuberniū ſubiſſe. Mini
ſtrabat aūt dn̄o nobilis hoſpita. et ſororem
parit̄ miniſtrare volebat. q̄a videbatur ſibi
q̄ ad hiēdū tāto hoſpiti nō ſufficeret etiam
tot⁹ mūd⁹. Poſt aſcēſiōȝ dn̄i cū facta eēt di
ſperſio diſcipl'oꝝ. ipa cū frē ſuo lazaro ⁊ ſoro
re ſua maria magdalena necnō beatus ma
ximin⁹ qui eas baptizauerat. et cui a ſpiritu
ſancto fuerant cōmēdate. multiq̄ȝ alij ab
latis remis velis et gubnaculis omnibus.

alimentiſq̃ȝ.ratib⁹ ab infidelib⁹ includunt.
Qui dn̄o duce marſiliā ꝑuenerūt. Tādē ter
ritoriū aquēſe adeūt.ꝛ ibidē ꝑplm ad fidē cō
uertūt. Erat aūt btā martha valde facūda ꝛ
oib⁹ gratioſa. Erat aūt tūc tp̄is ſup rodanū
in nemore q̊dā int̄ arelatē ꝛ auinionē draco
q̊dā medi⁹ aīal.medi⁹ piſcis.groſſior boue.
longior eq̊.hn̄s dētes vt ſpata acutos.binis
parmis ex vtraqȝ ꝑte mūit⁹. Qui latēs ī flu
mine oēs trāſeūtes ꝑimebat.ꝛ naues ſubmer
gebat. Venerat autē ꝑ mare de galacia aſie.
generat⁹ a leuiathā.q̄ eſt ſerpens aquoſus et
ferociſſim⁹ꝛ bonacho aīali qđ galacie regio
gignit.ꝛ qđ in ſectatores ſuos ꝑ ſpaciū iuge
ris ſterc⁹ ſuū velut ſpiculū dirigit ꝛ q̊cq̊d te
tigerit velut ignis exurit. Ad quē martha a
populis rogata accedens ipm̄qȝ in nemore
quēdā hoīem mādūcātē reperiēs.aquā bn̄
dictā ſup eū iecit.ꝛ crucē quādā ſibi oſtēdit.
Qui ꝓtin⁹ vict⁹ vt ouis ſtās a ſctā martha
ꝓpo cingulo alligat̄ ꝛ ilico a ꝑplo lāceis ꝛ la
pidib⁹ ꝑimit̄. Vocabat̄ autē draco ab incol̄
taraſcon⁹. Vn̄ in h⁹ memoriā locus ille ad
huc vocatur taraſcona q̄ ante vocabat̄ ner-
luc.i.niger luc⁹.eo ꝙ ibi erant nemora nigra
ꝛ vmbroſa. Ibi igit̄ beata martha de licētia
magiſtri ſui maximini et ſororis ſue deīcepſ
remāſit et orationib⁹ et ieiunijs indeſinent̄
vacabat. Deinde congregato ibidē magno
ſororum conuentu et ad honorē beate ma-
rie ſēꝑ v̄ginis magna edificata baſilica ſatiſ
ibi aſperā duxit vitā.carnē et omnē pingue-
dinē oua caſeū et vinū vitās.ſemel tantū in
die edebat. Centies in die totiēſqȝ in nocte
genua flectebat. B ¶ Quadā vice dum
apud auinionē inter vrbē et fluuiuȝ rodani
p̄dicaret.iuuenis quidā vltra fluuiū ꝯſiſtēſ
eius v̄ba audire deſiderans.cuȝ nauigio ca
reret.nudatus natare cepit.ſed ſubito vi flu
minis rapitur ꝛ ꝓtinus ſuffocatur. Cui⁹ cor
p⁹ vix ſecunda die inuētū añ pedes ſctē mar
the reſuſcitādū ꝓñtat̄. Illa v̄o ī modū crucis
ſolo proſtrata talit̄ orauit. Adonay dn̄e ieſu
xp̄e q̄ frēm meū lazaꝝ dilectū tuū oli reſuſci
taſti.reſpice mi hoſpes care ad fidē circūſtā
tiū.et reſuſcita pueꝝ iſtū. Et aꝓprehēſa e⁹ ma
nu dextra mox iuuenis ſurrexit.ꝛ ſacꝝ baptiſ-
ma ſuſcepit ¶ Refert euſebi⁹ in li.v.hiſtorie
eccl'iaſtice.ꝙ mulier emorroiſſa poſtq̄ȝ ſana
ta fuit.in curia ſiue viridario ſuo ſtatuaȝ fec̄
ad imaginē xp̄i cū veſte ꝛ fibria ſic̄ ipȝ viđrat
ꝛ eā ꝓlimū reuerebat̄.herbe v̄o ſub illa ſtatua
creſcētes q̄ añ nulli⁹ erāt v̄tutis.cū fibriā at-
tigerēt tāte v̄tutiſ erāt vt m̄lti īfirmi inde ſana
rent̄. Illā autē emorroiſſā quā dn̄s ſanauit
āhroſi⁹ dicit fuiſſe marthā. ¶ Refert autēȝ
hiero⁹.et hēt in hiſtoria triptita ꝙ iulianus a
poſtata imaginē quā emorroiſſa fecerat in
de ſuſtulit et ſuā ibideȝ collocauit.q̄ ictu ful-
minis ꝯfracta fuit. C ¶ Obitū autē ſuū
ſibi dn̄s añ ꝑ ānū reuelauit. In q̊ toto anno
febrib⁹ elaborās añ octauū diē ſui exit⁹ āge-
licos choros ſororis ſue in celū aīam deferē
tes audiuit. Que mox fratrū et ſoroꝝ ꝯuen
tu ꝯgregato ait. Mei comites ꝛ dulciſſimi
alūni mihi q̄ſo ꝯgr̄tulamini.q̊niā angelicos
choros ſororis mee aīaȝ ad ſedes politicas
ferētes ouāter cerno. O pulcerrima ꝛ mi di
lecta ſoror viuas cū magiſtro tuo ꝛ hoſpite
meo in ſede btā. Statiqȝ btā martha exituȝ
ſuū vicinū p̄ſentiēs ſuos admonuit vt lu̇ia
rib⁹ accēſ circa ſe vſqȝ ad obitū vigilarent.
Nocte v̄o media ante tranſitus ſui diem cu
ſtodibus ſomno grauatis ventus vehemēſ
irruit.et luminaria cuncta extinxit. Illa vero
malignoꝝ ſpūum turbam cernēs orare cepit.
Mi pater hely.mi hoſpes care.congrega-
ti ſūt ad deuorandū me ſeductores mei.ſcri
pta tenētes mala que geſſi. Hely ne elōgeriſ
a me.ſed in adiutoriū meū intēde. Et ecce ſo
rorem ad ſe venientem vidit.que manu fa-
cem tenēs cereos et lāpades inde accendit.
Dūqȝ altera alterā ꝓpo noīe vocaret. Ecce
xp̄s aduenit dicens. Veni dilecta hoſpita.ꝛ
vbi ego ſum illic mecum eris. Tu me ſuſce-
piſti in hoſpitio tuo.ego te recipiam in celo
meo. Et inuocantes te exaudiaȝ amore tuo
¶ Appropinquante v̄o hora ſui tranſit⁹.fo
ras deferri ſe fecit.vt celū poſſet videre. Juſ-
ſitqȝ ſe in terram ſuꝑ cinerem poni.et ſignuȝ
crucis corā ſe teneri.ꝛ in hec v̄ba orauit. Ho
ſpes mi care hāc paupercūlā tuā cuſtodi.ꝛ
ſicut mecū dignatus es hoſpitari.ſic me ſu-
ſcipe in hoſpitio tuo celeſti. Juſſitqȝ vt pal-

ſio ſm̄ lucā corā ſe legeret. Et cū diceret. pat̄
in manꝰ tuas cōmēdo ſpūȝ meū. illa emiſit
ſpūm. Seq̄nti vō die. ſ. dn̄ica dū circa corpꝰ
eiꝰ laudes exolueret. circa horā tertiā apud
petragoricas btō frōtoni miſſā celebrāti. et
pꝰ epl'aȝ in cathedra dormitāti dn̄s apparuit
dicēs ei. Dilecte mi frōto ſi vis adīplere qḋ
olī hoſpite nrē pollicitꝰ es ſurge velocit̄ et ſe
q̄re me. Quo iuſſa cōplēte ſubito ābo tara
ſconū venerūt. ⁊ circa corpꝰ eiꝰ pſallētes. to
tū officiū ābo ceteris rn̄dētibꝰ ꝑegerūt. ⁊ cor
pꝰ eꝰ in ſepulcro ſuis manibꝰ collocauerūt.
Verū dū apḋ petragoricas finitis cātibus
dyaconꝰ euāgeliū lecturꝰ bn̄dictionē petēs
epm̄ excitaret. ille vix excitatꝰ rn̄dit Frēs mei
cur me excitaſtis. Dn̄s ieſꝰ xp̄us ad corpuſ
marthe hoſpite ſue me duxit. ⁊ ipam tradidi
mꝰ ſepult̄e. Dirigite igit̄ illuc velocit̄ nūcioſ
q̄ nob̄ anulū nrūȝ aureū ⁊ cyrothecaſ criſeaſ
deferāt. q̄ dū ad corpꝰ ſepeliendū me aptarē
ſacriſte cōmēdaui. ⁊ ex obliuione dimiſi. q̄a
me tā cito excitaſtis. Miſſi nūcij ⁊ h̄ vt epſ
dixerat inueniētes. anulū ſolāqȝ cyrothecaȝ
attulerūt. aliā vō in hꝰ rei teſtimoniuȝ ſacri
ſta retinuit. Addidit qȝ btūs frōto dicēſ. Cū
pꝰ ſepulturaȝ ab eccl'ia exiremꝰ frat̄ q̄dā illiꝰ lo
ci litteris peritꝰ nos inſecutꝰ dn̄m interrogauit q̄
noīe vocaret. Cui ille nihil rn̄dens. oſn̄dit ei
codicē quē in manu tenebat aptū. in q̄ nihil
aliud erat ſcptū niſi v̓ſiculꝰ iſte In memoria
eṫna erit iuſta hoſpita mea. ab auditiōe ma
la nō timebit in die nouiſſimo. Cū vō codi
cē reuolueret. cūctis folijs h̄ reꝑperit ſcptuȝ.

Cū aūt ad eiꝰ ſepulcrū crebra miracl'a fi
eret. clodoueꝰ rex frācoꝝ xp̄ianꝰ effectꝰ. ⁊ a ſā
cto remigio baptizatꝰ. cū g̃uē renuȝ pateret
dolorē. ad eꝰ tumulū veniēs ſanitatē ītegrā
reportauit. Quappt̄ illū locū ditauit. ⁊ triū
miliarioꝝ ſpacio in giro ex vtraqȝ p̄te roda
ni terrā villas et caſtra dedit. locūqȝ illū libe
rū fecit. Martilla vō eꝰ famul'a vitā ipſiꝰ con
ſcpſit q̄ poſtmodū in ſclauoniā pergēs. ⁊ ibi
euāgeliū xp̄i predicans. poſt decimū annuȝ
a dormitione marthe in pace q̄euit.

CI A

De ſanctis abdon et ſennen.

Abdon et ſennen
ſub decio impatore martyriū paſ
ſi ſunt. Cū eni decꝰ impator babi
loniā cū alijs ꝓuincijs ſupaſſet. quoſdā xp̄i
anos ibi īuenit. quos ſecū ad vrbē cordubā
deducens diuerſ ſupplicijs conſūmauit. Et
eos duo ſubreguli rapiētes. ſ. abdon et ſenē
ſepelierūt. Vnde accuſati et decio p̄ſntati ro
mā poſt eū vinctis catenis ducunt. ⁊ in con
ſpectu decij et ſenatus introducti. aūt ſacri
ficare et rerū ſuarū recipere libertatem. aut
morſibus beſtiarū deuorari iubent. Contē
nētes itaqȝ et expuētes in ſimulacra ad thea
trū pertrahuntur. ⁊ ad eos duo leones ⁊ vr
ſi q̄ttuor dimittunt. Qui cū ſctōs nō tange
rent. ſed etiā cuſtodirent iniectis in eos gla
dijs occidunt. ⁊ ligatis pedibus tracti ſunt
⁊ iactati ante ſimulacrū ſolis. Qui cum ibi
triduo iacuiſſent. q̄rinꝰ ſubdyaconꝰ eos col
legit. ⁊ in domo ſua ſepeliuit. Paſſi ſunt au
tem circa annos dn̄i. cclīij. Tēpore autē con
ſtātini ipſi q̄ttuor martyres eoꝝ corpa reue
lauerūt. ⁊ a xp̄ianis trāſlata ſunt in cimiteri
um pontiani. vbi dn̄s ꝑ eos multa p̄ſtat be
neficia ꝑplo

CII A

De ſancto Germano.

Germanꝰ dr̄ a ger
mine. ⁊ ana qḋ eſt ſurſū. q̄ſi ſupnū
germē. Tria eni reqiunt̄ in ſegete
germināte. ſ. calor naturalꝭ. humor nutrimē
talis. et ratio ſeminalis. Beatꝰ igitur germa
nus dicitur q̄ſi ſemē germināſ. q̄a in ipo fu
it calor ꝑ feruorē dilectiōis. humor ꝑ pigue
dinē deuotionis. ⁊ rō ſeminalꝭ ꝑ v̓tutē p̄dica
tionis. ꝑ quā mltos in fide ⁊ moribꝰ genera
bat. Cuiꝰ vitā ꝯſtātinꝰ preſbyt̄ ad ſctūm cen
ſuriū epm̄ altiſiodorenſem ſcpſit.

Germanꝰ nobiliſſimꝰ genere ī vrbe
altiſiodoro natus. et liberalibꝰ ſtu
dijs plurimū eruditꝰ tandeȝ romā
ad diſcendum iuris ſcientiam eſt profectuſ
Vbi tantum dignitatiſ accepit vt eum ſena
tus ad gallias trāſmitteret. vt apicē ducatꝰ

¶De ſancto germano.

totius burgundie obtineret. Cum ergo alti
ſiodorēſem ciuitatē ceteris diligētius gubˀ
naret. arborē quandā pinū in media ciuita
te hēbat. ad cuiꝰ ramos ꝑ admiratiōe vena
tionis ferarū capita ſuſpēdebat. Sꝫ cū ſctꝰ
amator eiuſdē ciuitatis ep̄s de tl'i eū vanitate
ſepe redargueret. monēs vt etiā illā arborē
incidi mādaret. ne aliq̄ mala occaſio ex hoc
xp̄ianis eueniret. ille nl'latenꝰ acq̄euit. Qua
dam āt vice abſente Germano arborē inci-
dit ⁊ incēdio totā dedit. Qđ Germanus au
diens xp̄iane religionis oblitus. vallatꝰ mi-
litibꝰ illuc aduēit. ⁊ mortē ep̄o itētauit. Ep̄s
aūt diuina reuelatōe Germanū ſibi ſucceſſu
rū agnoſcēs. furēti ceſſit. ⁊ auguſtudunū ꝑ
rexit. Poſtmodū altiſiodoꝝ reuerſꝰ germa
nū in eccl'ia caute ꝯcluſit. ⁊ ibidē eū tōſurās
ip̄m ſibi ſucceſſurū eē p̄dixit. Qđ factū ē. Nā
paulo pꝰ ep̄s feliciṫ obiit. ⁊ germanū plebs
oīs ī antiſtitē poſtulauit. Qui ſubā paupi-
bus erogata. ⁊ vxore in ſororē ꝯmutata cor
pus ſuū ꝑ. xxx. ānos ſic afflixit. vt nunq̄ꝫ pa
nē frumēti. non vinū. nō oleū. nō ſagimen.
nunq̄ꝫ vel ſalē ꝑ ſapore comederit. Bis tñ ī
āno. ſ. ī paſca ⁊ natali in āno vinū ſumebat.
ſꝫ tñ ip̄ꝫ vini ſaporē aq̄s nimiis extinguebat
In refectōe p̄mo cinerē p̄libabat. deinde pa
nem ordeaceū ſumebat. Semꝑ aūt ieiunāſ
nūq̄ꝫ niſi veſpe comedebat. In eſtate vl' hye
me nullā veſtem hūit p̄ter ciliciū ⁊ tunicam
vel cucullā. Que veſtis niſi forte alicui do
naret tādiu ferebaṫ donec attritōe nimia ſol
ueretur. ¶Lectus huꝰ cinere cilicio ⁊ ſacculo
ornabaṫ. Nullū puluinar caput ab hūeris
eius leuabat. ſed ſꝑ gemēs ⁊ ſcōꝝ reliquias
collo gerēs. nūq̄ꝫ veſtimētū. raro calciamē-
ta. ⁊ raro cingulū detrahebat. Suꝑ hoīem
ſiq̄dem fuit oē q̄d geſſit. Talis eni eiꝰ extitit
vita. vt ſi miracul' caruiſſꝫ incredibil' videre
tur Et tanta fuerūt miracl'a. vt niſi merita p̄
ceſſiſſent. fantaſtica putarenṫ. B ¶Ho
ſpitatus in quodā loco cū pꝰ cenā mēſa ite
rum pareṫ. admiratꝰ īterogat cui denuo p̄-
pararēt. Cui cum dicerent ꝙ bonis illis mu
lieribus que de nocte incedunt ꝑpararent.
illa nocte ſanctus Germanus ſtatuit vigi-
lare. Et ecce vidit multitudinē demonū ad

mēſam in forma hoīm ⁊ mulieꝝ venienteꝫ.
Qui eis p̄cipiens ne abirēt. cūctos de fami
lia excitauit. inq̄rēs ſi ꝑſonas agnoſcerent.
Qui cū oēs vicinos ſuos ⁊ vicinas eē dice-
rent. miſit ad domos ſinguloꝝ ꝺmonibꝰ p̄
cipienſ ne abirēt. Et ecce oēs in ſuis lectulis
ſunt inuētī. Adiurati igiṫ ſe demōes eē dixe
runt. q̄ ſic hoībus illudebāt. ¶Eo tēpe btūs
Lupus ep̄s tracaſine florebat. cuiꝰ vrbē cū
Athila rex obſiderꝫ. ſuꝑ portā btūs Lupus
acclamās q̄s eēt q̄ eos ſic impeterꝫ inq̄ſiuit
Cui ille. Ego ſum athila flagellū dei. Quo
ꝯhūilis p̄ſul dei ait gemēs. Et ego ſū Lupꝰ.
heu vaſtator gregis dei. ⁊ indigens flagello
dei. Moxq̄ꝫ portas reſerari iuſſit. Illi autē
diuinitꝰ excecati ꝑ portā ad portā trāſierūt.
neminē aūt videtes aut ledētes. Btūs igitur
Germanꝰ aſſūpto p̄dicto ep̄o Lupo in bri-
tannias vbi heretici pullulauerunt ꝓfectꝰ ē
Sed dū in mari eēnt. ⁊ tempeſtas maxima
oriretṫ. ad orōnem ſcti Germāi ꝓtinꝰ tranq̄l
litaſ mag̃ efficitṫ. Honorifice igiṫ a ꝑplis ſuſci
piunṫ. q̄ꝛ aduentū demōes iā p̄dixerant q̄s
ſanctꝰ Germanꝰ de obſeſſis expulerat. Ve
rum cū hereticos ꝯuiciſſent ad ꝓpria redie
runt. ¶Cū in q̄dam loco infirmꝰ decū
beret. ꝯtigit vt totꝰ ille vicus repētino incen
dio cōflagraret. Qui cū rogareṫ vt inde aſ-
portatus ignē euaderet. ille incēdio ſe oppo
nit. ⁊ vltra citraq̄ꝫ omīa ꝯſumēte flāma ho
ſpitiū eiuſ nō tetigit. ¶Dum ad britānias
iterato rediret. vt hereticos ꝯfutaret. q̄dā ex
diſcipul' eiꝰ g̈ōu ꝯcito eius veſtigia ſeq̄ba
tur. q̄ tñ apđ cordomaꝝ infirmatꝰ occubuit
Rediēs inde btūs Germanꝰ ſepulcꝝ eius
apiri fecit. ip̄mq̄ꝫ vocās ex nomīe quid age
ret. an adhuc ſecū militare cuꝑet requiſiuit.
Mox ille reſidēs cūcta ſibi cōſtare ſuauia.
ac ſe nolle ecōtra vlteriꝰ reuocari rn̄dit Tūc
ſctō annuēte vt req̄eſceret. ille ꝺpoſito capi-
te rurſum in dn̄o obdormiuit. ¶Dū in bri-
tānia p̄dicaret ⁊ ſibi ⁊ ſociis. rex britānie ho
ſpitiū denegaſſꝫ. ſubulcꝰ regis regreſſꝰ a pa
ſcuis. receptā p̄bendā ī palatio ad tuguriū
ꝓpriū referēs. vidit btūm Germanū cuꝫ ſo
ciis fame ⁊ frigore laborāteꝫ Quos ī domo
ſua benigne recepit. ⁊ vnicuꝫ vitulū quē ha-

bebat hoſpitib⁹ occidi p̄cepit. Poſt cenam
ſctũs german⁹ omīa oſſa vituli ſup pellē cō
poni fec̄. ⁊ ad e⁹ orōēz vitul⁹ ſine mora ſurre
xit. Seq̄nti die germã⁹ regi feſtin⁹ occurrit.
et cur ei hoſpitiuz denegauit potenť inq̄rit.
Tũc rex vehementť attonit⁹ ſibi rñdere n̄ po
tuit. Et ille. Egrede inq̄t ⁊ regnũ melioꝛi di
mitte. German⁹ igiť di mãdato ſubulcũ cũ
vxore veire fec̄. ⁊ vniuerſis ſtupẽtib⁹ regem
ꝯſtituit. Et ex tũc reges de ſubulci genere ꝓ
deũtes dñanť gẽti britonũ. ¶ Cũ ſaxones
ꝯ britones dimicarẽt. ⁊ ſe paucos viderent.
ſctōs ide trãſeũtes vocauerũt. ⁊ ab eis p̄di
cati certatiz oēs ad baptiſmi grãꝫ ꝯuolabãt
Die igiť paſce ex feruore fidei ꝓiectis armiſ
ꝓponũt fortiter p̄liari. Qḋ illi audiẽtes au
dacter ꝯ inermes ꝓperãt. Sꝫ germã⁹ latẽs
cũ ſuis oēs ãmonuit vt cũ ip̄e allã clamaret
oēs ſibi vno clamore reſpondeãt. Qḋ cũ fa
ctũ eēt. tãt⁹ hoſtes ſup ſe iã irruẽtes terroꝛ in
uaſit. vt ꝓiectis armis nō ſolũ mōtes ſed ce
lũ ſup ſe ruere putarẽt. cũctiq̄ꝫ diffugerent.
¶ Quadã vice dũ ꝑ auguſtudunũ trãſiẽs
ad tumulũ ſcti caſſiani epi deueniſſꝫ. q̄uo ſe
brẽt inq̄ſiuit. Ille ſtatī ex tumulo cũctis au
diẽtib⁹ ſic rñdit. Dulci q̄ete ꝑfruoꝛ. ⁊ aduen
tũ redẽptoꝛis expecto. Et ille. Quieſce. ꝑ lon
gũ in xp̄o tp̄s. ⁊ ꝓ nobis attẽti⁹ intercede vt
obtinere ſacre reſurrectōnis gaudia merea
mur. ¶ Dũ apḋ rauennã deueniſſꝫ. a regia
placida ⁊ filio ſuo valẽtinião honoꝛifice ſu
ſcept⁹ ē. Hoꝛa v̊o cene regia miſit ei vas ar
genti ampliſſimũ delicatioꝛib⁹ cibis plenũ
Qḋ ille ſic ſuſcepit vt cibos famul' traderet
⁊ ſibi ꝓ paupib⁹ ip̄m vas argẽteũ retineret
Loco v̊o mũeris miſit regine ſcutellã ligne
am panē oꝛdeaceũ ꝯtinẽtēz. Qḋ illa libẽter
recepit. ⁊ vas illud poſtmodũ argẽto texit.
B ¶ Quadã aũt vice dũ p̄dicta regina eũ
ad ꝯuiuiũ inuitaſſet. ille benigne ãnuẽs. ab
hoſpitio ſuo vſq̄ꝫ ad palatiũ. eo ꝙ ieiunijs ⁊
oꝛōnib⁹ ac laboꝛib⁹ eēt ꝑfectus. aſino deferē
te poꝛtatus ē. Sꝫ dũ comederet. aſin⁹ ſancti
Germani moꝛtu⁹ ē. Qḋ regia audiēſ equũ
mire mãſuetudīs ep̄o p̄ſtari fecit. Quē itu
ens ait. Me⁹ mihi aſin⁹ p̄ſteť. qꝛ q̄ me huc
attulit repoꝛtabit. Pergenſq̄ꝫ ad cadauer
ſurge inquit muſcio reuertamur hoſpitio.
Statimq̄ꝫ ſbſiliens ſeip̄ꝫ ꝯcuſſit. ⁊ q̄ſi nihil
mali paſſ⁹ eēt Germanũ ad hoſpitiũ ďpoꝛ
tauit. Sꝫ anteq̄ꝫ de rauenna exiret. p̄dixit ꝙ
nequaq̄ꝫ in h̄ ſecl'o diuti⁹ moꝛareť. Pᵒ⁹ mo
dicũ febre coꝛripiť. ⁊ die ſeptio in dño moꝛiť
et coꝛp⁹ eius ad gallias ſicā regina petierat
trãſpoꝛtať. Obijt circa ãnos dñi. ccccxx.
E ¶ Vex cũ ſctūs Germanus btō Euſebio
vercellēſi ep̄o ꝓmiſiſſꝫ. ꝙ in ſui reuerſiōe ec
cleſiã quã fundauerat ſibi dedicaret. cũ ītel
lexiſſet ſctūs Euſebius btm̄ Germanũ exiſſe
de coꝛpe. eccl'iaꝫ ſuã dedicaturus cereos ac
cendi iuſſit. Sꝫ q̄nto pl⁹ accẽdebãť. tãto pl⁹
extinguebãť. Qḋ vidẽs Euſebius intellexit
dedicatiōem aut alio tp̄e fieri opoꝛtere. aut
alteri ep̄o reſuari. Cum igiť bti Germãi coꝛ
pus vercellas delatũ fuiſſꝫ: mox in p̄dictam
eccl'iam induciť. ⁊ ſtatī cerei oēs diuitus in
flamanť. Tũc ſctūs Euſebius ꝓmiſſionis bti
Germani meminit. ⁊ q̊d viuẽs ſe facturum
ꝓmiſerat. moꝛtuũ feciſſe cognouit. Hoc ita
opꝫ accipi vt nō intelligať de magno Euſe
bio vecellēſi ꝙ tp̄e ipius factũ ſit h̄. Nã ipſe
ſub Valente ipatoꝛe moꝛtuus fuit. et a moꝛ
te ip̄ius vſq̄ꝫ ad moꝛtēz ſancti Germani vl
tra annos. L. effluxerant. Fuit ergo alius eu
ſebius ſub q̊ iſtud q̊d enarrať euenit.

CIII.

¶ De ſancto Euſebio.

Euſebius dicitur ab eu qḋ ē bonũ. ⁊ ſebe q̊d dr̄ elo
q̄ntia vel ſtatio. vl' Euſebius ſo
nat bon⁹ cultus. Ip̄e nãq̄ꝫ hũit bonitatē in
ſanctificatōe ſui. eloq̄ntiam in defenſione fi
dei. ſtationē in ꝯſtantia martirij. bonuꝫ cul
tum in reuerētia dei. A

Euſebius ſp v̊go extñs. dum adhuc
cathecuminus eēt ab Euſebio pp̄
baptiſma ⁊ nomē ſuſcepit. In q̊ ba
ptiſmo manus ãgelice viſe ſũt. q̄ ip̄m de ſa
cro fonte leuauerũt. Matrōa quedã eius
pulcritudīe capta. cuꝫ ip̄ius cubicl'm vellet
adire cuſtodientibus angel' ꝑuenire nō po
tuit. Vñ facto mane ad eius pedes ꝓcidit ⁊
ab eo veniã petijt. Ordinatus p̄ſbiter tanta

ſanctitate emicuit. vt in miſſaꝝ ſolennijs intꝫ
man⁹ eiuſ miſteriū angelicū appareret. Poſt
hꝫ cū arriana hereſ totā ytaliā inficeret. im
patore Conſtātio eidē hereſi fauente. Julia
nus papa Euſebiū ī vcellēſeꝫ epꝫ ꝯſecrauit.
q̄ tūc obtinebat int̄ alias vrbes italie pncipa
tuꝫ. Qd̄ heretici audiētes omēs fores eccl̄ie
claudi fecerūt. At euſebi⁹ vrbē ingreſſus. an
oſtiū maioris eccl̄ie q̄ eſt btē Marie genua
flexit. ⁊ oīa oſtia ſua mox orōe apuit. Ma⸗
xentiū mediolanēſem epm heretica puitate
corruptū. de epatu eiecit. ⁊ p eo viꝝ catholi
cū dioniſiū ordīauit. Sicqꝫ euſebi⁹ totā ec⸗
cleſiā occidentis. ⁊ Athanaſi⁹ totā eccl̄iam
oriētis ab arrianoꝝ peſte purgabāt. Arri⁹
nanqꝫ pſbiter alexandrin⁹ fuit. q xp̄m purā
creaturā eē dicebat. aſſerēs qꝫ erat qn̄ n̄ erat
et qꝫ ppt̄ nos factus ē vt nos p eū tanqꝫ p in
ſtrumentū deus crearet. Et iō magn⁹ Con
ſtantin⁹ celebrari fec̄ nicenū conciliū. vbi er⸗
ror ꝯdēnatus ē. Ipe aūt poſtmodū mirabi
li morte interijt. qꝛ oīa viſcera et inteſtina p
ſeceſſum emiſit. Conſtanti⁹ āt conſtātini fi
lius ipa hereſi corrupt⁹ fuit Quocirca Cō
ſtātinus ipator ꝯ euſebiū plimū indignat⁹
multoꝝ epoꝝ ꝯciliū ꝯuocauit. ⁊ dioniſiū ac
cerſiuit multaſqꝫ ep̄las ad Euſebiū deſtina
uit. q ſciens maliciaꝫ in mltitudine pualere
venire ꝯtēpſit ⁊ ſuā ſenectutē oppoſuit. Vn̄
impator ſtatuit ꝯ eiuſ excuſatōem ī medio⸗
lanēſi vrbe q̄ ppe erat cōciliuꝫ celebrari. Ubi
cū Euſebiū deeſſe videret. iuſſit arrianos fi⸗
dē ſuā deſcribere. ⁊ Dyoniſiū epm mediola
nēſeꝫ ac. xxxiij. epos eidē fidei ſbſcribere. Qd̄
audiēs Euſebi⁹ de vrbe ſua mediolanū pfe
cturus exijt. ⁊ mlta ſe paſſuꝝ pdixit ¶ S
Cū igit̄ ad q̄ndā fluuiū veniſſet vt medio⸗
lanuꝫ pgeret. nauis pcul ex alia pte flumīs
exn̄s eo iubēte ad eū venit. ⁊ ipꝫ cū ſocijs ſīn
gubnatore alio trāſportauit. Tūc ei pdict⁹
Dyoniſi⁹ obuiauit. et ad pedes eiuſ pcidēs
veniā poſtulauit. Cū igit̄ euſebius ab impa
tore nᶜ minis nᶜ blādicijs flecti poſſet. corā
oībus dixit. Vos dicitis filiū minorē eē prē
cur ergo mihi filiū meū ⁊ diſcipulū ptuliſtiſ
Nō eſt eni diſcipulus ſup magiſtꝝ nec ſu⁹
ſup dn̄m ſuū. nᶜ fili⁹ ſup prēm. Qua illi rōe

ꝯmoti. ſtatim cyrographū quē ſcripſerāt. ⁊
cui Dyoniſi⁹ ſubſcripſerat ei obtulerūt. At
ille. Nequaqꝫ p⁹ filiū ſcribā. cui autoritate
preſum. ſꝫ iſtū ſuccēdite. vouūqꝫ cui ſubſcri
bā ſi vultis ꝯſcribite. Sicqꝫ nutu dei ſuccē⸗
ſus eſt cyrogphus. cui dyoniſi⁹ et alij. xxxiij.
epi ſubſcripſerāt. Rurſū ariani aliū cyrog⸗
phū ꝯſcripſerūt. ⁊ euſebio et alijs epis vt ſb
ſcriberēt tradidrūt. Sꝫ cū ab euſebio aīma⸗
ti nullaten⁹ ꝯſentirent. ceperūt plimū gratu
lari. qꝫ cyrogphum cui coacti ꝯſcripſerāt pe
nitus ꝯbuſtū videbāt. Tūc irat⁹ Cōſtātius
euſebiū volūtati arrianoꝝ tradidit Qui ptī
nus ipm d̄ medio alioꝝ epoꝝ rapiētes ⁊ du
rius flagellātes. eū p gduſ palatij a ſummo
vſqꝫ ad imū. ⁊ rurſus ab imo vſqꝫ ad ſūmū
traxerūt. Cū ergo capite ꝯqſſato multuꝫ ſan
guinē fudiſſet. ⁊ adhuc nō aſſentiret. vinctis
poſt tergū manib⁹. p collū cū fune ipm tra⸗
hebant. Ipe autē grās agens dicebat ſe pro
ꝯfeſſione fidei catholice mori eē patū. Tunc
Cōſtantius Liberiū papā. Dioniſiū Pau
linū ⁊ oēs alios epos q eiuſ exemplo fuerāt
animati ī exiliū mitti fecit. Euſebiū vō apd
ſcitopolim vrbē paleſtine arriani duxerunt
⁊ ipm in q̊dam loco ſic artiſſimo recluſerūt
vt eēt illo lōgitudīe breuior. latitudīe angu⸗
ſtior. ita ut curuatus nec pedeſ extēdere. nec
ſe in latus alteꝝ vertere poſſꝫ. capiteqꝫ depſ⸗
ſo hūeros tantū ⁊ cubitos mouere valebat.
Verūtamē Conſtātio defuncto. Julianus
eidē ſuccedēs ⁊ oīb⁹ placere volēs. iubet exu
latos epos reuocari. ⁊ deoꝝ tēpla apiri. ⁊ pa
ce frui ſub lege q̄ quiſqꝫ vellet. Et ſic euſebi
us inde exiēs ad Athanaſium venit. ⁊ q̄nta
paſſus fuerat. eidem expoſuit. Defuncto āt
Juliano ⁊ Iouiniano regnāte ſopitis arri⸗
anis. Euſebius vcellas redijt. ⁊ eū ppl̄s cum
mag̃ exultatōne ſuſcepit. Sꝫ iteꝝ valente re
gnāte arriani repullulāt. ⁊ euſebij domum
vallātes. ⁊ extra domū ſupinuꝫ ipm trahen
tes. lapidib⁹ eū obruerunt. ⁊ ſic ad dn̄m feli⸗
citer migrās in eccl̄ia quā ipe conſtruerat ſe
pultus ē. Fert̄ q̊qꝫ hanc grām ſue ciuitati eu
ſebius a deo ſuis pcibus ipetraſſe. ut nullus
arrianus ibidē viuere poſſit. Uixit aūt ſm
cronicam ad minus. lxxxviij. annis. Floruit

circa annos dñi.cccl.

CIIII. A

¶ De ſanctis Machabeis.

Machabei fuerunt
ſeptē frēs cū matre reuerenda.⁊ ele
azaro ſacerdote.q̄ ꝓ obſuatōe leg̃
cum carnē porcinā nollent comedere.inau
dita ſupliciorꝝ genera ꝑtulerūt.ſm q̊d in.ij.
Machabeorꝝ plenius ꝯtinet.Et notādum
ꝙ eccl'ia oriental' facit feſta de ſcīs vtriuſqꝫ
teſtamēti.occidental' aūt nō facit feſta de ſā
ctis veteris teſtamēti.eo ꝙ ad inferos deſcen
derūt.ꝑterq̄ꝫ de innocētibus.ex eo ꝙ in ipſis
ſingul' occiſus eſt xp̄s.⁊ d' machabeis.Sūt
aūt q̄tuor rōnes q̄re eccl'ia d' iſtis machabe
is licet ad inferos deſcenderint ſolennizat.
Prima eſt ꝓpter p̄rogatiuam martirij.Qꝛ
ei inaudita ſupplicia int' ſctōs veteris teſtamē
ti paſſi ſunt.iō priuilegiati ſūt vt eorꝝ paſſio
merito celebret̃.Hec rō ponit̃ in hiſtoria ſco
laſtica. Scđa ē ꝓpt' repñtatōnem miſterij.
Septenariꝰ ei nūerus ē nūerꝰ vniuerſitatiſ
Significant̃ ergo in iſtis oēs prēs veteris
teſtamēti celebritate digni. Nā licꝫ de ipſis
non ſolēnizat eccl'ia. tum qꝛ ad limbū deſcē
derunt.tū qꝛ m'titudo multorꝝ nouorꝝ ſubi
trauit.in his tñ ſeptē impēdit oībꝰ reueren
tiam.qꝛ ꝑ ſeptē vt dictū eſt.vniuerſitas deſi
gnatur.Tercia eſt ꝓpt' exemplū patiendi.ꝓ
ponūtur enī in exēplū fidelibꝰ. vt ſm horū
ꝯſtantiā ad zelū fidei animent̃.⁊ ad patiēdū
ꝓ lege euāgelij ſic illi ꝓ lege moyſi fortiꝰ acci
gant̃.Quarta ē ꝓpt' cām ſupplicij. Naꝫ ꝓ de
fenſiōe legis ſue talia ſupplicia paſſi ſūt.ſic ⁊
xpiani ꝓ defenſiōe legis euāgelice patiunt̃.
Has tres vltimas rōes aſſig̃t magiſter Jo
hānes beleth in ſūma de officijs.cap'lo.v.

CV. A

¶ Ad vincula ſancti Petri.

Feſtum ſancti Pe
tri apl'i q̊d ad vincl'a d'r.q̄drupli
ci d' cā inſtitutū fuiſſe putat̃.ſ. in
memoriā libatiōis Petri.in mēoriā libera
tionis Alexandri.ꝓ deſtruēdo ritu gētiliū
et ꝓ impetrāda abſolutōe ſpūaliū vinclorꝝ.
¶ Prima ergo cā eſt in mēoriāꝫ libatōnis
petri.Nā ſic d'r in hiſto.ſcolaſtica Herodeſ
agrippa romā adijt.⁊ ibi Gayo nepoti tybe
rij ceſaris familiariſſimꝰ extitit.Quadā āt
die cū eēt Herodes in curru cū Gayo leua
tis in celū manibꝰ ait. Utinā viderē mortē
ſenis.⁊ te dñm totius orbis.Sꝫ h auriga he
rodis audiuit.⁊ Tiberio ꝯtinuo intimauit
Quappē indignatꝰ tiberiꝰ ceſar herodē re
cluſit in carcerē.Ubi dū q̄dā die iuxta arbo
rē innixꝰ eēt.cuiꝰ frondibꝰ inſidebat bubo.
vnus de ꝯcaptiuis peritus in augurijs dix
it ei.Noli timere.qꝛ cito liberaberis.⁊ intan
tū ſublimaberis ꝙ amicos tuos in tui inui
diā ꝯcitab.⁊ in hac ꝓſpitate morieris.Quā
cito aūt hꝰ generis aīal ſup te videris.vltra
q̄ntū diē viuere nō valeb.Pꝰ aliq̄t tp̄s Ty
beriꝰ morit̃.⁊ Gaius in īpiū ſblimat̃.q̊ q̊dē
herodē de vincul' libauit ⁊ magnifice ſubli
matū regē in iudeā miſit.Cunqꝫ veniſſꝫ.mi
ſit manus vt aſſligeret quoſdam de eccl'ia.
Occiſo aūt Jacobo frē Johis gladio ab eo
dem añ dies azimorꝝ vidēs qꝛ h gr̃tum eēt iu
deis.in diebꝰ azimorꝝ Petrꝝ apphendit.et ī
carcerē miſit.volēs poſt paſca ꝓducere eūꝫ
ꝑplo.Angelus aūt noctu eidē aſſiſtēs.mira
biliter eū a vinclorꝝ nexibus libauit ⁊ ad mi
niſteriū p̄dicatōis liberꝝ ire iuſſit.Facinꝰ āt
regis dilatōem ñ patit̃ vltōis.Seq̄nti vero
die cuſtodes ad ſe venire fec.vt ꝓ fuga petri
diris eos penis afficeret. Hoc tñ impeditꝰ
eſt facere.ne ſolutio petri alicui nocerꝫ.Nā
ꝯtinuo in ceſareā deſcendit.⁊ ibi ꝑcuſſus ab
angelo expirauit.¶ Eteni ſic refert Joſephꝰ
in.xix.antiq̄tatū libro.cum ceſaream adue
niſſet.⁊ ad eū totiꝰ ꝓuintie viri vnanimit' cō
ueniſſent.ille fulgēti veſte ex auro argētoqꝫ
mirabilit' ꝯtexta indutꝰ incipiēte die ꝓcedit
ad theatrꝝ.Ubi cum p̄mū ſol' radios veſtis
argentea ſuſcepit.repercuſſo ſplendore du
plicatam ſpectātibus lucē fulgor metalli
vibrātis effudit.vt intuētibꝰ ꝑſtringerꝫ aciē
terror aſpectꝰ.Et ꝑ h plꝰ aliq̊d de eo qꝫ hūa
ne nature eſt artifex arrogātia mentiretur.
Jlico adulātis vulgi ꝯcrepant voces dicen
tis.hucuſqꝫ vt hoiem te tenuimꝰ.ſed ex h iā
ſup̄ humanā naturā te eſſe fatemur.Et duꝫ

adulatorijs demulceret̄ honoribus. ⁊ obla/
tos ſibi diuinos honores nō reſpuerꝫ. reſpi
ciēs vidit inſidentē ſuꝑ funiculuꝫ capiti ſuo
angelū. id ē bubonē mortis eius prime nū
ciū. reſpiciēſqꝫ ad ip̄m̄ dixit. En ego deꝰ ve
ſter morior. Sciebat eīꝫ iuxta ꝓdictōem au
guris ſe īfra q̇nqꝫ dies moriturꝫ. Et ꝯtinuo
ꝑcuſſus ꝑ q̇nqꝫ dies v̓mibꝰ eū corrodētibꝰ
expirauit. Hec ioſephꝰ. ¶ In memoriā igi
tur tā mire liberatōis. ꝓncipis apl'orꝫ a vīcu
lis. ⁊ taꝫ dire vindicte in tirānū ꝯtinuo ſubſe
cute. eccl'ia feſtū ſcti Petri ad vincl'a ſolēni
ꝫat. Vn̄ ⁊ epl'a in miſſa canit̄ in q̄ h̄ liberatio
facta fuiſſe ꝑhibet̄. ⁊ ſc̄m hoc videt̄ ꝙ h̄ feſtuꝫ
d̄beret vocari Petri a vincul'. B ¶ Sc̄da
cā inſtitutōiſ extitit. Quoniā Alexāder pp̄
qui ſextꝰ poſt btm̄ Petrꝫ rexit eccl'iam ⁊ her
mes ꝑfectus vrb̄ Rome q̄ ꝑ alexandrꝫ ad fi
dem ꝯuerſus fuerat. a Quirino tribuno in
diuerẛ locis in cuſtodia tenebant̄. Dixitqꝫ
tribunꝰ ad Hermē prefectū. Miror te virū
prudentē honorē dimittere ꝑfecture. et vitā
aliā ſomniare. Cui hermes dixit. Et ego an̄
hos ānos h̄ omīa deridebā. ⁊ hāc vitā ſolaꝫ
eſſe putabā. Rn̄dit q̇rinus. Fac ergo ꝓbare
me ꝙ aliā vitā noueris eē. ⁊ ꝯtinuo fidi tue
diſcipulū me hēbis. Cui hermes dixit. San
ctus Alexāder quē tenes in vincul'. ip̄e hoc
meliꝰ te docebit. Tūc q̇rinuſ maledicēs her
mem ait. Ego tibi dixi vt me ꝓbare faceres
hoc. ⁊ nūc me mittis ad Alexādrꝫ quē ꝓ ſu
is ſceleribꝰ teneo vinculatū. Verūtn̄ ſuꝑ te
et alexandrꝫ cuſtodiā duplicabo. ⁊ ſi ip̄m te
cum vel te cū ip̄o inuenire potero. vere fidē
tuis ⁊ eius dictis vl' ſmonibꝰ adhibeo. Fec
q̊d dixit. Et alexandro h̄ hermes ꝯtinuo in
dicauit. Orante igit̄ ſctō alexandro angelꝰ
ad eū venit. ⁊ ip̄m ad hermē ī carcerē duxit.
Et inueniēs eos q̇rinus inſimul' plurimū ad
miratꝰ ē. Et cū hermes q̇rino narraret quō
alexander filiū ſuū mortuū ſuſcitaſſet. dixit
alexandro q̇rinus. Habeo filā gutturoſam
noīe balbinā Promitto igit̄ me tuā recipe
fidem. ſi filie mee impetrare poteris ſaluteꝫ
Cui alexander. Vade citius. ⁊ ip̄am ad car/
cerē meū adducito. Cui dixit Quirinus Cū
hic ſis quō in carcere tuo te potero inuenire

Ad quem Alexander. Vade cito. qꝛ qui me
huc adduxit. ille me illuc cito reducet. Per/
gēs igit̄ quirinꝰ filiā ſuā ad carcerē alexādri
adduxit. ⁊ ibidē ip̄um inueniēs. ad pedes ſu
os ſe ꝓſtrauit. Tūc filia eiꝰ cepit vincl'a ſācti
alexandri d̄uote oſculari vt ſanitatē recipe
ret. Cui alexander dixit. Noli filia haſ meas
oſculari cathenas. ſꝫ boias ſcti Petri diligē
ter inq̇re q̄s deuote oſculans recipies ſani
tatem. Quirinꝰ igit̄ ī carcere vbi petrus de
tentꝰ fuerat diligent' boias inq̇ri fecit. eaſqꝫ
cum inueniſſꝫ filie ſue oſculādas dedit. Illa
mox vt oſculata ē vīcula. ſanitatis ē integre
bn̄ficiū aſſecuta. Tūc q̇rinus veniā petens
alexandrꝫ de carcere extraxit. et ip̄e cū fami/
lia ⁊ alijs q̄ꝫplibus baptiſma ſuſcepit Tunc
ſctūs Alexander h̄ feſtū in kalen̄. Auguſti
celebrandū inſtituit. et in honorē apl'i petri
eccl'iam fabricauit. vbi vīcula repoſuit. ⁊ ad
vincula nomīauit. In hac ſolēnitate ad p̄di
ctā eccl'iam magnꝰ fit ꝯcurſus ꝑpl'i. ⁊ ibideꝫ
ꝑpl'us vincula oſculat̄. C ¶ Tercia cā in
ſtitutionis ſc̄m Bedā hec ē. Octauianꝰ ip̄e
rator ⁊ Anthoniꝰ ſibi inuicē affinitate ꝯiū
cti. ſic int̄ ſe mūdi totius iperiū diuiſerūt. vt
Octauianus in occidente italiā. galliā ⁊ hy
ſpaniā. Anthoniꝰ v̓o in oriente aſiā pontuꝫ
et affricā poſſideret̄. Anthoniꝰ āt laſciuꝰ et
lubricꝰ cū ſororē octauiani in vxorē h̄ret. ip/
ſam repudiauit. ⁊ cleopatrā reginā egipti ī
vxorē accepit. Ob h̄ indignatꝰ Octauianꝰ
manu armata in aſiaꝫ ꝯ̄ Anthoniū ꝓcedit.
et ip̄m in oībꝰ ſuꝑauit. Tūc anthoniꝰ ⁊ cle/
opatra victi fugerūt. ac ſemetip̄os ꝑ dolore
nimio occiderūt. Egipti igit̄ regnū octauia
nus deſtruxit. ⁊ romanā ꝓuīciā fecit. Ind̄
in alexandriā perexit. ⁊ oībus eā diuitijs ſpo
lians romā ip̄as trāſuexit. Vn̄ rēpublicam
auxit. ita ꝙ ꝓ vno denario daret̄ q̊d prius ꝓ
q̄tuor vendebat̄. Et qꝛ ciuilia bella valde vr
bem vaſtauerāt. ita eā renouauit vt diceret.
Inueni latericiā relinq̊ marmoreā. Qꝛ igit̄
in tātum rēpublicā auxit. auguſtus primo
oīm vocatꝰ ē. Vn̄ ⁊ ab eo auguſti dicti ſunt
q̄ ſibi in iꝑio ſucceſſerūt. ſic a Julio ceſare
eius auūculo ceſares appellant̄. Vn̄ ⁊ hunc
mēſem auguſtū q̄ prius ſextilis dicebat̄. qꝛ a

martio ſextꝰ erat. ꝓ́pl'us ſuo noīe intitulauit
eū Auguſtū vocāſ. In memoriā itaqȝ ⁊ ho
noꝛē victorie illiꝰ quā ꝑma die auguſti Oc
tauianus hūit. oēs romani hac die ſolēniza
bant vſqȝ ad tp̄s Theodoſij impatoris q̄ ce
pit regnare anno dn̄i. cccc.xxvj. Eudoxia igi
tur filia p̄dicti theodoſij imꝑatoris vxoꝛ va
lentiniani. hierl'mā ex voto ꝑrexit. Ubi q̄dā
iudeus ꝑ magno mūere duas ei cathenas
obtulit. q̄bus ſub Herode Petrꝰ apl's vin
ctus fuit. Cum igiť Romā rediſſet in kal'n.
auguſti. ⁊ in honoꝛē imꝑatoris gentil' roma
nos ſolēnizare videret. dolēs ꝙ dānato hoi
tantꝰ honoꝛ exhiberet. cogitanſqȝ ꝙ nō eos
de facili a tali cultura ⁊ ꝯſuetudie reuocare
poſſet. cogitādo tractauit vt obſuātia q̄dē
ſic ſtaret. ſȝ in honoꝛē ſcti Petri fieret. ⁊ illū
diē vniuerſus ꝓ́pl'us ad vincula nomīaret.
Habita igiť collatōe cū btō Pelagio papa
ꝓ́pl'm blandis exhoꝛtatōnibus induxerunt.
vt obliuioni traderet memoria ꝑncipis pa
ganoꝝ. ⁊ celebris fierȝ mēoꝛia ꝑncipis apl'o
rū. Qd' dū cūctis placuiſſet. illa catenas q̄s
de hierl'm attulerat ꝓtulit ⁊ populo oñdit.
Papa vō ⁊ illā catenā ꝓtulit q̄ ſub Nerōe
idē apl'us vinctꝰ fuit. Hac ergo illis ſociata
ita miraculoſe vna cathena facta ē. ac ſi ſp
vna ⁊ eadē extitiſſȝ. Un̄ papa ⁊ regia ꝓtinꝰ
ſtatuerūt. vt q̄d hoim indiſcreta religio fa
ciebat gētili dānato. in meliꝰ mutata facerȝ
apl'oꝝ ꝑncipi petro. Ipa igiť vincula papa
cū regina in eccl'ia ſcī Petri ad vincula po
ſuit. ⁊ ipam muneribꝰ multis et priuilegijs
magnis dotauit. ac p̄dictā diem vbiqȝ cele
brem foꝛe inſtituit. hec Beda. Idē dicit Si
gibertus. ¶ Quāte āt v'tutis hȝ cathena fu
it anno dn̄i. cccclxiiij. apparuit. quendā enȝ
comitē ipatoris Othonis ꝓpinquū dyabo
lus añ oculos oīm tā crudel'r arripuit. vt ſe
ip̄m dentibꝰ laceraret. Tūc iuſſu impatoris
ad Iohēm papā duciť. vt cathena ſcti petri
eius collo circūdareť. Sed cū q̄daȝ alia ca
thena furentis collo fuiſſȝ impoſita. ⁊ nichil
ex hac ꝓueniſſet ſalutis. nimirū vbi nil late
bat virtutis. tandē v'a petri cathena ꝓduci
tur. ⁊ furentis collo imponiť. Tante aūt vir
tutis pōdus diabolꝰ ferre nō potuit. ſȝ mox
coꝛam omibꝰ exclamās abſceſſit. Tūc theo
doꝛicus meteñ ep̄s ipam cathenā arripuit.
et eā ſe nullatenꝰ dimiſſuꝝ niſi manus ſibi
p̄cideret. aſſeruit. Cum igiť ſup hoc int' ep̄m
⁊ papā alioſqȝ clericos g'uis oꝛireť ꝯtentio.
impatoꝛ tandē ip̄m litigiū ſedauit. ⁊ ep̄o ex
ip̄a cathēa a papa anulū ip̄etrauit. ¶ Nar
rat Miletꝰ in crōica. ⁊ idē hētur in hiſtoꝛia
tripita. ꝙ his diebꝰ apd' epyrum draco in
gens apparuit. in cuiꝰ oꝛe Donatꝰ ep̄s v'tu
te inſignis expuens mox eū occidit. priꝰ tñ
añ eius faciē digitis crucē deſignās. ⁊ eidē
oñdens. Quē vix octo iuga boum ne eius
putredine aer inficereť ad locū incendij tra
here potuerūt. Idē q̄ȝ ait ibidē. ⁊ in eadē tri
ꝑtita hiſtoꝛia habeť ꝙ in creta diabolꝰ i ſpe
cie Moyſi ſe poſuit. Qui iudeos vndecū
qȝ ꝯgregās ſup magnū mōtis p̄cipiciū iux
ta mare eos duxit. Quos dū ad terrā ꝓmiſ
ſionis ſicco pede ſe p̄eūte ducere polliceret
innumeros enecauit. Un̄ credit ꝙ diabolꝰ
indignatꝰ. qꝛ occaſione iudei q̄ regie cathe
nā dederat plauſꝰ octauiani ceſſauit. de his
ſe tal'r vindicauit. Multi autē ex hijs q̄ eua
ſerunt. ad baptiſmi grām ꝯuolarūt. Cū enī
mons ip̄e decliuis incūberet. ⁊ illi ſeſe euol
uerent. ꝑ́oꝛes tā acutis rupibꝰ lacerati q̄ȝ ī
mare p̄focati moꝛtui ſunt. Cunqȝ reliq̄ idȝ
facere vellēt. ⁊ de prioꝛibꝰ q̄d eis acciderit ig
noꝛarent. quidā piſcatoꝛes inde tranſeūtes
malū quod acciderat narrauerūt eiſdem. ⁊
ſic illi conuerſi ſunt. Hec in hiſtoꝛia triꝑtita
D ¶ Quarta cauſa inſtitutiōis hic aſſig
nari poteſt. Dominꝰ enim a vinculis petꝝ
miraculoſe abſoluit. ⁊ eidem ligādi ⁊ abſol
uendi poteſtatē dedit. Nos autē vinculis
peccatoꝝ obligati tenemur ⁊ abſolui īdige
mus. Ideo igitur ip̄m in ſolennitate que di
citur ad vincula honoꝛamꝰ. vt ſicut ip̄e a vī
culis abſolui promeruit. ⁊ ſicut abſoluendi
a domino poteſtatē accepit. ſic ⁊ ip̄e a pecca
toꝛum vinculis nos abſoluat. Hāc vltimā
inſtitutōis cauſam non nullā extitiſſe quis
de facili ꝑpendere poteſt. ſi videat ꝙ abſolu
tionem a vinculis in apoſtolū factā epiſto
la cōmemoꝛat. abſoluēdi ꝑtātē ſibi ꝯceſſam
euāgeliſta recitat. abſolutiōem ab ip̄o nob

fiendam hodierna orō poſtulat. ¶ Q₃ aūt
p claues q̄s accepit interdū etiā₃ dānādos
abſoluat. in q̄dā miraclō q̄d legit̄ i libro mi
raculo℞ btē v̄gīs ſatis claret. Apd̄ nāq₃ Co
loniā vrbē in mōaſterio ſc̄ti petri erat q̄dā₃
mōach⁹ leuis lubric⁹ ꝛ laſciuus. Hic dū ſbi
ta morte fuiſſ₃ p̄uētus demōes ipm accuſa
bāt. ꝛ q̄lib₃ pctō℞ genera ꝯ ipm clamabant
Unū dicebat. Ego ſū cupiditas tua. q̄ ꝯ dei
p̄cepta tam freq̄nt̄ cupiſti. Aliud clamabat
Ego ſū vana glīa. q̄ te apd̄ hoīes iactant ex-
altaſti. Alid̄ aūt. Ego ſū mēdaciū in q̄ mētiē
do peccaſti. et cet̄a ſil̄r. Ecōtra q̄dā bōa opa
q̄ fecerat ipm excuſabāt dicētia. Ego ſū obe
dientia quā ſenioꝛib⁹ ſp̄ualibus exhibuiſti
Ego ſū pſalmo℞ cātus. quē freq̄nter deo cō
ciniſti. Sc̄ts āt petr⁹ c⁹ erat mōach⁹ ꝓ ipo
dep̄caturus deū adijt. Cui rn̄dit dn̄s Nun
q̄d nō ꝓph̄a me inſpirāte dixit. Dn̄e q̄s hita
bit in tabnaculo tuo. aut q̄s req̄eſ. i mōte ꝛc.
Qui ingredit̄ ſin̄ macula ꝛc. Quō hic pt ſal
uus eē cū nec ſine macula ſit ingreſſus. nec
ſit iuſticiā opatus. Rogāte igit̄ p eo petro
cū v̄gīe matre dei. hāc dn̄s ſniam ꝓtulit. vt
ad corp⁹ rediret ꝛ ibi pniā₃ ager₃. Tūc ꝯfeſti
petrus claui quā māu tenebat diabolū ter
ruit ꝛ in fugā cōuertit. Aiam v̄o ei⁹ i māu
cuiuſdā q̄ in p̄dicto mōaſterio mōach⁹ fue
rat tradidit. ꝛ vt ad corp⁹ ipam reduceret p̄
cepit. Qui eo p mercede reductōnis popo
ſcit vt ſingul' diebus pſalmū Miſerere mei
deus diceret. ꝛ ſepulturā e⁹ ſepe ſcobis mū
daret. Ipeq₃ d̄ morte rediēs q̄ ſibi ꝯtigerāt
omnibus narrauit.

CVI.

¶ De ſancto ſtephano papa.

Stephanus papa cū m̄ltos gētiliū v̄bo ꝛ exēplo con
uertiſſet ꝛ multa corpa ſc̄to℞ mar
tirum ſepeliſſ₃. a valeriano ꝛ galieno anno
dn̄i. cclx. ſūmo ſtudio q̄rit̄. vt eū ꝛ clericos
aut ſacrificare cogerēt aut ſupplicijs diuerſ̄
punirēt. Dederūtq₃ edictū vt q̄cūq₃ eos ꝓ-
deret totā eo℞ ſubam poſſideret. Quapp̄t
decēde ei⁹ clericis ſtatim ꝯ̄phenſi ſūt ꝛ ſine
audiētia decollati. Seq̄nti die Stephanus
papa ꝯ̄phendit̄ ꝛ ad tēplum martis ducit̄.
vt ibi aut ydolū adoraret. aut capitalē ſniā₃
ſubiret Sed cū templū ingreſſus fuiſſ₃ ꝛ de
um vt ipm tēplū deſtrueret exoraſſet. ſtati
mag̃ ps templi corruit. ꝛ oīs multitudo pre
nimio timore aufugit. Ipe v̄o ad cimiteriū
ſancte Lucie ꝑrexit. Qd̄ audiēs Ualerian⁹.
milites plures ꝑoꝛbus ad eū miſit Qui ve
nientes eū miſſam celebrantē inuenerunt ꝛ
ſtantē intrepidū ac incepta deuote pficiētē₃
in ſua ſede decollauerūt.

CVII.

¶ De inuentione ſancti ſtephani prothomartiris.

Inuentio corpo
ris pthomartiris ſtephani an
no dn̄i. ccccxvij. Honorij pnci
pis āno. vij. facta fuiſſe narrat̄
Repit̄ aūt ei⁹ inuētio tranſlatio ꝛ ꝯiūctio.
Inuētio ipiuſ h̄ ordie facta fuit. Nā cū q̄dā
p̄ſbit̄ nomīe Lucian⁹ i territorio hierlitano
quē Genadi⁹ int̄ illuſtres viros ꝯmēorat. ꝛ
h̄ ſcripſit feria ſexta i ſtratu ſuo q̄eſcer₃ ꝛ pe
ne euigilaret. q̄dā vir ſenex ſtatura pcerus.
vultu decor⁹. barba plixa. pallio candido
amict⁹. cui gēmule auree ꝛ cruces inerant
ꝯtexte. calciat⁹ caligis in ſup̄ficie deauratis
eidē apparuit. Qui manu aureā v̄gā tenēs
tetigit eū di. Sūma cū diligētia nr̄os pate-
facito tumulos. q̄z indecent̄ d̄ſpecto loco re
cōditi ſumus. Uade igit̄ ꝛ dic Johi epō ihe
roſolimitano vt nos in honorabili loco re-
ponat. q̄z cū ſiccitas ꝛ tribulatō mūdū ꝯcuſ
ſerit. nro℞ ſuffragijs de⁹ mūdo ppiciari dcre
uit. Cui lucian⁹ p̄ſbit̄ dixit. Dn̄e q̄s es. Ego
ſū inq̄t Gamaliel. q̄ paulū ap̄lm enutriui.
ꝛ ad pedes meos legē pdocui Qui āt mecū
iacet ſc̄ts ē ſtephanus q̄ a iudeis lapidatuſ
extra ciuitatē piect⁹ ē. vt a feris ꝛ auib⁹ duo
raret. S₃ h̄ oīno ille phibuit cui idē martir
illeſā fidē ſuauit. Ego āt ip₃ cū reuerētia m̄l
ta collegi. ꝛ i meo nouo tumlo ſepeliui Ali⁹
āt q̄ mecū iac₃ ē Nycodem⁹ nepos me⁹. q̄ no
cte Ihm adijt. ꝛ a petro ꝛ Johe ſac℞ baptiſ
ma ſuſcepit. Quapp̄t indigti in eū pncipes
ſacerdotū eū occidiſſent. niſi ob noſtri reue

rentiā deſtitiſſent. Verūtamē oēm ſubſtam
eius diripuerūt. et a ꝑncipatu depoſuerūt
multiſqꝫ eū afficiētes vberibꝰ ſemiuiuū re-
liqrūt Hūc cū ego ī domo mea duxiſſeꝫ. die
bus aliqbꝰ ſupuixit. ⁊ defūctuꝫ iuxta pedes
btī ſtephani ſepeliri feci. Terciuſ vō q̄ mecū
eſt. ipe eſt Abibas filiꝰ meꝰ q̄ āno etatis ſue
xx. mecuꝫ baptiſma ſuſcepit. ⁊ vgo ꝑmanēs
cū paulo diſciplo meo legē didicit Vxor vō
mea Etbea ⁊ ſelemyas filiꝰ meus. q꜡ fidem
xpi noluerūt recipe. nrā neq̄q̄ꝫ digni ſepul-
tura fuere. ſꝫ eos alibi ſepultos iuenies. ⁊ eo
rū tumulos vacuos ⁊ inanes. Hoc dicto
ſctūs gamaliel diſpuit. Lucianꝰ vō euigilans
dūm exorauit. vt ſi hec viſio in vitate fierꝫ. ei
dē ſcdo ac tercio appareret. In ſeq̄nti igitur
feria ſexta eidē ſicꝰ priꝰ appuit. ⁊ cur ea q̄ ſibi
dixerat neglexerit req̄ſiuit. Nō inq̄t dn̄e ne-
glexi. ſed rogaui dn̄m vt ſi h̄ viſio ex deo eēt
mihi tercio appereret. Dixitqꝫ ei Gamaliel.
Quoniā in mēte tua cogitaſti ſi noſ inueni
res quō reliq̄as ſingloꝝ diſcernere poſſes.
ex his q̄ tibi ſb̄ ſilitudine offero ſinguloꝝ lo
culos ⁊ reliq̄as edocebo Oſ̄ditqꝫ ei tres ca
lathos aureos ⁊ q̄rtū argenteū. q꜡ vnꝰ erat
plenꝰ roſis rubentibꝰ. ⁊ alij duo roſ albis.
q̄rtū et oſ̄dit calathū argēteuꝫ plenū croco
Dixitqꝫ gamaliel Hij calathi noſtri ſunt lo
culi. ⁊ he roſe nrē ſunt reliq̄e. Calathꝰ plenꝰ
roſis rubeis eſt loculꝰ ſctī ſtephani. q̄ ſolus
ex nob̄ martirio meruit coronari. Alij duo
roſis albis pleni. mei ⁊ nichodemi ſūt locu-
li. q̄ ſincero corde in ꝯfeſſiōe xpi ꝑſeuerauī-
mus. Quartꝰ vō argenteꝰ croco plenus eſt
abibe filij mei. q̄ cādore vginitatis pollebat
et mūdus de mūdo exiuit. His dictis iterū
diſpuit. Feria aūt ſexta ſeq̄ntis hebdomade
eidē iratꝰ apparuit. ⁊ d̄ dilatōe ⁊ negligētia
ſua eū ḡuit increpauit. Cōtinuo igit̄ Lucia
nus hierlmā adijt. ⁊ Johi epo cūcta ꝑ ordi
nē enarrauit. Pergūt igit̄ cū alijs epis ac-
cerſitis ad locuꝫ ꝑdictū luciano oſtenſum.
Cūqꝫ cepiſſent fodere. t̄ra ꝯcutit̄ ⁊ ſuauiſſi-
mus odor ſentit̄. Ad cꝰ odoris mirā fragrā
tiam meritis ſctōꝝ. lxx. hoīes a diuerſ̄ infir-
mitatibꝰ libant̄. Sicqꝫ in eccliam ſion q̄ eſt
in hierlm. vbi ſctūs ſtephanꝰ archidyacona

tus officō functꝰ ē. cū magno gaudio ſctōꝝ
reliq̄as trāſtulerūt. ⁊ ea ſibi honorifice ꝯdi
derūt. Ea āt hora pluuia mag̃ deſcēdit. Huiꝰ
viſionis ⁊ inuētionis mentiōem facit beda
in cronica ſua. B Hec inuētio ſctī ſte
phani facta ē ea die q̄ eiꝰ paſſio celebrat̄. ⁊ eꝰ
paſſio in hac die fuiſſe d̄r. Feſta aūt ab eccle
ſia mutata ſunt duplici rōe. Pria eſt q̄niā
xpus ideo natꝰ eſt in t̄ris vt hō naſceret̄ in celꝰ
Decuit igit̄ vt natiuitati xpi cōtinuaret̄ na-
tale ſctī ſtephani. q̄ ꝑmus ꝓ xpo martyriuꝫ
ſuſtinuit q̄d eſt naſci ī celo. vt ꝑ hoc notaret̄
vnā ex alia ſeq̄. Vn̄ et cātat̄ de ipo. Heri xpc
natus ē in t̄ris vt hodie ſtephanꝰ naſceret̄ ī
celis. Scda rō eſt. q̄niā feſtū de inuentione
ſolēnius agebat̄ q̄ꝫ feſtū de paſſione. Et hoc
tum ꝓpt̄ reuerentiā natiuitatis dn̄i. tū ꝓpt̄ mlt̄
ta miracl'a q̄ in ipius inuētōe dn̄s oſtendit.
Q꜡ ergo paſſio ipiꝰ dignior ē q̄ꝫ inuētio. et
ob h̄ ſolēnior d̄ꝫ eē. iō ecclia feſtū de paſſiōe
ad aliud t̄ps trāſtulit. in q̄ in ampliori reue
rentia habeat̄. Tranſlatio āt eiꝰ vt ait Au
guſt. h̄ mō fuit. Nā alexander ſenator ꝯſtā
tinopolitanꝰ hierlm cū vxore ſua adijt. ⁊ pro
thomartiri Stephāo pulcerrimū oratoriū
ꝯſtruxit. ac pꝰ eius obitū iuxta eꝰ corpus ſe
ſepeliri fecit. Euolutis ergo ſeptem ānis. iu
liana eius vxor in patriā ſuā volens redire
vtpote q̄ a ꝑncipibꝰ iiuriā patiebat̄: corpꝰ
viri voluit deferre. Qd̄ cū ab epō mltis p̄ci
bus poſtulaſſet. epſ duos locl'os argēteos
ꝓtulit di. Non noui q̄s ſit ex his loculꝰ viri
tui. Et illa. Ego noui. Et impetū faciēs am
plexata ē corpus ſctī ſtephani. Sic ergo dū
corpus viri putat accipe. caſu corpꝰ ꝓtho-
martiris accepit. Cū āt nauim cū corpe cō
ſcendiſſꝫ. hymni audiūt̄ angelici. odor effra
grat. clamāt demōes. ⁊ euā ſuſcitāt tēpeſtatē
dicētes. Ve nob̄. q꜡ ꝓthomartir ſtephanus
trāſit diro nos vberās igne. Cū ergo naute
naufragiū formidarent. ſtephanꝰ iuocat̄. ⁊
ꝯtinuo appuit eis di. Ego ſū nolite timere.
Statiqꝫ tranq̄llitas mag̃ ſb̄ſecuta ē. Tunc
audite ſūt voces d̄monū clamātiū. Impie
ꝑnceps nauē accēde. q꜡ aduerſarius noſter
ſtephanꝰ ē in ea. Tūc ꝑnceps demonū q̄nqꝫ
demōes q̄ nauē incēderēt miſit. Sꝫ angelꝰ

dñi in pfūdū eos dimerſit. Et cū calcedonē
veniſſent. demões clamabāt. Seruꝰ dei ve
nit q ab iniqs lapidatꝰ ē iudis. Cōſtantino
lim igit incolumes puenerūt ⁊ in qdā eccīa
corpus ſcti ſtephani cū mag reuerētia pdi
derūt h Aug. ¶ Coniūctio aūt corpis ſācti
ſtephani cū corpe ſcī Laurētij h ordie facta
fuit. Cōtigit enī Eudoxiā filiā Theodoſij i
peratoris a demone gūit cruciari. Qd cum
patri ſuo pſtātinopolim pſtituto intimatū
fuiſſet. iubet filiā pſtātinopoli adduci. vt ſa
croſanctis pthomartiris ſtephani reliquijs
tangeret. Demō aūt i ea clamabat. Niſi ſte
phanꝰ romā veiat ñ exibo. qñiā ſic ē aplo
volūtas. Qd cum impator audiuiſſz. a cle
ro ⁊ pplo cōſtātinopolitano obtinuit vt cor
pus ſcti ſtephani romanis daret. ⁊ ipi beati
Laurētij corpꝰ acciperēt. Tūc impator Pe
lagio pape ſup h ſcripſit. Papa vō de cōſi
lio cardinaliū impatoris petitioni cōſenſit.
Miſſi igit pſtātinopoli cardinales corpus
ſcti ſtephani romā deferūt. et greci p accipi
do corpe ſcti laurētij pſequūtur. Capue igit
corpus ſtephani recipit ⁊ brachiū eiꝰ dextrū
a capuanis deuotis pcibꝰ obtinet. ⁊ metro
politana eccīa in eiꝰ honore fabricat. Cum
aūt romā veniſſent. ⁊ in ecclīam ſcti Petri
ad vincla corpꝰ deferre vellēt. vectores ſub
ſiſtūt. nc vltra pcedre pñt. Demō āt in puel
la clamabat. Fruſtra laboratis. qꝛ nō hic ſed
apd frēm ſuū laurētū ſedē elegit. Illuc igit
corpꝰ defert. et ad eiꝰ tactuz puella a demōe
liberat. At laurētꝰ aduētui fris ſui qſi pgtu
lans ⁊ arridēs. in alterā ptez ſepulcri ſeceſſit
et medietatē illius vacuā fratri reliqt. Gre
ci vō dū manꝰ apponūt vt laurētiū ferāt ad
terrā velut exanimes corruerūt. Sz orantī
bus p eis papa clero ⁊ pplo. vix ad ſe ad ve
ſperā redierūt. Oēs tñ infra decē dies mor
tui ſunt Latini et q ſibi pſenſerāt in freneſim
verſi ſanari nō potuerūt. qadusqz ſctōꝝ cor
pora inſimlꝰ tumulata fuerūt. Tunc vox de
celo audita ē. O felix roma q corpꝰ laurētij
hyſpani. ⁊ ſtephani hieroſolimitani tā glo
ſa pignora vno claudis mauſoleo. Facta ē
aūt iſta piūctio. ix. kal. Maij. circa ānos do
mini. ccccxxv. ¶ Refert Aug. in li. xxij.
de ciui. dei. ſex mortuos ad inuocatōem ſcti
ſtephani ſuſcitatos. vicz qndā q cū mortuꝰ
ſic iaceret vt ei iā pollices ligarent. iuocato
ſup eū noīe btī ſtephani ptinuo ſuſcitatꝰ ē.
Item qndā puez a plauſtro ptritū. quē ma
ter ad eccīam ſcti ſtephāi deferēs. viuū ⁊ ſa
nū recepit. Itē qndā ſcimonialez q cū in ex
tremo ſpū pſtituta ad eccīam ſcti ſtephani
delata fuiſſet ⁊ ibidez expiraſſet. videntibus
oibus et ſtupētibꝰ ſanata ſurrexit. Item qn
dam puellā apd yponē cuiꝰ tunicā cuz pat
ad eccīam ſcti ſtephani deportaſſz. eā poſt
modū ſup corpus defūcte puelle piecit. et il
la ſtati ſurrexit. Itē qndā iuuenē apud ypo
nē cuius corpꝰ cū inunctū fuiſſz oleo ſancti
ſtephāi ſtati ſurrexit Itē qndā puez q cum
ad eccīaz ſcti ſtephani mortuꝰ fuiſſet delatꝰ
ad iuocatōem ſcti ſtephāi vite eſt ptinꝰ re
ſtitutus. De h martire ſic dic Aug. Mar
tirem iſtū gamaliel ſtolatꝰ reuelauit. Sau
lus ſpoliatus laudauit. Xpus pānis inuo
lutꝰ ditauit. ⁊ pcioſa lapide coronauit. Idē
In ſtephano emicuit pl'critudo corpis. flos
etatis. eloqntia ſmocinātis. ſapia ſctiſſime
mētis. ⁊ opatō diuitatis. Idē. Fortis colūna
dei cū inter lapidiferas manus captatorio
forcipe teneret fide fū dabil' igniebat. ferieba
tur et pducebat. pſtrigebat ⁊ augebat. cede
bat ⁊ ñ vincebat. Idē ſup illd Dura ceruice
⁊c. Hic ñ blādit. ſz iuebit. ñ palpat ſz puocat
nō trepidat ſz inſtigat. Idez. Attēde ſtepha
num pſeruū tuū. hō erat ſic ⁊ tu. d maſſa pcti
erat ſic ⁊ tu. eo pcio redēptus q tu. Et cum
dyaconꝰ erat euāgeliū legebat. qd legis vel
audis ⁊ tu. Ibi inuenit ſcriptū. Diligite ini
micos veſtros. Didicit legendo. pfecit obe
diendo.

CVIII.

¶ De ſancto dominico.

Dominicꝰ dicitur
quaſi dñi cuſtos vl' a dño cuſto
ditus. Vel dr dominicꝰ qntū ad
ethimologiā hꝰ nois qd eſt dñs. Dicit autē
cuſtos dñi tribus modis. ſcz cuſtos hono
ris dñi quo ad deum. cuſtos vinee dñi vel

gregis dñi q̄ ad primū. cuſtos voluntatis
dñi ſiue ꝓceptoꝝ dñi q̄ ad ſeip̄um. Scḋo dr̄
dñicus q̄i a dño cuſtoditus. Dñs eīꝫ cuſto
diuit ip̄um q̄ntū ad triplicē ſtatū ſuū. in q̄ꝝ
p̄mo fuit laicꝰ. in ſcḋo regularis canōicus. ī
tercio vir aplicꝰ. Nā in p̄mo eū cuſtodiuit
faciēdo eū laudabilr̄ incipe. in ſcḋo feruent̄
ꝓficere. in tercio ꝑfectōem apprehēdere. Ter
cio pt̄ dici dñicus ꝑ ethimologiā hꝰ nomīs
dñs. Dñs nāqꝫ dr̄ q̄i donās minas. vel do
nās minus. vl' donās munꝰ. Sic hic Dñi
cus fuit donās. id eſt ꝯdonās minas ꝑ iīu
riaꝝ dimiſſionē. donans minꝰ ꝑ corpis ma
ceratōem. q2 corpi ſuo ſp̄ minꝰ dabat q̄ꝫ ap
petebat. donās munꝰ ꝑ libertatis largitōeꝫ
quia nō ſolū ſua paupibus tribuit. ſed etiā
ſeip̄m pluries vēdere voluit. A

D Ominicus ordīs p̄dicatoꝝ dux et
pat̄ inclitꝰ. ex hiſpanie ptibꝰ villa q̄
dicit̄ Calaregia oxonieñ dioceñ pa
tre Felice. matre vō Johāna noīe ſm carnē
originē duxit. Cuiꝰ mat̄ añ ipiꝰ ortū vidit in
ſomnis ſe catulū geſtantē in vtero ardentē
in ore faculā baiulantē. Qui egreſſus ex vte
ro totā mūdi machinā incēdebat. Cuidā et
matrone q̄ ip̄m ex ſacro fonte leuauerat vi
debat̄ ꝙ puer Dominicus ſtellā ꝑfulgidaꝫ
hr̄ēt in fronte q̄ totū orbē illuſtrabat. Dum
adhuc eēt puerulꝰ ⁊ ſb nutricis cuſtodia cō
ſtitutus. dep̄henſus ē ſepe lectū dimittere ⁊
ſup nudā humū iacere. Miſſus tandē pa
lentiā ad ſtudiū amore ſapie addiſcende. vi
nū ꝑ decenniū nō guſtauit. Ubi cuꝫ fames
valida eēt. libroſ cū omī ſuppellectili vēdidit
et p̄cium eoꝝ paupibꝰ erogauit. Creſcente
iam eiꝰ fama. ab ep̄o oxonieñ. ī ſua eccl'ia ca
nonicꝰ regl'aris efficit̄. ⁊ poſtmodū factꝰ oi
bus vite ſpecl'm a ꝯcanōicis ſupprior ordiat̄
Ip̄e aūt die ac nocte lectōi ⁊ orōni vacabat
aſſidue deū exorās vt ſibi hāc grām infūde
re dignaret̄. q̄ ſe totū aliq̄n ſaluti poſſꝫ impē
dere primoꝝ. In libro q̄qꝫ de collatōibꝰ pa
trū ſtudioſiſſime legēs magnū ꝑfectiōis cu
mulū apprehēdit. Pergēs āt cū p̄dicto ep̄o
tholoſā. dep̄hendit hoſpitē ſuū heretica p̄ui
tate corruptū. Quē ad fidē ꝯuertit. ⁊ q̄ſi q̄n
dam p̄miciarū manipulū future meſſis do
mino preſentauit. ¶ Legitur in geſtis co
mitis mōtis fortis ꝙ cū btūs Dominicus
q̄dam vice aduerſus hereticos p̄dicaſſꝫ. au
toritates q̄s ī mediū pduxerat redegit ī ſcri
ptis. ⁊ cuidā heretico cedulā illā tradidit. vt
ſup obiectis deliberare deberet. Illa aūt no
cte ad ignē hereticis ꝯgregatis. cedulā quā
recepat pduxit ī mediū. Cui ſocij dixerūt vt
in ignē illā piiceret. ⁊ ſi ꝯburi ꝯtingeret eo
rū fides imo pfidia vā eēt. Si vō ꝯburi nō
poſſꝫ. verā fidē romāe eccl'ie p̄dicarēt. Qua
ꝓpter cedula in ignē piicit̄. Que cū aliq̄ntu
lum morā in igne feciſſꝫ. incōbuſta ab igne
ptinꝰ pſiliit. Stupentibꝰ cunctis. vnꝰ ceteis
durior ait. Proiiciat̄ iteꝝ. ⁊ ſic expientia ple
nius reperiet̄ et plenius expiemur v̄itatem.
Proiicit̄ iteꝝ. ⁊ iteꝝ pſiliit incōbuſta. Iteꝝ il
le dixit. Tercio piiciat̄. ⁊ tūc ſiñ dubio rei exi
tum cognoſcemꝰ. Proiicit̄ tercio. ⁊ iterum
incombuſta pſiliit ⁊ illeſa. Heretici āt in ſua
duricia p̄manētes. diſtrictiſſima int̄ ſe iura
tione firmauerunt ne hoc aliq̄s publicaret.
Quidā tn̄ miles q̄ ibi aderat. ⁊ noſtre fidei
aliq̄ntulū adherebat. iſtud miraculuꝫ poſt
moduꝫ publicauit. Factū eſt aūt hꝫ apd̄ mō
tem victorialē. ¶ Simile q̄ddā dr̄ accidiſſe
apud fanū iouis indicta ibidē in diebꝰ illis
ꝯtra hereticos q̄dā diſputatōne ſolenni.
B ¶ Ceteris igit̄ ad ꝓpria redeūtibus ⁊ epi
ſcopo oxonieñ. defuncto ſolꝰ ibidē ſcūs Do
minicus cū paucis remāſit ꝯ hereticos cō
ſtanter verbū dei annūcians. Irridebāt aūt
eum aduerſarij v̄itatis. ſputa. lutū ⁊ hmōi
vilia piicientes in eū. ⁊ a tergo ꝑ deriſu ſibi
paleas alligātes. Cū aūt ſibi interitū mina
rentur imperterritꝰ rn̄debat. Nō ego mar
tirij dignꝰ ſū glīa. nōdū merui iſtā mortem
Quapꝓpt̄ locū trāſiens in q̄ ſibi parate fere
bant inſidie. non ſolū intrepidus. veꝝ etiaꝫ
cantās ⁊ alacer ꝓcedebat. Qō illi admiran
tes dixerūt illi. Nūq̄d nō tu mortis horrore
ꝯcuteris. Quid acturus eras ſi ꝯp̄hendiſſe
mus te. At ille. Rogaſſem vos ne repenti
nis me ſubito ꝑimeretis vlneribꝰ. ſed paula
tim et ſucceſſiue mēbra ſingula mutilātes.
deinde oſtenſis coram ocl'is meis detrun
catis membroꝝ particulis. ipos etiā oclos

¶ De ſancto Dominico

eruentes ad vltimū ſemiuiuū laceratumqꝫ
corpꝰ ſic ꝑmittētes in ſuo ſanguīe volutari
vel ꝓſus ad libitū me necaretis. ¶ Cuꝫ qn
dā repperiſſet ꝑꝑ̄ nimiā quā patiebat̄ inopi
am hereticoꝝ ꝯſortijs adheſiſſe. decreuit ſe
ipm̄ venūdare qtenꝰ ex accepto ꝓcio de ſeip
ſo ⁊ egeſtatis ſit̄ occaſionē ꝓcideret. ⁊ ſub er
rore venundatū libaret. Qḋ ⁊ feciſſꝫ. niſi in-
opie eiꝰ dūna miſcḋia aliter ꝓuidiſſet. ¶ Ali-
as etiā cum q̄dam mlr frēm ſuū ſaracenoꝝ
captiuitate detentū. lamētabiliſibi ꝯq̄ſtiōe
exponeret. nullūqꝫ ſibi ad eiꝰ liberatōem fa
teret̄ ꝯſiliū ſupeſſe. ille intima ꝯpaſſione cō
motus ſeipm̄ ꝓ redemptiōe captiui vēden
dū obtulit. Sꝫ deus q̄ ipm̄ nccāriorē ad re
demptōem ſpūalē multoꝝ captiuoꝝ ꝓuide
tat nō ꝑmiſit. ¶ Hoſpitatꝰ ī ꝑtibus tholo-
ſanis apḋ q̄ſdā matrōas ab hereticis ꝑ oſtē
tatōem religionis deceptas. ꝑ totā q̄drage
ſimā vt ſic clauū clauo retūderet. in pane ſo
lū ⁊ aq̄ frigida cū adiūcto ſibi ſocio ieiuna
uit. Nocte vō vigilans cū nccītas cogebat.
laſſa mēbra ſup nudā tabulam reclinabat.
Sicqꝫ factū eſt vt illas matrōas ad agnitō
nem vītatis ꝑduceret. ¶ Poſt hͨ āt cepit de
inſtitutōne ordis cogitare cuiꝰ officiū eēt ꝑ
mundū ꝑdicando diſcurrere. ⁊ ꝯ̄ hereticos
fidē catholicā ꝯmunire. Cum igit̄ in ꝑtibus
tholoſanis māſiſſꝫ ꝑ decē annos a tranſitu
oxonienſ̄ epī vſqꝫ ad tp̄s q̄ lateranēſe ꝯciliū
debuit celebrari. cū Fulcone tholoſano epo
romā ad ꝯciliū generale adijt. ac a ſummo
pōtifice Innocētio ordinē q̄ ꝑdicatoꝝ dice-
ret̄ ⁊ eēt ꝯfirmari ſibi ſuiſqꝫ ſucceſſoribꝰ po
ſtulauit. Qui cū aliq̄ntulū ſe difficilē exhibe
ret. nocte q̄dam idē pontifex videbat ī ſom
nis ꝙ lateranēſ̄ eccl̄ia gūē ſubito ruinā mi
naret̄. Qḋ dū tremēs aſpiceret ex aduerſo
vir dī dñicꝰ occurrebat. hūeriſqꝫ ſuis ſuppo
ſitis totā illā caſurā fabricā ſuſtētabat. Eui
gilans aūt ⁊ viſionē intelligēs. petitionē vi
ri dei hilariter acceptauit. hortās vt ad frēs
ſuos rediēs. regulā aliq̄ꝫ approbatam ſibi
eligeret. ⁊ ſic ad ipm̄ rediēs ꝯfirmatōem ad
libitū impetraret. Regreſſꝰ igit̄ verbū ſum-
mi pontificis fratribꝰ patefecit. Erant autēꝫ
fratres numero circiter. xvj. Qui inuocato
ſpūſancto regulā beati Auguſtini doctoꝛ̄
et ꝑdicatoris eximij. ipi pit̄er ⁊ re ⁊ nomine
ꝑdicatores futuri vnanimit̄ elegerūt q̄ſdaꝫ
arctiores quidē vite ꝯſuetudines. q̄s ſibi per
formā ꝯſtitutionū obſuādas ſtatuerūt. in-
ſup aſſumentes. Verū interea Innocētio d̄
functo. ⁊ Honorio in ſummū pontificē ſub
limato. ꝯfirmatōem ordinis anno dñi. M.
ccxvj. a ꝑdicto honorio impetrauit. Dū igi
tur Rome in eccl̄ia ſcti Petri ꝓ dilatatōne
ſui ordis exoraret glioſos ꝑncipes apl̄oꝛuꝫ
Petꝝ ⁊ paulū ad ſe veniētes aſpexit. Quo
rum pmꝰ Petrꝰ vicꝫ baculū. Paulꝰ vō ſi-
bi libꝝ tradere videbant̄. addebātqꝫ dicētes
Vade ꝑdica. qꝛ a deo ad hͨ miſteriū es elec-
tus. Moxqꝫ in momēto tēpis videbat̄ ei ꝙ
filios ſuos ꝑ totū mundū diſpſos aſpiceret
incedentes binos ⁊ binos. Quapꝑꝑ̄ tholo
ſam rediens frēs ſuos diſpſit ⁊ q̄ſdam q̄dēꝫ
in hiſpaniā. quoſdā vō pariſius. alios tandē
bononiā deſtinauit. ipē vō Romā reuerſꝰ
eſt. ¶ C ¶ Monachꝰ q̄dā añ ordis ꝑdica
toꝝ inſtitutōēꝫ in extaſi factꝰ. vidit btām vir
ginē flexis genibꝰ et iūctis māibꝰ ꝑ hūano
genere filiū depcantē. Qui dās ſepe pie ma
tri repulſā. tandē inſtante ea ſic ait. Mater
mea qḋ poſſum vel debeo amplīꝰ eis facere
Miſi patriarchas ⁊ pphas. ⁊ paꝝ ſe emen
dauerūt. Veni ego ad eos. deinde miſi apo
ſtolos. ⁊ me ⁊ illos occiderūt. Miſi marti-
res ꝯfeſſores ⁊ doctoreſ. nͨ illꝫ acq̄euerūt Sꝫ
qꝛ ñ eſt fas vt tibi aliq̄d denegē. dabo eiſ me
os ꝑdicatores ꝑ q̄s valeāt illūinari ⁊ mun-
dari. ſin aūt veniā ꝯ̄ illos. Similē viſionē
aliꝰ vidit eodē tp̄e q̄. xij. abbates ciſtercienſ̄
ordis tholoſā ꝯ̄ hereticos ſūt trāſmiſſi. Nā
cū filiꝰ matri orāti rñdiſſꝫ vt ſup̄. Dixit mat̄
Bone fili nō ſm̄ eoꝝ maliciā. ſed ſm̄ tuā mi
ſicordiā agere dhes. Tūc filiꝰ victus pcibꝰ
ait. Ad votū tuū adhuc cū eis hāc miſcḋiā
faciam ꝙ predicatores meos eis mittā. qui
eos moneant ⁊ informēt. ⁊ ſi ſe non correxe
rint amplīꝰ eis nō parcam ¶ Quidā frat̄
minoꝛ qui mlto tp̄e ſocius ſancti Franciſci
extiterat. plibus fratribus de ordine ꝑdica
torum narrauit. cū ſctūs Dñicꝰ rome ꝓ cō
firmatōe ſui ordinis apud papam inſtaret

nocte orans vidit in ſpū xp̄m in aere exñtez et tres lanceas in manu tenentē. ꝛ ꝯ mundū eas vibrantē. Cui velocit̄ mater occurrens qd nā vellz facere inq̄ſiuit. Et ille. Ecce totꝰ mūdus tribꝰ vicijs plenus ē. ſcꝫ ſupbia. ꝯcupiſcentia ꝛ auaricia. ꝛ iō his tribꝰ lanceis ipſum volo ꝑimere. Tūc vͦgo ad eius genua ꝓcidēs ait. Fili chariſſime miſerere. ꝛ tuā iuſticiam miſcdia tēperato. Cui xp̄s. Nōne vides q̄nte mihi iniurie irrogant̄. Cui illa. Tēpera fili furorē. ꝛ paulisp expecta Habeo eni fidelē ſuū ꝛ pugilē ſtrenuū. q̄ vbiqꝫ diſcurrens mūdū expugn̄bit ꝛ tuo dn̄o ſbiugabit. Aliū qꝫ ſuū in adiutoriū ſibi dabo. q̄ ſecuz fidelit̄ decertabit. Cui filiꝰ Ecce placatus faciē tuā ſuſcepi. ſꝫ vellē ego videre q̄s vis ad tātum officiū deſtinare. Tūc illa xp̄o ſcm̄ Dn̄icuz p̄ntauit. Cui xp̄s. Vere bonus ꝛ ſtrenuꝰ pugil iſte. ꝛ ſtudioſe faciet q̄ dixiſti. Obtulit et ſcm̄ Franciſcū. Et hūc xp̄s ſic̄ ꝛ pmū pit̄ cōmēdauit. Sāctus āt Dominicꝰ ſociū ſuuz i viſione ſua diligent̄ ꝯſiderās quē añ nō nouerat. in craſtino in ecc̄ia inuētū ex his que nocte viderat ſiñ indice recognouit. ꝛ in eiꝰ amplexꝰ ꝛ oſcula pia ruēs ait. Tu es ſocius meꝰ. tu pit curres mecū. ſtemus ſil̄ et nullꝰ aduerſarius p̄ualebit. Viſionē qꝫ p̄dictam ſibi p ordinē enarrauit. Et extūc factū eſt eis cor vnū ꝛ aīa vna in dn̄o. qd̄ ꝛ in poſteris mādauerūt ꝑpetuo obſuari [illegible] ¶ Cum q̄ndā nouiciū apulum ad ordinē recepiſſet quidā qui p̄dicti nouicij ſocij fuerant eum adeo ꝯuerterūt. q̄ ad ſeculū iam redire deliberās veſtes ſuas modis oībus expetebat. Qd̄ btūs Dn̄icus audiēs ꝯtinuo orationi ſe dedit. Igit̄ cū dictū iuuenē iam religioſis veſtibus expoliaſſent. ꝛ iam ſua camiſia induiſſent. ille magnis vocibꝰ clamare cepit ac dicere. En eſtuo. en ardeo. en totus exuror. Extrahite extrahite hāc camiſiā maledictaꝫ q̄ me totū exurit. Nullo ergo mō q̄ſcere potuit. q̄uſqꝫ exutus camiſia religioſꝭ veſtibuſ denuo ē indutus. ꝛ ad clauſtꝝ reductus.

Exiſtente btō dn̄ico bononie cū frēs iā ad dormiēdum iuiſſent. quidā frater ꝯuerſus a dyabolo vexari cepit. Quod cum frater Reyneriꝰ lauſanenſis magiſter eius audiſſet. beato Dominico hoc ſtuduit indicare. Sanctus autez Dominicus ad eccleſiam ante altare eum portari fecit. Qui cum vix a fratribus decem fuiſſet deportatuſ. Dixit beatus Dominicꝰ. Adiuro te miſer. vt dicas mihi quare vexas creaturā dei. ꝛ quare et quomō huc intraſti. Qui reſpōdit Vexo eum. quia meruit. Bibit eni heri in ciuitate ſine licentia prioris non adhibito ſigno crucis. Unde tunc intraui in eū in ſpecie bibionis. quin potius ipe bibit me ſimul cum vino. Hoc autem tunc eū bibiſſe verum compertum eſt. Inter hec factū eſt pꝛimū ſignū ad matutinas. Quo audito dyabolus qui in eo loquebat̄ dixit. Amodo hic plus ſtare non poſſum. ex quo capuciati ſurgūt. Et ſic ad orōnem beati Dominici exire compulſus eſt. ¶ Cum in ꝑtibus tholoſanis quoddam flumē tranſiſſet. libri eius nullū habentes conſuatoriū in fluuiū ceciderunt. Die autem tercia q̄dam piſcator ibi hamū proijciens. cum magnū piſcem ſe prendidiſſe putaret. libros ipos extraxit. penitus ſic illeſos ac ſi in aliquo armario fuiſſent. cū omni diligentia cuſtoditi. ¶ Cum ad quoddā monaſterium veniſſet ꝛ fratres quieſcerent. nolens eos inq̄etare. orōne fuſa clauſis ianuis mōaſteriū cū ſocio introiuit. Idem etiā cōpertū eſt cū in ꝯflictu hereticoꝝ cum q̄dam ꝯuerſo ciſtercieñ. fuiſſꝫ Nā cū ſero ad q̄ndā eccliaꝫ deueniſſēt. ꝛ clauſaꝫ inueniſſet. orōne fuſa a btō dn̄ico intra ecc̄iaꝫ ſe ſbito inuenerūt. ꝛ noctē illā totā in orōe duxerūt. ¶ Poſt laborē itineris añqꝫ ad hoſpitiū ꝯueniſſꝫ ſitim ad fontē aliquē extīguere ꝯſueuit. ne in domo hoſpitis plꝰ bibēdo aliq̄m notaꝫ incurreret. ¶ Scolaris q̄dā lubricū carnis patiēs venit in q̄dā feſto ad domū fratꝝ bononia vt ibi miſſā audiret. Contigit aūt tunc miſſā btm̄ dn̄icū celebrare. Cuꝫ āt ad oblationē ventū fuiſſꝫ. dictꝰ ſcolaris acceſſit. ꝛ manū eiꝰ cū m̄lta deuotōe oſculatꝰ ē. Quā cuꝫ oſculatus fuiſſꝫ tātā ex illa ꝑdire ſenſit odoris fragrantiā. q̄ntā in vita ſua nunq̄ꝫ aliq̄ñ expertꝰ ē. Et extūc eſtꝰ libidinis in eo mirabilit̄ refrigiut. adeo vt q̄ añ erat vanꝰ ꝛ lubricus. efficeret̄ poſtmodū ꝯtinēs atqꝫ caſtus

Q̄nta mundicie puritate eius caro polle
bat. cui⁹ odor tā mirabilr̄ sordes mētis pur
gabat. ¶ Sacerdos q̄dā vidēs aliq̄n btm̄
dn̄icum cū suis frībus p̄dicatoꝝ taꝫ feruēt̄
insistere. deliberauit eis adherere dūmodo
nouū testamētū sibi ad p̄dicandū nccāriuꝫ
hr̄e posset. Hec eo cogitāte q̄daꝫ iuuenis ve
nale testamentum sub veste baiulās affuit.
Qđ stati sacerdos cū magno gaudio emit.
Sed dū adhuc aliq̄ntulū dubitaret. fusa ad
deū p̄ce. imp̄ssaq; sup libꝝ exterius cruce. li
brū aperuit. et oc'los ad capitulū qđ p̄mo se
obtulit. mox ꝯiecit. et illđ q̄d in actib⁹ petro
dictū est eidē occurrit. Surge descēde ꝛ va
de cū eis nihil dubitās. quia ego misi illos.
Statimq; surgēs eisdē adhesit. ¶ Cū apd̄
tholosam i theologia regeret magister q̄dā
scientia ꝛ fama p̄clarus. q̄dam mane an̄ diē
duꝫ suas p̄uideret lectōes oꝑ̄ssus somno
caput suū in cathedra paululū recliauit. vi
sumq; est sibi ꝙ septē stelle ei p̄ntarent̄. Qui
cū d̄ nouitate tal' exenij plurimū miraretur
subito in lumīe ꝛ q̄ntitate p̄dicte stelle intā
tum creuerūt ꝙ totū mūdum illūinauerūt
Qui euigilās q̄d nā sibi h̄ vellet plīmū mi
rabat̄. Et ecce dū scolas intrassꝫ ꝛ legerꝫ. btūs
Dominic⁹ ꝛ cū eo sex frēs eiusđ hbit⁹ ad p̄di
cū magistꝝ hūilr̄ accesserūt. ꝛ suū sibi ꝓpo
situꝫ intimātes dixerūt. ꝙ scolas suas cupe
rent freq̄ntare Qui recolēs visionē. ipos eē
septem stellas q̄s viderat non dubitauit.
¶ Rome viro die Dn̄ico posito vir quidaꝫ
magister reginald⁹ scī Amiani aurelian̄.
decanus q̄ etiā parisi⁹ in iure canōico rexe
rat annis q̄nq; romā cum aurelianēsi ep̄o
mare trāsiturus aduenerat. Hūdū aūt in ꝓ
posito hēbat. relictis oībus p̄dicatoꝝ insiste
re. sed q̄nam mō id ꝯplere posset nec dū ad
uerterat. Cū aūt a q̄dam cardiali cui hmōi
votum explserat de institutōe p̄dicatoꝝ di
dicisset. ꝛ btō dn̄ico accersito eidē suū ꝓposi
tum reuelasset. et tunc ipi⁹ ordinis delibera
uit ingressuꝫ. Nec mora g̃ui febriū infirmi
tate corripit̄. ꝛ de eius salute penit⁹ despat̄.
Perseuerāte aūt in orōne btō Dominico
ac btām v̄ginē cui tanq; speciali patrone cu
ram ordis totā ꝯmiserat exorāte. vt vel saltē
modico tēpe eū sibi ꝯcedere dignaret̄. Ecce
subito reginā miscdie duabus admodum
speciosis comitatā puellis Reginald⁹ vigi
lans ꝛ mortē expectās ad se visibilr̄ venien
tem aspexit. blandaq; facie sibi dicētē. Pete
a me q̄d vis ꝛ dabo tibi. Deliberanti q̄d pe
teret. vna ex p̄dictis puellis suggessit ne q̄d
peteret. sꝫ se totū regine misicordie volūtati
ꝯmitteret. Qđ dū fecisset. illa manū extēdēs
v̄gineā. aures eius ꝛ nares. man⁹ eius ꝛ pe
des salutari quā tulerat vnctiōe punxit. for
mulas v̄borum ꝓprias ad singl'as vnctōes
subinferēs. Ad renes ait. Stringant̄ renes
tui cingulo castitatis. Ad pedes aūt ait. Un
go pedes tuos in p̄parationē euāgelij pacis.
Addiditq;. Die tercia mittā tibi ampullaꝫ
restitutōis plenarie sanitatis. Tūc ei hītum
ordinis ostēdens. en inq̄t. iste est hītus ordi
nis tui. Hāc aūt visionē silr̄ btūs Dn̄ic⁹ in
orōne positus vidit. Mane aūt facto ad eū
veniēs scūs Domicus ꝛ sanū repperit. ꝛ ab
eodē totius visiōis seriē audiuit. ꝛ habitum
quē virgo mōstrauerat assumpsit. Nā an
tea frēs superpellicijs vtebant̄. Die aūt tercia
dei mater affuit. ꝛ corpus Reginaldi adeo
punxit. ꝙ n̄ solū estū febriū. sꝫ et ardorē ꝯcu
piscentie sic extinxit. vt sic ip̄e postmodū est
ꝯfessus. nec p̄mus in eo mot⁹ libidinis d̄ ce
tero pullulauit. Hāc visionē iterato exhibi
tam q̄dam religiosus de ordie hospitalari
orum p̄nte q̄ꝫ btō Dn̄ico ꝓprijs ocul' vidit
ꝛ stupuit. Hāc visionē multis fratrib⁹ maxi
me post illi⁹ obitum btī dn̄ic⁹ publicauit
Missus igit̄ Reginald⁹ bononiā predica
tiōi ardent instabat. ꝛ fratꝝ numerus excre
scebat. Post h̄ aūt missus pisius nō p⁹ mł'
tos dies in dn̄o obdormiuit. ¶ Iuue
nis q̄daꝫ nepos dn̄i Stephani cardinalis
de fossa noua. cū equo in foueā p̄cipitio la
psus inde mortu⁹ ē eductus. Qui btō Dn̄i
co oblatus. orōe fusa vite p̄stine ē restitut⁹.
¶ In eccīa sancti Sixti architectū quendā
ꝯductū a fratrib⁹ sb cripta q̄dā ruina desu
per soluta ꝯtriuit. diuq; sub cumulo caden
tis macerie iacentē extinxit. Sꝫ vir dei Dn̄i
cus corpus d̄ cauerna subductum ad se de
ferri iussit. orationumq; suarum suffragio

ſtatim vite ſimꝫ ⁊ ſanitati reſtituit. ¶ In eadẽ
eccliã apd Romã dū frēs circit. xl. manerēt
et q̄dã vice panis valde modicū inueniſſēt.
btīs Dñicus id modicū qd habebat panis
in ꝑtes diuidi ſup mēſaȝ mãdauit. Dumqȝ
vnuſqſqȝ buccellã pais cū gaudio frãgeret
ecce duo iuuenes eiuſdē hitꝰ formeqȝ ꝯſiles
refectoriū intrauerūt. palliorū ſinꝰ q̄ a collo
pendebãt plenos panibꝰ deferētes. Quibꝰ
in capite mēſe btī dei dñici ſilent̄ oblatis ita
ſubito diſceſſerūt. vt nullꝰ de ceto vel vn̄ ve
nerint vel q̊ abierit ſcire poſſꝫ. Tūc ſctūs dñi
cus manu ad frēs circūquaqȝ ꝑtenſa. mō in
q̇t frēs mei comedite. ¶ Cūqȝ btīs dñicus ali
qñ in itinere poſitus eēt. ⁊ gūis pluuiaꝝ in
undatio facta eēt. ille ſignū crucis edidit. ⁊ a
ſe ⁊ a ſocio oēm pluuiã adeo ꝓpulſauit. vt
q̄ ſi facto papilione de cruce. cuȝ tota t̄ra dēſa
imbriū inundatōe madeſcerꝫ. nᶜ vna gutta
ad ſpaciū triū cubitoꝝ eos ꝯtingerꝫ. ¶ Qua
dam vice dū in ꝑtibus tholoſanis trãſiſſet.
nauigio q̄ndã aq̄m nauta ab eo denariuȝ
ꝓ mercede trãſitus exigebat. Cui cū vir dei
ꝓ ſuitio ſibi impēſo celoꝝ regnū ꝓmitteret.
addēs ꝙ diſcipulus xp̄i eēt. nec auꝝ vl' pecu
niam deportarꝫ. ille eū ꝑ cappaȝ trahēs. mi
chi inq̇t aut cappam aut denariuȝ dimittes.
Tunc vir dei erectiſ ad celū oculis paululū
intra ſe orãs moxqȝ in terrã reſpiciēs ⁊ diui
no nec dubiū ꝓcuratū nutu denariū iacētē
vidēs. ecce iquit frat̄ qd poſtulas tolle ⁊ me
liberꝝ in pace dimitte. ¶ Contigit aliqñ viro
dei iter agente aſſociari ſibi religioſū q̄ndã
ꝯuerſatōis q̇dē ſctītate domeſticū ſed loq̄la
et ligua penitꝰ alienū. Volēs itaqȝ ꝙ diuis
eloquijs vna cum illo mutua ſe collatiōe re
fouere non poſſet. tandē a dño vt vnus lin
gua loq̄ret̄ alterius vbiſqȝ ſic alteruꝝ vari
atis ſeſe ꝑtriduū quo viꝫ ſimꝫ ituri erãt in
telligerēt impetrauit. ¶ Quadã vice cū q̇
dam m̄ltis obſeſſus dmonijs ſibi fuiſſꝫ ob
latuſ. ille ſtolã accipiēs ꝑus ſup ꝓpriū collū
poſuit. deinde demoniaci collū cinxit. man
dãs illis vt de cetero illū hoīem nō vexarēt.
Ipi vo in eiuſdē obſeſſi corꝑe torqueri ſtatiꝫ
fortiter ceperunt ⁊ clamare. Permitte nos
exire q̄re nos cruciari hic compellis. At ille

Non dimittã vos inq̄t niſi mihi fideiuſſorē
dederitis ꝙ vltra nequaq̄ȝ de ceto redeatis
Quos inq̄unt illi fideiuſſores poterimꝰ ti
bi dare. Et ille Sanctos martires q̄ꝝ corꝑa
in ecclia hac req̄eſcunt. Et illi. Nō poſſumꝰ
quia nrã merita ꝯdicunt. Quibus ille dixit
Oportꝫ vos dare. alioq̄n a cruciatu h̄ neq̄
q̄ȝ liberos vos dimittã. Tunc rñderūt ad h̄
operam ſe daturos. Et poſt modicum dixe
runt. Ecce ipetrauimꝰ. licet immeriti. ꝙ ſan
cti martires fideiuſſerūt ꝓ nobis. Req̄rēte
aūt eo huius rei ſignū dixerūt. Eatis ad ca
pſam in q̄ ſunt recondita capita martiruȝ ⁊
eam inuenietis inuerſam. Queſitū eſt ⁊ ita
inuentū eſt ſicut illi fuerãt ꝓteſtati. G
¶ Predicante aūt eo aliqñ quedã matro
ne ab hereticis deprauate eius pedibꝰ ꝓuo
lute dixerunt. Serue dī adiuua nos ſi vera
ſunt que hodie p̄dicaſti. iam diu mētes no
ſtras erroris ſpūs excecauit. Quibus ille.
Conſtantes eſtote. ⁊ expectate pauliſper. vt
videatis quali dño adheſiſtiſ. Statimqȝ vi
derunt de medio ſui cattū vnū teterrimū ꝓ
ſilire qui magni canis q̄ntitatē preferēs ha
bebat groſſos oculos ⁊ flamantes. linguaȝ
longã latamqȝ atqȝ ſanguinolētaȝ. ⁊ ꝓtractã
vſqȝ ad vmbilicū. Caudã vo hñs curtã ſur
ſumqȝ ꝓtenſam. poſterioꝝ turpitudīeȝ quo
cūqȝ ſe verteret oſtēdebat. de quibus fetori
tolerabilis exalabat. Cumqȝ circa illas ma
tronas ſe aliquãdiu huc illucqȝ vertiſſꝫ. tan
dem ꝑ cordam campane in campanili con
ſcendēs diſparuit. feda poſt ſe veſtigia dere
linquens. Ille ergo matrone deo grãs agen
tes. ad catholicã fidem ſunt ꝯuerſe ¶ Cum
in partibus tholoſanis quoſdam hereticos
cōuiciſſet. ⁊ illi eēnt incendio deputati. aſpi
ciens inter eos quēdam Raymundū noīe
ait miniſtris. Iſtuȝ ſuate ne aliquo modo
cum ceteris comburat̄. Conuerſuſqȝ ad eū
blandeqȝ alloquēs. ſcio inquit fili mi. ſcio ꝙ
adhuc licet tarde bonus homo eris ⁊ ſctūs
Dimiſſus itaqȝ per annos viginti in heret
ca prauitate ꝑmanſit. Tandē ꝯuerſus ⁊ fra
ter p̄dicatorum effectus in eodem ordīe vi
tam ſuã laudabiliter duxit ⁊ felicit̄ conſum
mauit ¶ Cum eēt in hyſpania quibuſdam

ſibi fr̄ibus ſocietatis apparuit ei ꝑ viſuz im-
maniſſimus draco q̄ frēs illos q̄ ſecū erant
abſorbere apertis faucibus nitebat̄. Qđ vir
dei intelligēs frēs fortiter reſiſtere hortabat̄
Et pꝰ modicū oēs illi excepto fratre Adaz
et duobꝰ ꝯuerſ ab eo receſſerūt. Introgatꝰ
aūt q̄dam ex illis ab eo an ſilr̄ vellz abire ait
Abſit pat̄ vt relicto capite ſeq̄r pedes. ⁊ con
tinuo orōni ſe dedit. Et fere oēs pꝰ modicuz
ſua orōne ꝯuertit. ❡ Apud ſc̄m Sixtū in
vrbe romana cū fratribꝰ exn̄s ſbito facto ſu
ꝑ eū ſpū dn̄i ad capitulū fr̄ibꝰ ꝯuocatis pa-
lam oibus nūciauit. q̄ttuor frēs ex ipis ī bre
ui duos videlicz in corpe. duos vō in aīma
morituros. Poſt modicū duo frēs ad dn̄z
mig̃uerūt. duo vō de ordīe receſſerūt. // Exi
ſtēte eo bononie. erat ibi q̄dā magiſter cūra
dus theutonicꝰ cuiꝰ ingreſſū ad ordinē frēs
mirabilr̄ affectabāt. Cū autē btūs Dn̄icus
cū priore mōaſterij caſſamarie de ordine ci
ſtercieñ. in vigilia aſſumptiōis btē Marie
ſermocinaret̄. familiari q̄daz cōfidentia exi
gente mātia int̄ alia dixit ei / Fateor tibi p̄or
qđ tn̄ adhuc nulli expoſui vnq̄z nᶜ tu alteri
q̄zdiu vixero reuelabis. q nūq̄z a deo ī hac vi
ta aliq̄d petij. qđ n̄ aſſeq̄rer iuxta votū. Cui
cum p̄dictꝰ p̄or diceret q forſitan an̄ eū vitā
finiret. btūs Dn̄icus ſpū ꝓphetico. q ipē pri
or poſt ſe diu viueret. ſic̄ ⁊ factū fuiſſe cōſtat
p̄dixit. Tunc ille p̄or adiecit. Pete ergo pat̄
vt det tibi magiſtꝝ Cunradū ad ordiez cuiꝰ
frēs introitū tantū flagitare vident̄. At ipſe
rem inq̄t bone frat̄ difficilē poſtulaſti. Fini
to ꝯpletorio ceteris fr̄ibꝰ ad q̇eſcendū ꝑgētibꝰ
ipē in ecc̄ia remāſit. ⁊ in orōne more ſolito ꝑ
noctauit. Cōuenientibꝰ igit̄ fr̄ibꝰ ad p̄mā cū
cantor incepiſſet Jam lucis orto ſidere. ecce
lucis noue. ſidus nouū futurꝰ magiſter Cū
radus ſubito veniēs ad pedes bti Dn̄ici ſe
ꝓſternēs hītū ordinis inſtant̄ petijt ⁊ pſeue
rant̄ accepit. Hic fuit in ordīe valde religio
ſus. ⁊ lector in ordine plimū glioſus. Qui
tandē moriēs cū iam oculos clauſiſſet. ⁊ fra
tres eū migraſſe crederēt. ille apertis ocul' fra-
tres circūſpiciēs ait. Dn̄s vobiſcum. Qui
bus r̄ndentibꝰ Et cū ſpū tuo. Adiūxit. Fide
liū aīe ꝑ miſcdiam dei req̄eſcant in pace.
Et ſic p̄tinꝰ ille in pace q̄euit. // Ib ❡ Inerat
autē ſuo dei Dn̄ico firma valde mētis eq̄li
tas. niſi cū ad ꝯpaſſionē ⁊ miſcdiā turbaret̄.
Et q2 cor gaudēs exhilarat faciē. placidā in
terioris hoīs ꝯpoſitōem manifeſta de foris
benignitate ꝓdebat Tpe diurno cū fratribꝰ
ſuis ſocijs ve ſaluo quidez honeſtatis teno
re nemo ꝯmunior. nocturnis horiſ. vigilijs
et orōnibꝰ nēo inſtantior. Diē impartiebat̄
p̄ximis. noctē deo. De oclis ſuis q̄ſi q̄ndaz
fontē effecerat lacrimaꝝ. // Freq̄nt̄ qn̄ corpꝰ
dn̄i eleuabat̄ in miſſa. in tātū mētiſ rapieba
tur exceſſum. ac ſi ibidē xp̄m incarnatū p̄ſen
tem videret. ꝓpt̄ qđ miſſam multo tp̄e cū ce
teris nō audiuit. Erat aūt ſibi in ecc̄ia ꝓno
ctādi ꝯſuetudo creberrima vt vix aut raro
certū ad q̇eſcendū locū videret̄ hrē. Et cum
laſſitudine ſuccedēte ſomni intēpellaret ne
ceſſitas ſiue an̄ altare aut ſup lapidē capite
reclinato paululū q̇eſcebat. Tres ſingul' no
ctibus accipiebat manu ꝓpria de q̄dam ca-
thena ferrea diſciplinas. vnā vicz p ſe. alterā
ꝓ peccatoribꝰ q̄ verſant̄ in mūdo. terciaz vō
ꝓ his q̄ ī purgatorio cruciāt̄. // Electꝰ aliqn̄
in coteroneñ. alias citauieñ. ep̄m oīno renu
it ꝓteſtās ſe pꝰs ītrā diſcerere q̄z electōi alicui
d ſe facte aliq̄tenꝰ ꝯſentire. ❡ Introgatꝰ ali
qn̄ cur n̄ libentꝰ tholoſe ī tholoſana q̄z dyo
ceſi. in eꝰ vicz dioceſi. q̄z ī carcbaſoneñ dioce
ſi moraret̄ r̄ndit. Q2 ī tholoſana dioceſi mlꝰ
tos q̄ me honorāt inuenio. apđ carcbaſonā
vō oēs ecōtrario me ipugnāt. // Introgatꝰ
a q̄dā in q̄ libro plꝰ ſtuduiſſz. r̄ndit. In libro
caritatis. ❡ Quadā vice dū vir dī dn̄icꝰ apđ
bononiā ꝯſtitutꝰ in ecc̄ia ꝑnoctaret. diabo
lus in ſpecie fr̄is eidē appuit. Quē ſc̄tūs do
minicꝰ frēm exiſtimās ei innuebat vt cū ce-
teris ad q̇eſcendū ꝑgerz. Ille vō q̄i deriden-
do eū dē ſibi nutibꝰ r̄ndebat. Tūc ſc̄s Dn̄i
cus q̄s naz eēt q̄ ſuū mādatū cōtēneret ſcire
volēs. candelā ad lāpadē accēdit. ⁊ in faciez
eiꝰ reſpiciēs q diabolꝰ eēt ꝯfeſtim ꝯgnouit.
Quare cū eū vehemētiꝰ increpaſſz. mox ei-
dem diabolꝰ d fractōe ſilētij inſultare cepit.
Sanctꝰ aūt Dn̄icuſ vtpote fratꝝ magiſtro
ſibi loqui licere aſſerēs. coegit ip̄m vt ſibi di
ceret de quo fratres in choro temptaret.

Qui rn̄dit. Facio eos tarde venire ⁊ cito exi
re. Deinde duxit eū ad dormitoriū ď q̊ ibiđ
frēs temptaret inq̄rens. Qui ait. Facio eoſ
nimis dormire. tarde ſurgere. ſicqꝫ a diuīo
officio remanere. ⁊ intēdū immūdas cogita
tiones hr̄e. Deinde ad refectoriū ipm̄ duxit.
et de q̊ ibidē frēs tēptaret q̄ſiuit. Tūc dmon
ꝑ mēſas ſaliēs. plꝰ ⁊ minuſ. plꝰ ⁊ minꝰ. ſepiꝰ
repetēdo dicebat. Quē cū ſctūs Dominicꝰ
q̊d ſibi h̄ vellꝫ intrrogaret ait. Quoſdā frēs
tempto vt pluſ comedant. ⁊ ſic ex nimia cibi
ſumptōe delinq̄nt. Quoſdā vt minꝰ ſumāt
et ſic in dei ſuitio ⁊ ſui ordinis obſuatōe de
biles fiāt. Inde duxit eū ad locutorium de q̊
ibidē frēs temptaret inq̄rēs. Tūc ille crebro
linguā reuoluēs mirabilˀ ꝯfuſionis ſonū ꝓ
mebat. Quē cū ſctūs Domicus q̊d ſibi h̄ vel
let inq̄rerꝫ. ait. Hic locus totus meꝰ ē. Cum
enī frēs ad loq̄ndū ꝯueniūt eos tēptare ſtu
deo vt ꝯfuſe loq̄nt̄. ⁊ m̄ltis ſeſe inutilibꝰ vƀ
ꝯmiſceāt. ⁊ vnus aliū non expectet Poſtre
mo duxit eū ad capitulū. Sꝫ cū ante oſtiuꝫ
capituli fuiſſꝫ. demon nullatenꝰ intrare vo
luit. ſꝫ ait. Huc nunq̄ꝫ ingrediar. q2 locꝰ ma
ledictōnis ⁊ infernꝰ mihi ē. ⁊ totū ibi amitto
q̊d in alijs locis lucror. Nā cū aliquē frēm
ꝑ aliq̄m negligentiā delinquere fecero. mox
in loco h̄ maledictōnis de ipa negligētia ſe
purgat. ⁊ corā oibꝰ ſe ꝓclamat. Nā hic mo
nent̄. hic ꝯfitent̄. h̄ accuſant̄. h̄ verberāt̄. h̄ ab
ſoluūtur. ⁊ ſic totū amiſiſſe me doleo q̊d ali
bi me lucratū gaudebā. Et hiſ dictis euanu
it. ❡ Tandē appropinq̄nte ꝑegrinatōnis
termīo ꝯſtitutus apud bononiaꝫ grui cepit
corpis infirmitate lāguere. Sui aūt corpis
diſſolutio ſibi in viſiōe mōſtrata ē. Vidit ei
iuuenē pulcerrimū his vƀ ſe vocantē ⁊ dicē
tem. Veni dilecte mi. veni ad gaudia veni.
Cōuocatis igit̄ ex fratribꝰ bononieñ ꝯuētꝰ
duodecim. ne eos exheredes ⁊ orphanos de
relinq̄ret. teſtamentū ꝯdidit dicēſ. Hec ſunt
que voƀ tanq̄m filijs hereditario iure poſſi
denda relinquo. Charitatē habete. hūilitatē
ſuate. pauptatē voluntariaꝫ poſſidete. Illa
vero q̄ potuit diſtrictōne ꝓhibuit. ne q̊s vn
q̄ꝫ in ſuo ordīe poſſeſſiōes induceret tempo
rales maledictiōem dei omīpotentis ⁊ ſuaꝫ
terribiliter impcans ei qui ꝑdicatoꝝ ordīeꝫ
terrenaꝝ diuitiaꝝ puluere ꝑſumeret macu
lare. Fratribus vō de eius deſtitutōe incon
ſolabilˀr dolētibus dulcit̄ eos ꝯſolās ait Ne
vos mea filij corꝑalis turbet diſceſſio. nulla
tenus dubitātes vtiliorem me vos mortuū
habituros q̄ꝫ viuuꝫ. Proinde ad extremā
horā veniēs. anno dn̄i. M. ccxxi. dormiuit ī
domino. ❡ Cuiꝰ quidē trāſitus eadē die ea
demqꝫ hora fratri Guali tūc priori fratruꝫ
ꝑdicatoꝝ de brixia. ⁊ poſtmodū eiuſdē ciui
tatis epō h̄ mō mōſtratꝰ eſt. Nā cū in cam
panili fratruꝫ capite ad muꝝ inclinato leui
ſōno dormitaſſet. Vidit celū apertū. ⁊ duas ſca
las cādidas ad terrā ſūmitti. q̄ꝝ ſūmitates
xp̄us cum matre tenebat. ⁊ angeli ꝑ eas iu
bilātes aſcēdebant ⁊ dſcendebāt. In medio
autē ſcalarū in imo ſedes poſita erat. et ſuꝑ
ſedē velato capite frat̄ ſedēs. Ihūs aūt ⁊ ma
ter eius ſurſuꝫ ſcalas trahebāt. donec ſeden
te in celum eleuato aptura celi clauſa ē. Ve
niens igit̄ ꝑdictꝰ frat̄ bononiā ꝯtinuo eadē
die ⁊ hora prēm migraſſe ꝯgnouit. ❡ Frater
q̄dam noīe Rabo poſitus apđ tybur eadē
die ⁊ hora q̄ pat̄ migrauit a corꝑe miſſam cele
braturꝰ acceſſerat ad altare. cum audiſſꝫ eū
bononie egrotaſſe. ⁊ ad locū canōis veniēs
in q̄ ď viuis mētio fieri ꝯſueuit. ⁊ vellꝫ p eiꝰ
ſalute orare. ſubito factus ē in exceſſu mētis
viditqꝫ virū dei Dn̄icum q̄daꝫ corona lau
rea laureatū totūqꝫ mirabili ſplendore ful
gentē. duobus q̄dem reuerēdis viris comi
tatū hinc inde extra bononiam in via regia
ꝓcedentē. Diē igit̄ notās ⁊ horā inuenit tūc
ſeruū dei Dn̄icum a corꝑe migraſſe. Cum
igit̄ corpus eius m̄lto tpe ſub terra iacuiſſꝫ
et crebreſcentibus indeſinent̄ miraculˀ non
poſſꝫ vlteriꝰ eius ſanctitas occultari. fideliū
dignū duxit dūotio corpꝰ eius ad altiorem
locū transferre Cūqꝫ monumentū fuiſſꝫ. fra
cto vix ferreis inſtrumētiſ cemēto ſublatoqꝫ
lapide patefactū. tāta ex ipo ſuauiſſimi odo
ris ꝓrupit fragrātia. vt nō taꝫ ſepulcꝝ q̄ꝫ cel
la videret̄ aromatū patuiſſe. Qui q̄dē odor
cūcta ſuꝑabat aromata. nec alicuius rei na
turalˀ odor ſimilˀ videbat̄. Nec ſolū oſſibus
aut pulueri ſacri corpis inerat vlˀ capſe ver

etiam terre circũquaqꝫ ꝯgeſte.ita vt ad lon
ginq̃s regiões poſtmodũ delata odorẽ ipꝫ
lõgo tpe retineret. Fratꝝ vͦo manibꝰ maxie
aliq̃d de reliquijs ſacroſctis tangẽtibꝰ ſic in
heſit.vt q̃ntũcunqꝫ lote vl' etiã ꝯfricate eẽnt
ꝑ plures dies ꝯſuate.fragrãtie teſtimoniũ
ꝑſtarent. ℞ In prouintia vngarie vir
q̃dã nobilis cũ vxore ſua ⁊ filio puulo ad re
liquias bti Dominici q̃ in ſylon hẽbant vi
ſitandas acceſſit. At filius eꝰ infirmatꝰ ibid̃
ad extremũ vite moriendo puenit. Pat' at̃
corpus filij corã altari bti Dñici collocans
lamentari cepit ⁊ dicere. Beate dominice le
tus veni ad te.en triſtis redeo. Cũ filio veni
et orbatus recedo. Redde mihi q̃ſo filium
meũ.redde mihi leticiã cordis mei. Et ecce
circa mediũ noctis puer reuixit et ꝑ eccleſiã
ambulauit. Juuenis q̃dã cuiuſdã nobil'
domine mãcipiũ dũ in quodã fluuio piſcã
di grã inſiſteret.in aq̃ lapſus ⁊ ſuffocatꝰ diſ-
paruit. Magno aũt ſpacio tpis interiecto
eius corpus de pfundo fluuij ẽ eductũ. Do
mina aũt ipſius ꝑ eius reſuſcitatõe btm do
minicũ inuocãſ.pmiſit ſe ad ſuas reliquias
nudis pedibus acceſſurã ⁊ reſuſcitatũ man-
cipiũ libertati daturã. Statimqꝫ qui fuerat
mortuus in mediũ videntibꝰ omibus vite
redditus pſiliijt.votũqꝫ ſuũ predicta dña ſi-
cuti pmiſerat adimpleuit. In eadẽ puin
tia vngarie dũ quidã vir filiũ ſuũ defũctũ
amare lugeret.⁊ btũm Dñicũ ꝑ eius reſu
ſcitatõe ĩuocarꝫ.circa pullorũ cantũ q̃ mor
tuꝰ fuerat oculos apuit ⁊ patri dixit. Quid
eſt pat' ꝙ ſic habeo facieꝫ madefactã. Et ille
Lacrime patris tui ſunt fili. qꝛ tu mortuꝰ fu
eras.⁊ ego ſolꝰ remanſerã oi gaudio dſtitu
tus. Cui ille. Multũ fleuiſti pater.ſꝫ btꝰ do
minicꝰ deſolationi tue ꝯpatiens vt tibi vi
uus redderer ſuis meritis impetrauit.
Languidus quidã.⁊ ꝑ.xviij.annos cecus
reliq̃as bti Dñici viſitare deſiderãs. tanq̃ꝫ
temptãs ire de lecto ſurrexit.tantãqꝫ ſubito
ſibi ſenſit infundi vͦtutẽ ꝙ paſſu cõcito gra-
di cepit Tantoqꝫ magis in cõualeſcẽtia cor
pis ⁊ illũinatõe oculoꝝ pficiẽs.q̃nto q̃tidie
in itinere pcedebat.donec tandẽ ad locũ de
ſtinatum perueniens.perfectuꝫ recepit vtri
vſqꝫ bñficium ſanitatis. In eadẽ puintia
vngarie matrona q̃dam ad honorẽ bti Dñi
ci miſſam diſponẽs facere celebrari.ſacerdo
tem hora debita nõ inueit. Quappt' cande-
las tres ad hoc ꝑatas manutergio mundo
inuoluit.⁊ in q̊dqm vaſe repoſuit. Aliq̃ntu
lũ aũt diuertẽs.⁊ poſtea rediẽs cãdelas flã
mis patẽtibus ardere vidit. Currentes oẽs
ad tam grãde ſpectaclm.tãdiu ibidẽ tremẽ-
tes ⁊ orantes ſteterũt.donec ſine leſione ma
nutergij penitus exarſerũt ℞ Apd bo
noniã ſcolaris q̃dã noie Nicolaꝰ q̃ renũ
ac genuũ dolore adeo eſt vexatꝰ ꝙ de lecto
ſurgere nõ valebat. Cuiꝰ ⁊ femur leuũ emar
cuit intãtum ꝙ oĩs ab eo ſpes curatiõis ab-
ſceſſit. Deo igit' ⁊ btõ Dñico ſe deuouẽs.cũ ſe
filo de q̊ fienda erat candela totũ mẽſus eẽt
in longũ.cepit etiã corpus collũ ⁊ pectꝰ cin-
gere.cũ tandem genu filo ambiẽte cinxiſſet.
inuocato ad quãlibet mẽſuratõem noĩe
Jhu ⁊ bti Dñici.ꝯtinuo ſe alleuiatũ ſentiẽs
exclamauit. Ego ſum libatus. Exurgẽs ⁊ ꝑ
gaudio lacrimãs.ſine aliq̊ fulcimẽto venit
ad eccl'iam in q̃ corpus ſcti Dñici q̇eſcebat.
Jn eadẽ qꝫ ciuitate m'ta et fere ĩnũerabilia
miracl'a dñs ꝑ ſuũ ſuũ Dñicũ operatus ẽ.
In ſicilia apud auguſtã.cũ puella q̃daꝫ
que vicio lapidis laborabat incidi deberet.
mat' eius ꝑ inſtãn piculo filiã ſuã deo ⁊ btõ
Dñico ꝯmẽdauit. Seq̃nti igit' nocte dormi
enti puelle btꝰ Dñicus aſtitit ⁊ in manu eꝰ
lapideꝫ quo torq̃bat' poſuit ⁊ abſceſſit. Que
puella euigilãs ⁊ ſe liberatã inueniẽs matri
dedit.⁊ viſionẽ ꝑ ordinẽ explicauit. Pater
vͦo lapidẽ ad domũ fratꝝ attulit.⁊ ipum in
memoriã tanti miracli corã imagine beati
Dominici ſuſpendit. In auguſta ciuita
te cũ in feſto tranſlatõis bti Dñici matrõe
quedã q̃ in eccl'ia fratꝝ miſſaꝝ ſolẽnijs inter
fuere domũ redirent ⁊ q̃ndã mulierẽ ꝑ fori
bus domꝰ ſue filantẽ viderẽt.ipam charita
tiue redarguere ceperũt.cur in feſto tãti pa
tris a ſuili ope nõ ceſſaret. Jlla vͦo indigna-
ta rñdit. Vos q̃ eſtis hyzote fratꝝ feſtũ coli
te veſtri ſancti. Statiqꝫ oculis in tumorem
cũ pruritu cõuerſis.ex ipis ceperũt vermes
ꝯtinuo ſcaturire.ita ꝙ vicina q̃dã decẽocto

vermes eduxit ex eius oculis numeratim. Compūcta igit̄ ad eccl'iam fratrū veīt. ibiqȝ pctā ſua ꝯfitens. ⁊ votū emittēs ꝙ de cetero ſancto dei dn̄ico nunꝗȝ detraheret ⁊ eius feſtū deuote ageret. ꝓtinuſ reſtituta eſt ꝓſtine ſanitati. Ms ❡ Sācti monial' quedaȝ noie Maria apd̄ tripolim in monaſterio ꝙd dr̄ magdalena validiſſimis īfirmitatib⁹ elaborās. at in tibia ḡuit pcuſſa ꝗnqȝ menſibus cruciatu mirabili vrgebat̄. ita vt ſingulis horis exitus timeret̄ Que intra ſe recolligēs ſemetipam ſic exorauit. Mi dn̄e nō ſuȝ ego digna orare te. nec a te exaudiri. ſȝ rogo dn̄m meū btūm Dn̄icū. vt ſit mediator int̄ me ⁊ te. ⁊ mihi impetret bn̄ficium ſanitatis Cū ergo diu cū lacrimis exoraret .ī extaſi facta vidit btūm dn̄icū cū duob⁹ frībus apta cortina ꝗ añ lectū eius pēdebat intrantem ſibiqȝ dicētē. Quare tantū ſanari deſideras Et illa. Dn̄e vt dn̄o meo deuoti⁹ ſuire poſſiȝ Tūc ille de ſub cappa vnctiōem mire fragrāte pferēs tibiā eius vnxit ⁊ ſtatī ſanata fuit Et ait. Hec vnctio ē valde precioſa dulcis ⁊ difficilis. Cui⁹ vbi cū m'lr reqreret rōem dixit. Hec vnctio dilectōis eſt ſignū ꝗ vīcȝ precioſa ē. q̄r nll'o ꝓcio emi p̄t. ⁊ q̄r in donis dei nullū eſt meli⁹. Dulcis. q̄r nihil dulci⁹ caritate. Difficil' q̄r cito ꝑdit̄ niſi caute cuſtodiatur. Ipa etiā nocte ſorori ſue in dormitorio ꝗeſcenti apparuit di. Ego ſanaui ſororē tuaȝ Que currēs ipſam ſanatā inuenit. Que cū ſe etiā ſenſibili vnctōe inunctā ſentiret. ipaȝ cuȝ bombice ⁊ reuerētia m'lta extersit. Que cum abbatiſſe ꝓfeſſori ⁊ ſorori oīa retuliſſet ⁊ vnctōem in bombice pn̄taſſȝ. tanta ⁊ tam noua odoris fragrātia ſunt pcuſſi vt nll'a eis poſſent aromata compari. Ipam autēȝ vnctōem cū multa reuerētia ſuauerunt.

❡ Quā gratus āt deo exiſtat locus in ꝗ ſacroſanctū corp⁹ btī dn̄ici reqeſcit. licȝ ex miraculis m'ltis claruerit. vnuȝ tn̄ hic poſuiſſe ſufficiat. ❡ Refert magiſter Alexāder epſ vindonicenſ in poſtillis ſuis ſup illud vbū Miſericordia ⁊ vitas obuia. ſibi ꝛc. ꝙ ꝗdaȝ ſcolaris degēs bononie vanitatib⁹ ſecli deditus viſionē talē ꝯſpexit. Videbat̄ ſiquidē ſibi ꝙ in ꝗdaȝ campo magno ꝯſiſteret ⁊ ibidem tempeſtas ingens ſup ipm̄ deſcenderȝ Qui dū fugeret a facie tēpeſtatis. ad ꝗndaȝ domū puenit. Quā cū clauſam inueniſſet. et pulſans ad oſtiū ſe ibidē recipi poſtulaſſet. que deint⁹ erat hoſpita rn̄dit. Ego ſum iuſticia ꝗ hic habito. ⁊ hȝ dom⁹ mea ē Quia āt tu iuſtus nō es. in ea hitare nō vales. Ad c⁹ vba ille plimū merēs abſceſſit. ⁊ aliā domū vltra illā ꝯſpiciēs ad eā venit. et pulſans ad oſtium ſe ibidē recipi poſtulabat. Sȝ ꝗ deintus erat hoſpita rn̄dit. Ego ſum vitas ꝗ hȝ habito ⁊ hȝ dom⁹ mea ē Te aūt hoſpitio nō recipiaȝ. q̄r vitas eū nō liberat ꝗ eā ñ amat. Indeqȝ abſcedēs terciā domū vltra illā proſpicit. ad quā veniēs ſe ſimil'r ꝓ impetū tempeſtatis recipi flagitauit. Cui ꝗ deint⁹ erat dn̄a rn̄dit. Ego ſum pax ꝗ hic habito. non ē aūt pax impijs ſȝ hoībus bone voluntatis. Veruȝ quia ego cogito cogitatōnes pacis et ñ afflictiōis. vtile ꝯſiliū tibi do. Vltra me ſoror mea hitat ꝗ miſeris ſp auxiliū preſtat ad hāc accede ⁊ eius monita comple. Cum ergo acceſſiſſet que int⁹ erat rn̄dit. Ego ſum miſcdia ꝗ hic habito. Si igit̄ ab imminente tēpeſtate ſaluari deſideras. vade ad domū in ꝗ frēs pdicatores de bononia hitant. ibiqȝ inuenies ſtabulū pnie. ⁊ pſepe ꝯtinentie et pabulū doctrine. aſinū ſimplicitatis cuȝ boue diſcretōis. Mariā illūinantē ⁊ ioſeph pficientē. ⁊ puer Ihm te ſaluantē. Cum igit̄ pdictus ſcolaris euigilaſſet. ad domū fratꝝ venit ⁊ viſionē p ordinē recitans habitū ordinis petijt et accepit.

CIX.

❡ De ſancto ſixto A

Sixtus dicitur a ſyos quod eſt deus. ⁊ ſtatus ꝗſi diuin⁹ ſtatus. Vel ſixtus a ſiſto ſiſtis quaſi firmus ⁊ fixus in fide paſſiōe et bona opatione.

Sixtus papa atheniēſ natiōe. pmo qdem phus ſȝ poſtea diſcipulus xpi ⁊ pōtifex ſūm⁹ electus Decio et Valeriano cū duob⁹ dyaconib⁹ ſuis feliciſſimo ⁊ agapito pn̄tat⁹ eſt Que cū deci⁹ nullis poſſet ꝑſuaſionib⁹ inclinare. fecit eū

duci ad templum martis vt aut ſacrificaret
aut vt in cuſtodia Mamertini recipet̃. Sʒ
cũ ſacrificare renuẽs in cuſtodiã duceretur
btũs Laurentius poſt eũ clamãs ibat et di
cebat. Quo pgrederis ſine filio pat̃. q̃ ſacer
dos ſancte ſine miſtro pperas. Cui Sixtus
Non ego te deſero fili neqʒ derelinq̃. ſʒ ma
iora tibi debent̃ p fide xp̃i certamina. Poſt
triduũ me ſequeris ſacerdotẽ leuita. Interi
ergo theſauros eccl̃ie accipe. ⁊ quib⁹ tibi vi
detur diuide. Quos cũ ille xp̃ianis paupi
bus diſtribuiſſet. Valerian⁹ p̃fectus decre
uit vt Sixtuſ ad tẽplũ martis ſacrificatur⁹
duceret̃. Qđ ſi renueret ibiđ capite trũcaret̃
Qui cũ duceret̃ btũs laurẽtius poſt eũ cla
mare cepit ac dicere. Noli me đrelinq̃re pa
ter ſancte. qꝛ theſauros tuos iã expẽdi. Tũc
milites audiẽtes theſauros noĩare Laurẽ
tium tenuerũt. ſixtũ v̓o cũ feliciſſimo et aga
pito ibidẽ decollauerũt. ¶ In hac die eſt fe
ſtũ tranſfiguratõis dñi. ⁊ ſanguis xp̃i de no
uo vino ſi fieri p̃t ⁊ inueniri in aliq̃b⁹ eccl̃ijs
ꝯficitur. vl̃ ſaltẽ de matura vua aliq̃ntulum
in calice eliquat̃. ¶ In hac et̃ die racemi bñ
dicunt̃ ⁊ ꝑpl̃us inde cõicat. Rõ aũt hui⁹ ẽ. ex
eo ꝙ dñs diſcipul' ſuis dixit ĩ die cene. Non
bibã amõ de h̃ genimĩe vitis donᶜ bibã illđ
nouũ in regno patris mei. Illa v̓o trãſfigu
ratio dñi ⁊ ꝙ dixit nouũ vinũ. rep̃ñtat glĩo
ſam innouatõem quã xp̃s poſt reſurrectõʒ
hũit. ⁊ iđ in hac die trãſfiguratõis q̃ reſurre
ctiõem dñi rep̃ñtat vinũ nouũ inq̃rit̃. nõ ꝙ
in hac die vt q̃daʒ aiũt trãſfiguratõ ſit facta
ſʒ in hac die ab ap̃lis mãifeſtata. Tranſfigu
ratio enĩ facta đr fuiſſe circa p̃ncipiũ veris
Diſcipuli aũt ꝓpt̃ ꝓhibitõem eis factã iꝑaʒ
tãdiu celauerũt ⁊ in hac die mãifeſtauerũt.
Sic legit̃ in libro q̃ dicit̃ mitrale.

CX. A

¶ De ſancto donato.

Donatus dicitur
quaſi a deo natus. ⁊ h̃ p regene
ratõem ⁊ grẽ infuſionẽ ⁊ glĩfica
tionem q̃ eſt triplex generatio ſpũalis a đo
Nã cũ ſcti moriũtur tũc naſci dicunt̃. Vnđ
obit⁹ ſctõꝝ nõ mors ſʒ natale vocat̃. Puer

enim appetit naſci vt recipiat ampliorẽ locũ
ad manendũ. vberiorẽ cibũ ad veſcendũ. li
beriorẽ aereʒ ad reſpirandũ. ⁊ lucẽ ad viden
dum. ⁊ qꝛ ſcti cũ đ vtero matris eccl̃ie p mor
tẽ exeũt. illa q̃ttuor ꝛm modũ ſuũ recipiunt.
ideo naſci dicunt̃. Vel dicitur donatus q̃ſi
dono dei datus. B

Donatus cum Juliano impatore
erudit⁹ ⁊ nutrit⁹ ẽ. ita ꝙ p̃dictus iu
lianus fuit tũc in ſubdiaconũ ordi
natus. Sʒ cũ in impiũ ſublimat⁹ fuiſſet. pa
trem et mrẽm hui Donati occidit. Donat⁹
v̓o in aretinã ciuitatẽ aufugit. ⁊ apđ Hilari
um mõachũ manẽs multa ibidẽ miracula
fecit. Nã cum p̃fectus ciuitatis hñs filiũ de
moniacũ eum ad Donatũ adduxiſſet. ſpũs
immũdus clamare cepit ac dicere. In noĩe
dñi Jhu xp̃i noli mihi eẽ moleſtus. vt de do
mo mea egrediar. O donate quare me exi
re coartas cũ tormẽtis. Sʒ orãte donato fu
it ꝓtinus liberatus. ¶ Vir q̃dam Euſtaſius
noĩe. exactor fiſci in tuſcia publicã pecuniaʒ
in cuſtodia vxoris noĩe Eufroſine dereliq̃t.
Sed cũ ꝓuĩtia ab hoſtib⁹ vrgeret̃. pecuniã
abſcondit ⁊ dolore p̃uenta vitã finiuit. Vir
aũt eius rediẽs cũ pecũiaʒ inuenire ñ poſſʒ
et iã cũ filijs ſuis ad ſupplicĩũ tradi deberet.
ad ſcĩm Donatũ ꝯfugit. Donatus autẽ ad
ſepulcꝝ vxoris cum eo pgens oratõne facta
clara voce dixit. Eufroſina p ſpũm ſctũm te
adiuro. vt dicas nobis vbi talẽ pecuniã po
ſuiſti. Et facta eſt vox de ſepulcro dicẽs. In
ingreſſu domus mee ibi eã ſubfodi. Et eun
tes eam ibi vt dixerat inuenerũt. ¶ Poſt
aliquot aũt dies Satirus ep̃us in dño ob
dormiuit. ⁊ om̃is clerus Donatũ in ep̃m ele
git. Cum autẽ vt refert Gre. in dialogo. q̃dã
die miſſa celebrata ꝑpl̃us cõicaret. ⁊ diacon⁹
cõmunicans xp̃i ſanguinẽ ꝓpinaret. ſubito
paganoꝝ impulſu diaconus cecidit. ⁊ calicẽ
ſanctũ fregit. De quo cũ ip̃e ⁊ oĩs populus
plurimũ meſtus eẽt. donatus fragmẽta col
ligens calicis orõne facta ip̃m in p̃ſtinã for
mam reſtaurauit. Vna aũt ꝑticula a diabo
lo abſconſa fuit que in calice p̃dicto defecit.
que tamẽ eſt ad teſtimoniũ miraculi huius
Pagani aũt hoc viſo miraculo ſũt ꝯuerſi.

et ſeptuaginta baptiſma ſuſceperũt. ¶ Fõs quidã adeo erat infectus vt q̃cũq; de illo biberet ptin⁹ moreret̃. Dũ igit̃ ſctũs Donat⁹ ſup aſinũ ſuũ illuc iret. vt orõe ſua aquã ſanaret. draco terribil' inde erupit. ⁊ pedes aſini cauda inuoluẽs ꝯ donatũ ſe ptin⁹ erexit. Quẽ donatus flagello q̊dam pcutiens. vel ſcdm qd alibi legit̃ in os ei⁹ expuẽs. ꝯtinuo interfecit. Orauitq; ad dñz ⁊ oẽ venenũ a fonte fugauit. Aliũ q̊z fontẽ dum ipſe cũ ſocijs ſuis valde ſitiret. q̊dã vice ſua orõne ibidez produxit. C ¶ Cum filia Theodoſij imperatoris a demone vexaret̃. ⁊ ad ſctũm donatũ adducta fuiſſz. Dixit donatus. Exi immunde ſpũs et noli in plaſmate dei habitare. Cui demon. Da mihi tranſitũ quo exeaz aut q̊ vadam. Cui donatuſ. Vñ huc veniſti Cui demon. De heremo. Et ſanctus. Illuc reuertere. Et demõ. Video ſignuz crucis in te de q̊ ignis exit ꝯ me. et p̃ timore ignoro q̊ vadã. ſz da michi locũ exeũdi ⁊ exeo. Cui donatus. Ecce habes trãſitũ. redi ad locũ tuuz Et vniuerſam domũ ꝯcutiens exiuit. ¶ Cuz quidã mortuus efferret̃. aduenit quidã cuz cirographo aſſerẽs deberi ſibi ab ipo ducẽtos ſolidos. Unde nullatenus ipm ſepeliri ſinebat. Qd cum vxor eius vidua beato donato cũ lacrimis indicaſſet. adiungẽs ꝙ hõ ille pecuniã totalr̃ recepiſſet. aſſurgẽs ad loculũ iuit. ⁊ manu d̃functũ tangẽs ait Audi me. Qui rñdit. Ego ſuz. Et ſanctus donat⁹ ad eũ ait. Surge ⁊ vide q̊d agas cũ homĩe iſto q̃ te ſepeliri nõ ſinit. Qui reſidẽs eũ de ſolutõne debiti corã oĩbus ꝯuicit. ⁊ cirographuz accipiẽs mãu ſcidit. Deinde dixit ſcõ Donato. Iube me iteꝝ pac dormire. Et ille Uade amodo fili q̃ſce. ¶ Eo tẽpe cũ fere annis trib⁹ nõ pluiſſet ⁊ ſterilitas mag̃ eẽt. infideles ad impatorẽ theodoſiũ ꝯueniunt petentes vt ſibi donatũ traderet. Qui partem magicã h̃ feciſſet. Ad impatoris igitur inſtantiã donatus egreſſus dñm exorauit. et pluuiã copioſam dedit. ſicciſq; veſtibus ceteris pluuia infuſis domũ redijt. ¶ Cum autẽ gothi eo tempe ytaliã deuaſtarẽt. ⁊ m'lti a fidẽ xp̃i recederẽt. Euadratianus p̃fect⁹ a ſancto donato ⁊ Hilarino de apoſtaſia reprehenſus ſctõs ipos cepit ꝯpellens eos vt ioui imolarẽt. Qd cũ renuerẽt hilarinũ expoliatũ tã diu cedi fec̃. q̊uſq; ſpũm exalaret. Donatum võ in carcerẽ recluſit. ⁊ poſtmodum eum decollari fecit circa annũ domini cclxxx. A

CXI.

¶ De ſancto Ciriaco.

CIriacus a marcello papa dyacon⁹ ordinatus ꝯphenſus ⁊ ad maximianũ deduct⁹. iuſſ⁹ eſt cuz ſocijs ſuis vt terrã foderet ⁊ ad locuz ſcz termas q̊ ibidẽ ꝯſtruebat̃ ſuis eaz hũeris deportaret. Ubi erat ſanctuſ Saturninus ſenex. Quẽ cyriacus ⁊ Syſinni⁹ ad portandũ iuuabãt Tandẽ in carcerẽ recluſũ p̃fect⁹ iuſſit Siſynniũ p̃ntari. Et cũ eũ apronian⁹ educeret. ſubito vox cũ luce de celo veniens dixit. Ueñte bñdicti pr̃is mei ⁊c. Et tũc apronianus credidit. ⁊ baptizari ſe fec̃. ⁊ ad prefectum confitẽs xp̃m venit. Cui p̃fect⁹. Nunq̊d tu xp̃ian⁹ factus es. Qui rñdit. Ue mihi q꞉ pdidi dies meos. Rñdit p̃fect⁹ Uere mõ pdes dies tuos Et miſit eũ d̃collari. Saturninus võ ⁊ ſiſinni⁹ cũ ſacrificare nollent. diuerſis ſupplicijs affecti tandẽ decollati ſunt Filia autẽ dyocleciani noĩe Arthemia cũ a demonio vexaret̃. clamabat in ea demõ di. Non exeã niſi Cyriacus dyaconus veniat. Uñ ad eam adductus Cyriacus cũ demoni imparet rñdit. Si vis vt exeam da mihi vas aliq̊d in q̊d intrem. Rñditq; cyriacus Ecce corpuſ meũ ſi potes ingredere. Cui demon. In vas tuũ intrare nõ poſſuz. q꞉ vndiq; eſt ſignatũ ⁊ clauſuz. Sed ſi eijcis me. ſcito ꝙ in babiloniã faciã te venire. Et cũ coactus exiſſet Arthemia clamauit dicẽs. ꝙ deum quẽ Cyriacus p̃dicat videret. Cum igit̃ illã Cyriacus baptiſaſſz. ⁊ ex grã Dyocleciani et Serene vxoris ei⁹ in domo quã dederant ei ſecur⁹ viueret. venit nuncius a rege pſaꝝ ad dioclecianũ. rogãs vt ad ſe cyriac⁹ mitteret̃. q꞉ filia ſua a dmõe vexaretur. Ad p̃ces igit̃ dyocleciani cyriacus cum largo et ſmaragdo naui impoſitis neceſſarijs in babiloniã letus iuit Cumq; ad puellã p̃ueniſſ

demon p os eius clamauit dicēs. Fatigatus es Cyriace. Cui cyriac⁹ rñdit. Nō ſum fatigat⁹. ſʒ vbiqʒ dei auxilio gubernat⁹. Ait demon. Tñ ego ad q̄d volui te pduxi. Tūc cyriacus dixit demōi. Imperet tibi Ihs vt exeas. Et ſtatiʒ exiēs demō dixit. O nomē terribile q̄d me coartat exire Et ſic ſanatā puellā cū patre ꝛ matre ꝛ m̄ltis alijs baptizauit. Et cū m̄lta ſibi munera offerrētur recipere noluit. ſed quadragintaqnqʒ diebus in pane ꝛ aq̄ ieiunās tandē romā rediit. Poſt duos aūt mēſes Dyoclecian⁹ defūctus ē. Cui maximianus ſuccedēs iratus de ſorore ſua arthemia cyriacū ꝯphendit. ꝛ nudū ꝛ cathenis ligatū añ currꝫ ſuū trahi iuſſit Iſte maximian⁹ ptanto pt dici filius dyocleciani q̄ ſibi ſucceſſit ꝛ eius filiam hūit in vxorē q̄ Ualeriana nūcupata ē. Deinde iuſſit carpaſio vicario vt ipm cū ſocijs ſacrificare ꝯpellerꝫ aut diuerſ ſupplicijs occideret. Et cū ipe picem ſup caput eius liquaſſet ꝛ in eculeo ſuſpendiſſet. fecit ciriacū cum oib⁹ ſocijs ſuis decollari. Carpaſius aūt cū domū ſctī cyriaci impetraſſꝫ. et ad deriſionē xpianoꝝ in loco vbi ciriac⁹ baptizabat ſe lauaret. epulas qʒ cū decē noue ſocijs celebraret. ſubito oēs mortui ſūt. Et extūc clauſo balneo gētiles xpianos timere ꝛ venerari ceperunt.

CXII. A

De ſancto Laurentio.

Laurenti⁹ dicitur quaſi laureā tenēs. Que eſt corona de lauro facta. q2 olim de huiuſmōi ramis victores coronabant. Hec āt arbor eſt victorie oſtēſiua. ꝯtinua viriditate amena. odore ḡta. ꝛ efficacia v̄tuoſa. Beatus igit Laurētius dr a lauro. q2 victoriā obtinuit in ſui paſſione. Uñ ꝛ cōfuſus Decius dixit. Puto q2 iam victi ſum⁹. Uiriditatē hūit in cordis mūdicia et puritate. Uñ ꝛ dixit. Mea nox obſcuꝝ nō hꝫ ꝛc. Odorem hūit p memorie ꝑpetuitateʒ. Uñ diſpſit dedit paupibus. ꝛ iō iuſticia eius manet in ſeculū ſeculi. Btūs maximus. Quō nō ineternum h⁹ manebit iuſticia quaꝫ ꝛ ſancto impleuit ope. ꝛ glioſiſſimo martirio ꝯſecrauit Efficaciam hūit p v̄tuoſaꝫ pdicatiōꝫ. p quā Lucillū ypolitū ꝛ romanū ꝯuertit. H⁹ modi aūt arboris efficacia ē. q2 calculū frangit ſurditati ſubuenit. fulmē ñ metuit. Sic laurētius frāgit cor duꝝ. ſpūalē reddit auditū. ptegit a fulmine ſentētie reproboꝝ. B

Laurētius martir et leuita. genere hiſpanus. a btō Sixto romāꝫ deductus ē. Nā ſic dicit magiſter iohānes beleth. cū idē btūs ſixt⁹ in hiſpaniaꝫ ꝑuectus eēt. duos iuuenes ibidē repiēs. ſcꝫ Laurentiū ꝛ vincētiū ei⁹ cognatū. moꝝ honeſtate ꝯpoſitos. ꝛ in oī actōe pclaroſ. ipos ſecū romā adduxit. q̄ꝝ alē ſcꝫ laurētius ſecū rome māſit. vincētius v̄o in hiſpaniā rediit et ibi glioſo martirio vitā finiuit. Huic aūt opinioni magiſtri Iohis beleth repugnat tps martirij vtriuſqʒ. Nā laurētius ſub decio. Uincenti⁹ aūt in iuuenili etate ſb Diocleciano ꝛ Daciano paſſus ē. Sꝫ int̄ deciuꝫ et dioclecianū fluxerūt anni circiter. xl. ꝛ imperatores ſeptē medij fuerūt. vt tūc btis vincenti⁹ nō potuit iuuenis extitiſſe. Btūs aūt Sixtus Laurentium ſuū archidiaconū ordinauit. Eodē tpe Philipp⁹ impator ꝛ fili⁹ ſuus noīe philipp⁹ fidē xpi receperāt. ꝛ xpiani effecti ecclīaꝫ ſublimare plurimū nitebātur. Iſte philippus pmus impator fuit qui fidē xpi recepit. quē Origenes vt dr ad fideꝫ xpi ꝯuertit. licꝫ alibi legat q̄ btis Ponti⁹ eū ꝯuertit. Regnauit āt anno milleſimo ab vrbe ꝯdita. vt milleſim⁹ ānus rome xpo potius q̄ʒ ydolis dedicaret. Qui qdem annus milleſim⁹ fuit a romanis cū ingēti ludoruꝫ et ſpectaculoꝝ apparatu celebratus. Erat āt Philippo impatori miles q̄dam noīe Decius in armis bellicis plimū ſtrenuus et famoſus. Cuꝫ aūt iiſdem tpibus gallia rebellaret. illuc impator deciū miſit. vt rebellantē galliam romano impio ſubiugaret. Miſſ⁹ Decius pſpere cūcta geſſit. ꝛ ad libitū potitus victoria romā rediit. Audiēs impator eius aduentū eū alti⁹ honorificare voluit. et eidē a roma vſqʒ ad veronā obuius iuit. Sꝫ q2 maloꝝ mentes q̄ magis ſe honorari ſentiūt. eo ampli⁹ p ſupbiā intumeſcūt. Decius in ſupbiā elat⁹ impiū cepit ambire. et